

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Hostující sólistka opery NDM

Soňa Godarská

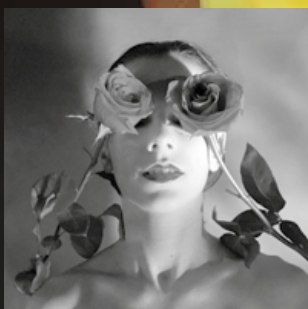
Manon je charakterově náročná role

ČINOHRA

Úspěšná premiéra
tragikomedie Višňový sad

BALET

Vášnivá Carmen
v nové choreografii

MUZIKÁL

Muzikál s Hanou Fialovou
Líp se loučí v neděli

EXTRA

Zážitková noční prohlídka
Divadla Antonína Dvořáka

Světlo prochází tmou

PREMIÉRY SEZÓNY 2022/2023

3. a 4. 9. 2022 **GALAVEČER K ZAHÁJENÍ DIVADELNÍ SEZÓNY**

OPERA

22. 9. 2022	NAROZENINOVÝ GALAKONCERT EVY DŘÍZGOVÉ-JIRUŠOVÉ
15. 12. 2022	PRODANÁ NEVĚSTA
9. 2. 2023	TANEC NEVDĚČNIC & DIDO A AENEAS
16. 2. 2023	ROZBITÝ DŽBÁN & CÍSAŘ ATLANTIDY aneb ODEPŘENÍ SMRTI
27. 4. 2023	TANNHÄUSER
22. 6. 2023	DALIBOR

BALET

10. 11. 2022	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA
16. 3. 2023	PEER GYNT

ČINOHRA

17. 9. 2022	BOUŘLIVÁ PLAVBA
26. 11. 2022	HOŘÍ, MÁ PANENKO
22. 1. 2023	O LÍNÉ BABIČCE
11. 3. 2023	MARIE ANTOINETTA
20. 5. 2023	NORA
10. 6. 2023	MARNÁ LÁSKY SNAHA

MUZIKÁL

27. 10. 2022	PRODUCENTI
18. 12. 2022	JONÁŠ A TINGL-TANGL
2. 2. 2023	SWEENEY TODD: ĎÁBELSKÝ LAZEBNÍK Z FLEET STREET
27. 5. 2023	O ZAJÍČKOVÍ ZAPOMNÍČKOVÍ

Prodej předplatného od června 2022

SLOVO ŘEDITELE DIVADLA

Vážení a milí přátelé, milí diváci,

po uzávěrci minulého čísla našeho časopisu vstoupila do celosvětového dění další dramatická událost, která zcela odsunula na druhou kolej epidemii onemocnění koronavirem. Událost to byla očekávatelná, přesto jsme se obávali pomyslet, že se tak stane, a navíc tak brzo! Dne 24. února 2022 Rusko brutálně vojensky napadlo, bez vyhlášení války, nezávislou demokratickou zemi – Ukrajinu, která se po tři desetiletí mnohdy složitou cestou snaží najít svou samostatnou proevropskou cestu po stoletích ruské a sovětské nadvlády! Rusko tak porušilo veškeré mezinárodní úmluvy. Stoupající brutalita jeho vojáků likviduje krutě i ukrajinské civilní obyvatelstvo a jejich mnohdy skromné majetky a celou civilní infrastrukturu. Lidé přicházejí o střechu nad hlavou, o důstojnost, o život. Lidé, kteří pouze chtěli žít svůj mnohdy velmi skromný život a zažít v něm své radostné chvíle prostého štěstí. Do našeho poklidného spokojeného a nasyceného evropského prostoru se vrátila válka, vojenská brutalita, tak jak jsme si ji v naší blízkosti nedokázali představit, a mysleli jsme, že není v naší oblasti již nikdy v této podobě možná. A z Ostravy není na Ukrajinu, i když s ní nemáme přímou hranici, zas tak daleko! Do Užhorodu je to kolem 440 kilometrů (blíže než z Ostravy do Plzně!), do Kyjeva něco málo přes tisíc. A dnes, na Velikonoční pondělí, než jsem začal psát tyto řádky, nalézám na internetu zprávu, že ruské bombardování zasáhlo i Lvov. Tam je to z Ostravy jen 500 kilometrů! Naše historická zkušenost by nás měla varovat. Je ohrožena nejen Ukrajina, ale i celá Evropa se svou demokracií a jejími hodnotami. Vybavují se mi paralely se začátkem 2. světové války, obětováním Československa západními evropskými velmocemi v Mnichově. Nelze nezpomenout na období sovětského vlivu po 2. světové válce, které vyvrcholilo invazí 21. srpna 1968! Je dobré učit se z dějin! A nezapomínat, že i umění a jeho velká díla jsou dědictvím, které je potřeba chránit a bránit. Jsou jedinečnou cestou k poznávání světa a našeho místa v něm. Včetně ruských klasiků! Konec konců návštěva Gogolova *Revizora*

či Čechovova *Višňového sadu*, které aktuálně soubor činohry uvádí v Divadle Antonína Dvořáka, Vám mnohé napoví. Cím tedy může být divadlo v této pohnuté, vykloubené době? V první řadě dobrým aktuálním divadlem! Místem pro setkání s krásou a radostí. Místem, kde se setkáváme jako spoluúčastníci hry. Místem, kde se konvence setkává mnohdy s nečekaným. Místem, kde se příběhy, dramatické situace, tragické i komické, v neopakovatelných jedinečných setkáních před námi odvíjejí v záračném společném setkání zvaném divadelní představení. Místem společného zážitku katarze a s ní související naděje! A všichni zúčastnění ze strany jeviště dělají vždy s plným nasazením vše proto, aby se tento zázrak uskutečnil s co největší silou. Věřím, že podobné zážitky, plné vzájemné spoluprožité radosti, přinesou vedle stávajícího repertoáru i nové premiéry, které pro Vás připravujeme na konec této 103. sezóny Národního divadla moravskoslezského. Premiéry oper *Manon* a *Dvě vdovy*, baletu *Carmen* a v Divadle „12“ dalšího komorního muzikálu tentokrát z dílny skladatele Andrewa Lloyda Webbera *Líp se loučí v neděli* s Hanou Fialovou v hlavní a jediné roli!

Rád bych, než se dáte do čtení, Vás upozornil na skutečnost, že naše divadlo nabízí možnost návštěvy za symbolické vstupné lidem, kteří byli nuceni, vzhledem k válečným událostem, uprchnout z Ukrajiny. Vytvořili jsme pro ně i odkaz v ukrajinštině na našich webových stránkách. Věříme, že by mnohé mohla návštěva divadla potěšit a dodat jim naději. Pokud máte ve své blízkosti někoho takového, prosím, dejte mu o této možnosti vědět!

Těším se na Vás v našich hledištích! Radosti, krásy a naděje je třeba možná více než jindy. Spolu s vědomím souvislostí i zranitelnosti našich evropských hodnot! A o ty stojí za to pečovat a chránit je!

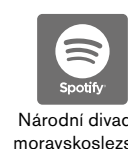
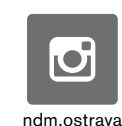
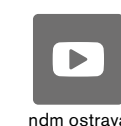
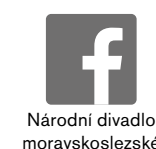
V úctě

Jiří Nekvasil

Bud'te s námi i ve virtuálním světě...

INTERNETOVÝ
MAGAZÍN
magazin.ndm.cz

OPERA	9
ČINOHRA	21
BALET	31
MUZIKÁL	37
EXTRA	48
ATELIÉR	50
PROGRAM	56

DIVADLO
DO KAPSÝ INTERNETOVÝ
MAGAZÍN

- PODCASTY
 - AUDIO
 - VIDEO
 - ZÁKULISÍ
- magazin.ndm.cz

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ (založeno 1919)

Národní divadlo moravskoslezské se sídlem v Ostravě je největším a nejstarším profesionálním divadlem v Moravskoslezském kraji a zároveň největší kulturní institucí zřizovanou statutárním městem Ostrava. Je nepřehlédnutelným centrem kulturního, duchovního, intelektuálního a společenského života občanů Ostravy a širokého okolí. Jako jediné na Moravě má divadlo čtyři umělecké soubory – operu, činohru, balet a muzikál, které hrají pravidelně na třech stálých scénách: v Divadle Antonína Dvořáka, Divadle Jiřího Myrona a Divadle „12“.

Široce rozkročená ambiciózní dramaturgie všech čtyř uměleckých souborů je vedena systematickou snahou oslovit co nejširší divácké spektrum všech generací a zájmů. Od klasického českého a světového repertoáru přes objevnou dramaturgii a současnou tvorbu až k experimentálním dílům a projektům mnohdy na hranicích žánrů. Svou úrovní se dnes Národní divadlo moravskoslezské řadí ke špičce českého divadelního umění, což dokládají jak ocenění na divadelních festivalech, tak zájem domácích i zahraničních inscenátorů, choreografů i sólistů, kteří zde hostují.

Společně s Ostravským centrem nové hudby je Národní divadlo moravskoslezské pořadatelem festivalu NODO (Dny nové opery Ostrava / New Opera Days Ostrava). Několikadenní festival poskytuje co dva roky prostor pro realizaci nových operních děl současných skladatelů. Poprvé se festival NODO konal v roce 2012, kdy se setkal s velkým zájmem účastníků i médií.

Divadlo Antonína Dvořáka bylo postaveno v novobarokním stylu vídeňským architektem Alexandrem Grafem. Městské divadlo bylo slavnostně otevřeno 28. září 1907 a do roku 1919 se v něm hrálo výhradně německy. Od roku 1919 bylo stálou scénou Národního divadla moravsko-slezského. Během války divadlo zasáhlo bombardování a byla nutná jeho rekonstrukce. Po ní budova vystřídala označení Zemské divadlo, Velké divadlo a od roku 1948 Divadlo Zdeňka Nejedlého. V 50. letech došlo ke změně vnějšího vzhledu divadla, novobarokní prvky byly nahrazeny sloupovou řadou v průčelí. Název Divadlo Antonína Dvořáka nese od roku 1990. Divadlo Antonína Dvořáka je domovskou scénou souboru opery, hrají zde i soubory činohry a baletu. Hlediště pojme 513 diváků.

Divadlo Jiřího Myrona bylo původně Národním domem, jehož stavba byla zahájena v roce 1892 podle návrhu architekta Josefa Srba v novorenesančním slohu. Slavnostní otevření se uskutečnilo 16. a 17. června 1894. V letech 1908–1919 zde působilo první stálé české profesionální divadlo, v roce 1919 se stal Národní dům druhou scénou Národního divadla moravsko-slezského. Národní dům sloužil ale převážně ke společenským účelům, od roku 1925 zde sídlilo kino Kosmos. Od roku 1954 nese budova jméno Divadlo Jiřího Myrona. V prosinci roku 1976 došlo k požáru, který budovu prakticky zničil. Po rekonstrukci a dostavbě bylo divadlo opět otevřeno v roce 1986. Divadlo Jiřího Myrona je domovskou scénou souboru muzikál, účinkuje zde také činoherní a baletní soubor a hlediště pojme 623 diváků.

Divadlo „12“ je od 100. sezóny komorním divadelním prostorem Národního divadla moravskoslezského. Slavnostní otevření se uskutečnilo dne 16. září 2018. Scéna se nachází v areálu budov Divadla Jiřího Myrona na třídě Čs. legií 12 v prostorách, kde dříve bývala Občanská záložna. Divadlo tvoří dva prostory – mimo hlediště a sál je to také divadelní bar Ve Dvanáctce. Autorem architektonické studie je architekt Jiří Stejskalík. Toto divadlo pro 60 diváků nabízí velmi intimní atmosféru a jedinečný intenzivní kontakt mezi hercem a divákem. Je místem pro inscenace a aktivity všech souborů NDM a další experimentální divadelní projekty na pomezí žánrů. Na programu jsou také talkshow nebo komorní hudební vystoupení. V období divadelních prázdnin „Dvanáctka“ hostí Měsíc autorského čtení.

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Ředitel: Jiří Nekvasil
Správní ředitel: Vítězslav Raszka
Hudební ředitel opery: Marek Šedivý
Šéf činohry: Vojtěch Štěpánek
Šéfka baletu: Lenka Dřímálová
Šéfka muzikálu: Gabriela Petráková
Šéf výpravy, scénograf: David Bazika
Šéfka marketingu a obchodu: Markéta Chlebová
Umělecko-provozní šéf Divadla „12“: Jan Bednařík
Mimořádné projekty: Kateřina Svobodová
Adresa redakce: Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava – Moravská Ostrava
Odpovědná redaktorka: Lenka Schreiberová

Autoři textů: Juraj Bajús, Pavel Gejguš, Daniela Jirmanová, Martin Mikolášek, Hana Nováková, Tomáš Novotný, Tereza Osmančíková, Karolína Pečenková, Lenka Schreiberová, Tereza Strmisková, Kateřina Svobodová, Šárka Swiderová, Alice Taussiková, Vlasta Reittererová, Norbert Závodský
Program a repertoár: Milena Sladká
Technická spolupráce: Jarmila Faferková
Grafická úprava: Václav Melecký
Redakční uzávěrka: 25. března 2022
Vychází: 28. dubna 2022
Vydalo: Národní divadlo moravskoslezské
Tisk: CZECH PRINT CENTER a. s.
ISSN 2533-705X

Máte zájem inzerovat v časopise NDM? Kontaktujte paní **Andreu Pánkovou**, andrea.pankova@ndm.cz, tel: 731 498 581

ROZHOVOR

JAN BENEK

Divadlo není podvod, divadlo je kouzlo

Foto Martin Kusyn

Jevištní mistr Divadla Antonína Dvořáka **Jan Benek**, který píše básničky pod jménem Karel Hynek Benek, oslaví v květnu 50. výročí svého působení v našem divadle. Tož jsem jej drobátko vyzpovídal.

Jeníku, co dělá jevištní mistr?

Jevištní mistr, dříve nepřesně nazývaný divadelní, jak při zkouškách inscenací, tak při jejich představeních řídí a plánuje práci strojníků jevištní techniky a tzv. stavěčů scénických dekorací, tedy kulisáků, čalouníků, provazníků, kteří obsluhují provaziště, nábytkářů a rekvizitářů. Ale ze všeho nejdůležitější je, aby už od dodání návrhů scény komunikoval s technologem a společně hledali cestu, jak co nejúčelněji tu kterou dekoraci vyrobit. Scéna totiž není sériový výrobek, ale prototyp. Už jenom proto, že každý scénograf má osobité výtvarné vnímání, a tak se třeba stává, že někteří požadují, abychom je přesvědčili, že jej umíme věrohodně vyrobit jako kulisu, která je oproti skutečné předloze neporovnatelně

lehčí. I tak nad hlavami účinkujících spočívají na motorových tazích někdy až několikátunové dekorace, takže bezpečností předpisy a normy jsou pro nás závazné, zato jevištním výtvarníkům i režisérům občas překáží v uskutečňování jejich vizí.

Jan Benek řeší problém dekorální proměny
Foto Martin Kusyn

To máš tak; divadelní technika je jako každá jiná, máme tu hydraulické stoly v orchestřích, zvedací zařízení, točnu, ruční i motorové tahy, propadla, zvedací plošiny..., ale to kouzlo tkví nakonec v samotném tvoření inscenace a v jejím provedení. Protože, jak já říkám, divadlo není podvod, divadlo je kouzlo. A žádný kouzelník ti nevyzradí své triky. Proto si myslím, že zákulisí a technické principy by měly zůstat pro veřejnost trochu tajemstvím.

Jak se díváš na dnešní divadlo?

Těžko se smírju s tím, že se z divadla vytrácí werichovský humor. Vždyť oba milujeme předscény Wericha a Horníčka, ve kterých je vtip založen na životem získané moudrosti. Málo se dneska dbá na jevištní řeč. A je mi trochu líto, když vycítím, že prvním plánem inscenace je ohromit diváka za každou cenu. Inscenátoři by měli v první řadě ctít dílo, a ne se trumfovat s autorem kdo s koho. Výprava a všechny ostatní složky by tak měly mít především podpůrnou funkci. Vždycky uvádím jako příklad inscenaci *Traviaty* na Salcburském festivalu v roce 2005, jejíž scéna, kostýmy i režie nebyly udělány jinak proto, aby to bylo jinak, ale aby všechno mělo smysl.

Čím tě tvá práce nejvíc oblažuje?

Až odejdu z divadla, vím, že se mi bude strašně stýskat po tom, že už neuslyším za stěnou své kanceláře, jak se operní pěvci, každý jinak, rozezpívávají v šatně na zkoušku nebo na představení. Pro mě to je něco úžasného. Vůbec miluju, když se zkouší právě opera, kterou považuju za vybroušený diamant umění.

Ostatně, není nic víc než láska, to je jedno k čemu, jestli k ženě, nebo k práci. Jak se praví v *Lodi komediantů*: Šťastní jsou ti lidi, kteří dělají práci, která je těší, což je i můj případ. (on)

NOMINACE NA CENY JANTAR

Celkem 22 umělců NDM získalo nominace na Moravskoslezské umělecké Ceny Jantar, které oceňují nejvýraznější umělecké počiny za roky 2020 a 2021. O vítězích, kteří budou známi 25. dubna, budeme informovat v dalším čísle časopisu.

OPERNÍ DIVADLO

Lucie Hilscherová
– role Martinky v inscenaci opery Bedřicha Smetany *Hubička*

Lucie Hilscherová v roli Martinky přesvědčila bezpečnou pěveckou technikou a bohatě odstíněným hereckým projevem. Její jevištní jednání není nikdy samoúčelné, pěvkyně vždy působí jako přirozená součást dění. Mezzosopranistka své postavě dodala i patřičný životní elán a hluboké emoce.

Veronika Rovná
– role Vendulky v inscenaci opery Bedřicha Smetany *Hubička*

O pěvecké a herecké kvality Veroniky Rovné ve stěžejních rolích se opera Národního divadla moravskoslezského může opírat již delší dobu. Její Vendulka je niterně procítěná i důkladně v projevu a emocích odstíněná a ukázkově pracuje s dynamickou škálou. Rovná disponuje

znělým sopránem podpořeným vysoce kultivovaným projevem, prostým jakéhokoliv přílišného patosu.

Markéta Schaffartzik
– role Milici v inscenaci opery Any Sokolovič *Svadba*

Markéta Schaffartzik ztvárnila nevěstu, která se loučí se svobodou v kruhu svých nejbližších kamarádek. Hlavní roli opery podala s rituální pudovostí, nehledanou, živočišnou a koncentrovanou. Podařilo se jí vyjádřit archetypální událost myšlením a citěním současné mladé ženy.

Doubravka Součková
– role Elinor v inscenaci opery Jaroslava Křičky *Bílý pán aneb Těžko se dnes duchům straší*

Elinor, dcera amerického vyslance a objekt toužení majitele panství se strašidlem, je další úspěšnou rolí ve strmé kariéře Doubravky Součkové. S jiskřivým sopránem a muzikantským citem pro Křičkův stylový mix ji obdařila šarmem i patřičnou dávkou feministické povýšenosti při pohrdání lyrickými výlevy svého ctitele i strachem z ducha, než s roztomilým půvabem zamíří do happy endu.

Petra Alvarez Šimková
– titulní role v inscenaci opery Giacomu Pucciniho *Tosca*
Pěvkyně se suverénně vyrovnala

s dramatickým partem, který podala v emočně silném výrazu a propracovala ho do hlasových i významových detailů. Její Tosca není jen brilantní zpěvačkou, ale také citlivou i vznětlivou a vášnivou ženou, která se nezalekne tyranského Scarpia a nezaváhá před smrtí. Přitom v tak trochu civilním podání Šimkové není Tosca žádná heroína, ale obyčejná žena, která jen přirozeně reaguje na události, jež ji osudově potkaly.

Martin Bárta
– role Scarpia v inscenaci opery Giacomu Pucciniho *Tosca*
Barytonista Martin Bárta má roli Scarpia především po pěvecké stránce zažitou již z předchozích nastudování. To mu umožnilo vytvořit v inscenaci ostravské opery sugestivní pěvecko-hereckou kreaci démonického tyрана, který má veškerou moc na své straně a může si se svými oběťmi dle libosti pohrávat. Postavu policejního šéfa Scarpia má dokonale promyšlenou a propracovanou do řady působivých hlasových poloh, výrazových gest a detailů.

Tadeáš Hoza
– role Ducha hraběte Kazimíra ze Satalic v inscenaci opery Jaroslava Křičky *Bílý pán aneb Těžko se dnes duchům straší*

Tadeáš Hoza je mladý talentovaný umělec s pěveckou zkušeností v různých oborech od folkloru přes baroko až po klasický operní repertoár a s přirozeným hereckým talentem. Vše plně zúročil v postavě Ducha hraběte

Kazimíra v Křičkově žánrově rozkolísané opeře. Suverénní pěveckou interpretaci role propojil s živým hereckým projevem, jímž v groteskní nadsázce a se smyslem pro detail výborně vystihl tragikomickou postavu ducha unaveného zbytečným strašením a toužícího po zaslouženém odpočinku.

Luciano Mastro
– role Lukáše v inscenaci opery Bedřicha Smetany *Hubička*
Vzpomeňme, že když italský tenorista Luciano Mastro začal svou ostravskou kariéru, jednou z prvních rolí bylo ukázkové provedení Števy v Janáčkově *Její pastorkyni* a i nadále obohacoval interpretaci právě českého repertoáru. Také v *Hubičce* patřil na jevišti k nejlepším a do postavy Lukáše sonorním tenorem opět přenesl své know-how patřičných emocí, typických pro italské pěvce. Jeho Lukáš je proto rozervaný i něžně milující. A precizně artikuluje. Spolu s Veronikou Rovnou (Vendulka) vytvořili vyváženou milostnou dvojici.

Josef Moravec
– role Jiřího, hraběte ze Satalic v inscenaci opery Jaroslava Křičky *Bílý pán aneb Těžko se dnes duchům straší*
S přesně dávkovanou noblesou, satirou a ironií, z níž dýchá atmosféra prvorepublikových filmů, vystihl Josef Moravec postavu Jiřího, hraběte ze Satalic a majitele zámku se strašidlem, jako nesmělého, ale vytrvalého milence dcery amerického velvyslance. Vděčným zdrojem humoru se tak stal i střet české mentality s tou americkou.

MUZIKÁL A OPERETA
Hana Fialová

– role Ády Harrisové v inscenaci muzikálu *Květiny pro paní Harrisovou*
Hana Fialová ztvárňuje Ádu Harrisovou s takovou sugestivitou, jako by skutečně

prožila její příběh. S nehledanou bezprostředností vystihla charakter a povahu ženy z malých poměrů, která jde skálopevně za svým snem. Její výkon je strhující a hluboce lidský, dojmá upřímností a prožitkem, který se nedá naučit.

Veronika Prášil Gidová
– role Anity v inscenaci muzikálu *West Side Story*
Veronika Prášil Gidová ztvárňuje Anitu jako temperamentní ženu, která má vše pod kontrolou. Její fluidum a nekompromisní nátura jsou hmatatelné a vyvolávají velké napětí. S neutuchající mladistvou energií osciluje mezi lehkou hravostí i vážnějšími tóny. Pěvecký part Prášil Gidová zvládá s bravurní jistotou a uhrančivou silou.

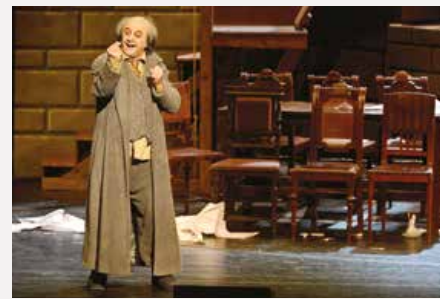

Patricia Janečková
– role Pamely Penrosové v inscenaci muzikálu *Květiny pro paní Harrisovou*
Patricia Janečková ztvárnila Pamelu Penrosovou jako egocentrickou mladou umělkyni, která nevnímá, že i ostatní mají právo na svůj život. Janečková dominuje především svým unikátním hlasovým fondem, ale velmi suverénní je i její herecké podání postavy, která není zlá, jen jí chybí zkušenosti a nadhled.

Martina Vlčková
– role Marii v inscenaci muzikálu *West Side Story*
Martina Vlčková potvrdila svou bezpečnou uměleckou formu a zazářila v postavě Marii jako ženy nevšední krásy a svůdného

kouzla. Je tajemná, bezelstná a přidává i pěvecky velmi vyzrálý projev, který nelze s nikým zaměnit. Její komplexní herectví se stává jedním z vrcholů celého představení.

Libor Olma
– role Harpagona v inscenaci muzikálu *Harpagon je lakomec?*
Libor Olma už mnoho let patří k oporám ostravské divadelní scény. Jeho Harpagon má výtečně odporovaný charakter nesnášenlivého, podezřívavého skrblika, jehož závěrečná proměna nepostrádá prvky crazy komedie. Olma skvěle využil svůj všestranný komediální potenciál, kterému nechybí podtóny nadsázky a ironie.

Marco Salvadori
– role Tonyho v inscenaci muzikálu *West Side Story*
Marco Salvadori se postaral o jedno z největších překvapení ostravské inscenace. Jeho Tony hýří obrovským šarmem a vitalitou. Salvadori báječně odstínil vývoj postavy od zamilovaného mladíka po sveřepého mstitele svého nejlepšího přítele. Výborně si poradil i s pěveckým partem, v němž překvapil naléhavostí a brilancí projevu.

Tomáš Savka
– role Alberta Harrise a Markýze de Chassagne v inscenaci muzikálu *Květiny pro paní Harrisovou*
Tomáš Savka vystihl dvojroli Alberta Harrise, zesnulého partnera hlavní hrdinky, a Markýze de Chassagne se vši potřebnou

laskavostí, nonšalancí a nenuceností. Plně při tom uplatnil svůj široký herecký rejstřík, kultivovanost a bezprostřední eleganci. S lehkostí, přesvědčivým výrazem a intonačním nadhledem Savka zvládnul také pěvecký part.

Peter Strenáčik
– role Riffa v inscenaci muzikálu *West Side Story*

Peter Strenáčik dokázal znamenitě ztvárnit vůdce party Riffa, jehož slovo je ostatním členům zákonem. Jeho Riff je drsný, ošlehaný životem a přitahuje neustále pozornost. Strenáčik své přirozené charisma a samozřejmou autoritu podpořil též vynikajícím pěveckým výkonem a skvěle ovládaným pohybem.

ČINOHERNÍ DIVADLO

David Viktora
– role Ex v inscenaci *Laterna*

David Viktora odvádí vysoce koncentrovaný herecký výkon v mnoha různých postavách jedné z nejznámějších českých divadelních her, Jiráskovy *Lucerny*. Je to právě Viktora, skrze kterého se k vnímavému divákovi dostává poselství o kráse i trýzni divadla i hereckého řemesla.

BALET A TANEČNÍ DIVADLO

Ida Frau
– sólo v inscenaci *Mahlerovy vzpomínky*
Umělecký výkon Idy Frau upoutává dokonalou plasticitou pohybu a výrazem.

Je rovněž perfektní v pohybové souhře, ale také v emocionálním souznění s ostatními tanečníky. Její výkon skvěle koresponduje se zamýšleným vyzněním baletu, usnadňuje a umocňuje tak divácký zážitek.

Brittany Catalinas Haws
– role Svanildy v inscenaci *Coppélia*

Australská tanečnice, působící v ostravském baletním souboru již sedmou sezónou, se za dobu svého působení stala výraznou oporou ostravského baletu. V roli Svanildy rozehrála všechny valéry této postavy, využila naplno její komediální stránku a uplatnila cit pro komediální nadsázku. Hraje naprosto přirozeně a technicky si počíná zcela suverénně.

Sergio Méndez Romero
– role Franze v inscenaci *Coppélia*

Sergio Méndez Romero patřil k dlouholetým oporám ostravského baletního souboru. Tanečník se suverénní technikou a bezprostřední jevištní prezentací upoutal v inscenacích širokého žánrového spektra. V baletu *Coppélia* mohl naplno rozvinout i svůj komediální talent. Jeho Franz je bezprostřední a sympaticky potouchlý. Romero si užívá řadu komických situací a choreograficky vtipně rozvedených špílů mezi jeho Franzem a postavou Svanildy.

Shino Sakurado
– sólo v inscenaci *Mahlerovy vzpomínky*

Shino Sakurado je tanečnicí mimořádných kvalit. Její technická dokonalost, procítěnost a poetičnost pohybu ve všech rolích, které ztvárňuje, schopnost zvládnout techniku klasického i současného tance – to vše z ní činí ideální interpretku pro každého tvůrce choreografického díla, čehož jsme svědky i v *Mahlerových vzpomínkách*.

Takafumi Tamagava
– sólo v inscenaci *Mahlerovy vzpomínky*

Mladý japonský umělec působí v NDM jako sólista baletu od roku 2020. Přesvědčil, že je tanečník s výbornou taneční technikou nejen v klasickém baletu, ale skvěle zvládá i techniku moderního tance a také partnerskou spolupráci. Všechny tyto atributy skvěle uplatňuje i v inscenaci *Mahlerovy vzpomínky*.

Michaela Vápeníková
– role Svanildy v inscenaci *Coppélia*

Michaela Vápeníková využívá potenciál této postavy naplno, aniž by překročila tenkou linii, za níž už je pouhé figurkaření. Ukázala svůj mimořádný komediální talent, cit pro groteskní vtip. Mluví přirozenou mimikou, každé gesto – ať jí jsou zvednutá ramena, nebo vyčítavé pohyby paží – přesně pointuje danou situaci. Ve druhém dějství si užívá neustálé proměny, kdy chvíli imituje loutkovité pohyby Coppélie a následně zas vše pohybově spontánně glosuje jako autentická Svanilda.

opera

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2021/2022

Bedřich Smetana (1824–1884)
HUBIČKA
Prostónárodní opera o dvou jednáních z roku 1876
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
Premiéry 23. a 25. září 2021 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky

Giacomo Puccini (1858–1924)
TOSCA
Opera o třech dějstvích z roku 1899
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
Premiéry 9. a 15. října 2021 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v italském originále s českými a anglickými titulky

Jaroslav Křička (1882–1969)
BÍLÝ PÁN aneb Těžko se dnes duchům straší
Komická opera z roku 1929 v revidované verzi o šesti obrazech z roku 1930
Hudební nastudování: David Švec
Režie: Ondřej Havelka
Premiéry 28. a 30. října 2021 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky

Maurice Ravel (1875–1937)
DÍTĚ A KOUZLA (L'Enfant et les Sortilèges)
Lyrická fantazie o dvou částech z roku 1925
Hudební nastudování: Paolo Gatto
Klaviří doprovod: Michal Bárta, Martin Pančocha

Režie: Juraj Čiernik
Premiéra 10. února 2022 v Divadle „12“
Uvádíme v českém překladu Jana Štycha

Hans Krása (1899–1944)
ZASNUBY VE SNU (Verlobung im Traum)
Opera o dvou dějstvích z roku 1930
Hudební nastudování: Marek Šedivý, Adam Sedlický

Režie: Jiří Nekvasil
Premiéry 17. a 19. února 2022 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v německém originále s českými a anglickými titulky

Jules Massenet (1842–1912)
MANON
Opéra comique o pěti dějstvích z roku 1884
Hudební nastudování: Bruno Ferrandis
Režie: Jiří Nekvasil
Premiéry 28. a 30. dubna 2022 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme ve francouzském originále s českými a anglickými titulky

Bedřich Smetana (1824–1884)
DVĚ VDOVY
Komická opera o dvou jednáních z roku 1874
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Režie: Rocc
Premiéry 9. a 11. června 2022 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky

Opera NDM je na Facebooku:
Opera Národního divadla moravskoslezského

MANON – Jana Sibera (Manon Lescaut) obklopena pány sboru opery NDM
Foto Martin Popelář

REPERTOÁR OPERY (KVĚTEN – ČERVEN 2022)

Hans Krása
ZÁSNUBY VE SNU
(*Verlobung im Traum*)
Hudební nastudování: Marek Šedivý,
Adam Sedlický
Dirigent: Adam Sedlický / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
3. 5. (18.30), 13. 5. (18.30)

Maurice Ravel
DÍTĚ A KOUZLA
(*L'Enfant et les Sortilèges*)
Hudební nastudování: Paolo Gatto
Klavírní doprovod: Michal Bárta,
Martin Pančocha
Režie: Juraj Čiernik
**3. 5. (19.00), 4. 5. (19.00),
7. 5. (19.00)**

RODINNÉ
VSTUPNÉ

Antonín Dvořák
RUSALKA
Hudební nastudování: Jakub Klecker
Dirigent: Jakub Klecker
/ Adam Sedlický
Režie: Radovan Lipus
5. 5. (18.30)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

Jules Massenet
MANON
Hudební nastudování: Bruno Ferrandis
Dirigent: Bruno Ferrandis / Jiří Habart
Režie: Jiří Nekvasil
6. 5. (18.30), 15. 5. (16.00), 26. 5. (18.30)

Jaroslav Křička
**BÍLÝ PÁN aneb Těžko se
dnes duchům straší**
Hudební nastudování: David Švec
Dirigent: Jiří Habart / David Švec
Režie: Ondřej Havelka
11. 5. (18.30)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

Bedřich Smetana
HUBIČKA
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Adam Sedlický / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
17. 5. (18.30)

Giacomo Puccini
TOSCA
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Adam Sedlický / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
18. 5. (18.30), 25. 5. (18.30)

Giuseppe Verdi
NABUCCO
Hudební nastudování: Adam Sedlický
Dirigent: Jiří Habart / Adam Sedlický
Režie: Jiří Nekvasil
19. 5. (18.30), 21. 5. (18.30)

Bedřich Smetana
DVĚ VDOVY
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Jiří Habart / Marek Šedivý
Režie: Rocc
**9. 6. (18.30) – premiéra,
11. 6. (18.30) – druhá premiéra,
13. 6. (18.30)**

Půl hodiny
před každým operním
představením v Divadle
Antonína Dvořáka jsou pro vás
připraveny ve foyeru 1. balkónu

**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

ÚVODNÍK HUDEBNÍHO ŘEDITELE OPERY

Vážení a milí čtenáři,

poslední měsíce této sezóny si dopřejeme špetku francouzského šarmu, espritu a lehkosti. Snad nám to pomůže trochu zapomenout na problémy, které nás v poslední době tolik trápí. Umění má úžasnou moc dodat člověku tu správnou vzpruhu a naději.

Čekají nás dvě velmi kontrastní opery, které však mají jednoho společného jmenovatele – Francii. Massenetova *Manon* je velmi pestré a rozsáhlé dílo, plné perlivé francouzské hudby, jímavých lyrických pasáží, dramatických momentů i vášnivé lásky. *Dvě vdovy* napsal Bedřich Smetana, který si dal za cíl vytvořit salónní operu, veskrze svižnou konverzační komedii, poté, co ho zaujal námět hry francouzského spisovatele Féliciena Mallefille *Les deux veuves*. Výsledkem

je francouzsky svěží komedie, která je naprosto ojedinělým kusem v kontextu Smetanova operního odkazu.

Mám velkou radost, že se hudebního nastudování *Manon* ujal francouzský dirigent Bruno Ferrandis, který v našem divadle debutuje. Je to velice temperamentní a inteligentní umělec, který nám přináší svěží a občerstvující středomořský vítr. V hlavních rolích se představí ostravskému publiku dobře známé pěvkyně Jana Sibera a Soňa Godarská, poprvé zde vystoupí skvělý tenorista Mickael Spadaccini a náš znamenitý Luciano Mastro.

V květnu se k nám po delší době vrátí slovinský režisér Rocc, aby připravil *Dvě vdovy*. Jeho výtečný *Lohengrin* se zapsal mezi nejvydařenější inscenace ostravského

divadla a moc se těším na naši spolupráci.

Závěrem bych rád poděkoval panu Boleslavu Gašovi, mnohaletému vedoucímu skupiny viol, za jeho neuvěřitelně vytrvalou práci pro ostravské divadlo. Působil zde 50 sezón, nastoupil za éry pana dirigenta Jiřího Pinkase a zasvětil svůj profesní život výhradně opernímu orchestru Národního divadla moravskoslezského.

Všem Vám přeji pokud možno krásné a klidné jaro!

Váš

Marek Šedivý

Marek Šedivý

PREMIÉRA

Režisér inscenace DVĚ VDOVY Rocc
Foto Darja Štravs Tisu

Libreto Emanuel František Zünger (1840–1894), inspirováno jednoaktovou komedií Jeana Pierra Féliciena Mallefille (1831–1868) *Les deux veuves* z roku 1860

Hudební nastudování **Marek Šedivý**
Dirigent **Jiří Habart**
/ **Marek Šedivý**
Režie a scéna **Rocc**
Kostýmy **Belinda Radulović**
Sbormistr **Jurij Galatenko**
Dramaturgie **Juraj Bajús**

Osoby a obsazení:

Lada Bočková / **Soňa Godarská** (Karolina), **Lívia Obručník Vénosová** / **Veronika Rovná** (Anežka), **Ivana Ambrusová** / **Karolína Levková** (Lidka), **Martin Javorský** / **Martin Šrejma** (Ladislav Podhájský), **Martin Gurbal** / **František Zahradníček** (Mumlal), **Václav Čížek** / **Rudolf Medňanský** (Toník)

Dále účinkuje sbor a orchestr opery NDM – koncertní mistři **Vladimír Liberda** a **Jan Šošola**

Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky

Inscenace je nastudována pro uvedení kompletního cyklu Smetanových oper – Smetanovský operní cyklus Ostrava 2024

Premiéry 9. a 11. června 2022 v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka

Repríza 13. 6. (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

Tři otázky ke Dvěma vdovám pro jedinečného Rocca:

Jak vnímáte operní tvorbu Bedřicha Smetany? Vytvořil jste si k ní během let vašich studií a profesionálního působení v Česku nějaký vztah?

Když jsem ještě na základní škole ve Slovinsku zpíval v tamním školním sboru, na stěnách sborového sálu visely portréty velkých skladatelů, jedním z nich byl Bedřich Smetana. Slovinsko a Česko má historicky velmi silné kulturní vazby, o Smetanově tvorbě jsme se tak u nás učili již v rámci základní hudební výchovy. Česko se posléze stalo mým druhým domovem. A pocit domova si člověk vždy propojuje s různými vjemy, jedním z těchto vjemů je také Smetanova hudba, je to pro mě synonymum češství. Nemluvě o všech muzikologických a uměleckých kvalitách jeho hudby, jeho operní tvorba ve mně vzbuzuje neuvěřitelný pocit mezilidské naděje a víry v člověka a tento pocit potřebujeme v dnešní době obzvlášť. Když mě vedení divadla oslovilo s nabídkou inscenovat *Dvě vdovy*, které budou uvedeny též v rámci Smetanovského operního cyklu Ostrava 2024, byl jsem samozřejmě nesmírně poctěn. Vzal jsem si čas na důkladný rozbor díla a cítím, že jsem našel ke *Dvěma vdovám* vhodný inscenační klíč.

Kde nalézáte inspiraci pro svou režijní a scénografickou tvorbu? Stálo u zrodu vaší koncepce Dvou vdov něco specifického?

Tak zrovna na hledání inspirace zase žádný klíč nemám, doslova věřím v políbení múzy a člověk může jen doufat, že se ten polibek dostaví. (*Smích*) Jako vždy u operních děl začínám hudbou: poslouchám a vymýšlím si v hlavě různé podoby. U *Dvou vdov* mě z dramaturgického hlediska ihned oslovila živost šesti hlavních postav a komplexnost jejich vzájemných vztahů. Divadlo má mluvit o životě a toho jsou *Dvě vdovy* plné. Na první pohled zdánlivě jednoduchá „komedie“ pojednává o diametrálních principech a složitých životních otázkách vdov Anežky a Karoliny, do jejichž životů vstupuje čerstvá, pro někoho zakázaná láska; těmto konfliktům na straně druhé oponuje čistá zamilovanost mladé nevěsty Lidky a jejího ženicha. Vše se symbolicky odehrává v období dožíněk, kdy příroda obrací svůj cyklus. Kromě přítomného *Memento mori* neboli varování o ubíhání času je v díle ruku v ruce rovněž stejně silně přítomna existenciální myšlenka *Carpe diem* neboli *Uživej dne*, která nás pozitivně vyzývá k maximálně kvalitnímu využití současného tady a teď.

V roce 2013 jste pro NDM vytvořil výraznou inscenaci Wagnerova Lohengrina. Máme od vašich Dvou vdov očekávat něco podobného?

Určitě to bude zcela jiná inscenace než *Lohengrin*, každé dílo si totiž vyžaduje svůj přístup. A také: život se mění, my lidé se měníme, mezitím uplynulo skoro 10 let a jen za poslední 2 roky se nám celý svět postavil na hlavu... Divadlo má absolutně čtít své historické předlohy, ale zároveň musí reagovat na aktuální dobu a komunikovat s člověkem dneška. Proto i scénická a kostýmní podoba bude jistým způsobem koketovat s atmosférou druhé poloviny 19. století, kdy *Dvě vdovy* vznikaly, ale zároveň bude mluvit o lidech zcela dnešních. Velmi se těším na blížící se režijní zkoušky, velmi se těším zpátky domů do Ostravy! (*ib*)

SOŇA GODARSKÁ

V Ostravě vládne skvělá atmosféra

Čerstvá držitelka Jihočeské Thálie **Soňa Godarská** se na našem jevišti již představila v rolích Alice v Meyerbeerově *Robertu dáblu* či Elinor v Kříčkově *Bílém pánovi*. O čem všem jsme si s ní povídali u kávy se dočtete v našem rozhovoru.

Pocházíte z Popradu, města na úpatí Vysokých Tater. Jak tohle prostředí formovalo váš život? Měla jste dětský pokoj s výhledem na hory?

Výhled na celé Tatry máme z kuchyně. Pokaždé když přijedu k mojí mamce na návštěvu, hned ráno běžím k oknu, abych je viděla, obleču se a vyrážím na skialpy nebo túru. Poprad je krásné město a jsou s ním spojeny i mé hudební začátky, jelikož jsem 11 let zpívala v Popradském dětském sboru a taky jsem absolvovala 11 let hry na klavír. Na druhém stupni jsem se s velkým

úspěchem účastnila několika celostátních a mezinárodních soutěží. Hra na klavír mě naučila velké sebekázi a také tomu, jak zvládat trénu a vystupovat na pódiu jako sólový umělec. Zpívání ve sboru mně zase přineslo i první malá sóla. Zpívala jsem první hlas, ale mé myšlenky až do mých 26 let nikdy nesměřovaly k sólovému zpěvu, ani jeho studiu. Naopak, mojí touhou po základní škole bylo studovat hru na klavír na konzervatoři v Košicích. Moje rodina to však vůbec nepodpořila, za což jsem jim dnes vlastně vděčná. V Popradu jsem odmaturovala na všeobecném gymnáziu a v 19 letech jsem se přestěhovala do Prahy, kde mne přijali na Vysokou školu chemicko-technologickou.

Vysoká škola chemicko-technologická – to zní jako poněkud dlouhá cesta k opernímu zpěvu.

S úsměvem na tváři vám mohu říct, že studium na této vysoké škole byl můj životní omyl. Moje sestra Tatiana tuto školu vystudovala a jelikož ji mám v životě za svůj vzor, myslela jsem si, že tato škola bude vhodná i pro mě. Trápila jsem se celé studium a neměla jsem na nic čas, protože škola byla hodně náročná. Proto jsem se rozhodla, že po studiu odjedu do Norska, abych našla samu sebe. Právě tam jsem si uvědomila, že se mi hudba úplně vytratila ze života. Měla jsem tam hodně kamarádů z metalové hudební branže, protože jsem velkou fanynkou metalu. Chodila jsem na jejich velké koncerty a pamatuji si, jak jsem stála pod pódiem a v jednu chvíli si uvědomila, že chci být jako oni. Po čase jsem se přihlásila do dvou místních sborů. Jeden z nich vedla vynikající americká dirigentka, která mě hned od prvních koncertů nechala zpívat sóla. Zpívala jsem přirozeně; neměla jsem žádné profesionální vedení. Když jsem se ve 26 letech rozhodla vrátit do Prahy, na rozlučkovém koncertu mi paní dirigentka řekla: „*Soni, já myslím, že ty by ses měla věnovat zpěvu.*“ A já jsem si v duchu řekla, ano, já se chci stát operní pěvkyní. Po návratu jsem zjistila, že mám jen půl roku do přijímaček na Pražskou konzervatoř. Oslovila jsem paní Jaroslavu Maxovou-Horskou, protože jsem o technice klasického zpěvu nic nevěděla. Připravovala jsem se každý den a oni mě na první pokus přijali. Konzervatoř jsem úspěšně dokončila v roce 2015.

Na sociálních sítích je vidět, že žijete aktivním sportovním životem. Jsou vám bližší zimní, nebo letní sporty?

Jednoznačně jsem milovnicem zimy. Samozřejmě mám ráda i léto a hlavně moře,

V roli Elinor v opeře BÍLÝ PÁN aneb TĚŽKO SE DNES DUCHŮM STRÁŠÍ (2021)
Foto Martin Popelář

ale kdybyste mi dali vybrat mezi dovolenou na Maledivách anebo skialpy na fjordech v Norsku, moje volba je jednoznačná. Měla jsem možnost žít v Norsku dva roky a spojují mě s ním silné zážitky právě z období zimy. Pracovala jsem jako au pair v jedné norské rodině, kde jsem hlídala dvě malé holčičky a každé ráno jsem je musela odvést do školky. V zimě bylo i -25°C a děti trávily celé dny venku v přírodě. V zimě se učily běžkovat nebo lyžovat a v létě zase vyrážely na moře lovit ryby nebo vařily čaj z jehličí. S jejich rodinou jsme často jezdili na chalupu do hor, kde jsme absolvovali dlouhé túry na běžkách. Vykopali jsme si lopatou do sněhu malý gauč na sezení, založili oheň a pili kakao. Tento způsob života mě uchvátil a naučil velkému respektu k přírodě. Když mám možnost, vyrážím každý víkend se svojí sestrou na skialpy nebo běžky a dávám si pořádně do těla. Miluji dlouhé běhy na lyžích a tento rok jsem si to prodloužila již k třiceti kilometrům. Mým dalším snem je totiž po skončení pěvecké kariéry závodit v dálkových bězích na lyžích aspoň v kategorii „starší dorostenkyně“.

Koncem října se nám podařilo odpremiérovat Kříčkovu Bílého pána, ve kterém jste ztvárnila postavu Elinor. Jaký máš teď s odstupem času pocit z tohoto dlouze zapomenutého díla a naší produkce?

Role Elinor mě uchvacuje čím dál tím víc. Každé představení se nad ní snažím víc a víc přemýšlet, zdokonalovat každé její slovo, každý pohyb na pódiu. Nejvíce mě paradoxně baví mluvené části, které mě herecky hodně posunuly. Spolupráce s režisérem Ondřejem Havelkou byla pro mě přínosná a jeho práce na detailech byla obohacující. Dodnes si během představení vzpomenu na jeho poznámky a čerpám z nich. Pokaždé když jdu s Elinor na jeviště, cítím se jistě a přirozeně. Je to i díky krásným kostýmům a samozřejmě skvělým kolegům. Mám z této produkce velkou radost a věřím, že ji budeme ještě dlouho hrát a že si k ní diváci pokaždé najdou cestu.

Kromě zpívání však máte i druhou práci. Má váš den skutečně jenom 24 hodin?

Ano, vedle profesionální pěvecké kariéry ještě pracuji skoro na plný úvazek pro mezinárodní korporátní společnost na pozici koordinátora v oddělení IT pro 7 zemí EU. Nastoupila jsem do této společnosti před studiem na Pražské konzervatoři. Můj bývalý šéf mi u vstupního interview položil otázku, kde se vidím za 5 let. A já jsem mu bez váhání řekla: „Chci se stát operní pěvkyní.“ Chvilku na mě koukal, přemýšlel a pak mi položil druhou otázku: „A co pro to mohu udělat já?“ A já jsem mu upřímně vyličila

Jako Alice v inscenaci ROBERT DÁBEL (2019)
Foto Martin Popelář

svůj sen. Nadšení, s jakým mne podpořil, bylo obrovské a tato společnost mi dodnes projevuje důvěru a podporuje mě v mé operní kariéře. Pokud nikde nehostuji, pracuji na plný úvazek, ale pokud hostuji a připravuji produkci, tak mám zkrácený úvazek, abych mohla zkoušet. Je tomu tak i teď během zkouškového procesu opery *Manon*. A jak teď vypadá můj den? Od 7–9 ráno pracuji na počítači, pak mám zkoušku na pódiu do 13:30, pak znovu utíkám k počítači a pracuji do 16:30, no a pak od 17–21 opět zkouším produkci. A takto je to každý den. Moje dny jsou hodně náročné, téměř bez pauzy, ale jsem disciplinovaná a snažím se dělat vše pro to, abych to zvládla.

Jak se cítíte ve své nové roli Manon? Zpívá se vám dobře?

Role Manon mi pěvecky hodně sedí. Každá z jejích árií je zcela jiná a je moc těžké se držet na uzdě, aby zpěvák hned na začátku neukázal vše, ale naopak roli vystavěl až do konce. První árie Manon láká sólistku k velké pěvecké euforii i díky koloraturám, ale musím si vždy uvědomit, že Manon je v této chvíli jenom 16 let a že jsou to pouhé výbuchy smíchu její roztomilé povahy, když vykládá zážitky z cesty svému bratranci. Charakterově je to náročná role. Čeká ji několik osudových změn lásky. Je to mladé děvče, které nepřemýšlí nad důsledky svého chování. Pokaždé se pro něco rozhodne, pak couvne, ale už není cesty zpět. Myslí si, že její hry, jež hraje na všechny strany, nikdo nevnímá a pokouší vše až po samé hranice možného. Odpoutává se od skutečných emocí, aby dosáhla svého, lže a přetvařuje se. Svět ji však použije, zahodí a ona vyčerpáním umírá. Spolupráce s panem režisérem a zároveň ředitelem divadla Jiřím Nekvasilem je neskutečně intenzivní a důsledná. Je neuvěřitelné, na kolik důležitých detailů nás dokáže upozornit a jak nás dokáže

přimět k přemýšlení nad charakterem postavy. Dalším velkým přínosem je pro mě spolupráce s panem dirigentem Brunem Ferrandisem, který nás svou neuvěřitelnou energií a entuziasmem strhne pokaždé ke krásným pěveckým výkonům. Váží si přínosu zpěváka a jeho pojetí interpretace a snaží se vyhovět zpěvákovi tak, aby se cítil komfortně u všech hereckých akcí. Věřím, že nejde o naši poslední spolupráci.

Do třetice vás u nás v této sezóně ještě čeká postava Karoliny ve Smetanových Dvou vdovách. Člověk by už z toho mohl soudit, že se vám u nás v Ostravě líbí.

Nedovedete si ani představit, jak jsem vděčna Národnímu divadlu moravskoslezskému za obrovskou důvěru, kterou do mě vkládá. Již od mého zdejšího debutu v roli Alice v opeře *Robert dábel* jsem se tady cítila jako doma. Záskok v dvojroli Axiňji / Trestankyně v opeře *Lady Macbeth Mcenského újezdu* mne později jen přesvědčil o tom, že tu vládne skvělá atmosféra a vždy jsem tady obklopena výbornými kolegy, kteří jsou velkou oporou. Cítím se zde dobře možná i proto, že je to blíž mému rodnému Slovensku, avšak myslím, že je to především výbornou přátelskou atmosférou, úžasným vedením a profesionalitou. Jsem šťastná, že se v této sezóně představím i v roli Karoliny ve Smetanových *Dvou vdovách*, kterou jsem už měla možnost zpívat v libereckém Divadle F. X. Šaldy. Bude to určitě krásná produkce. Chtěla bych ještě jednou poděkovat ostravskému divadlu za úžasně příležitosti a taky svojí rodině, která mě podporuje a má pro vše pochopení. Věřím, že nezklamu ani diváky a že čas, kdy budou divadla opět vyprodána, se již brzo vrátí.

Srdečně děkujeme za rozhovor a těšíme se na vaši Manon i Karolinu.

(jb)

Jules Massenet (1842–1912)

MANON

Opéra comique o pěti dějstvích z roku 1884

© Shutterstock

Libreto Henri Meilhac (1830–1897) a Philippe Gille (1831–1901) podle románu abbého Antoina Françoise Prévosta d'Exiles (1697–1763) *L'Histoire du chevalier des Grieux et de Manon Lescaut* z roku 1731

Hudební nastudování **Bruno Ferrandis**
 Dirigent **Bruno Ferrandis**
 / **Jiří Habart**
 Režie **Jiří Nekvasil**
 Scéna **Daniel Dvořák**
 Kostýmy **Simona Rybáková**
 Pohybová spolupráce **Jana Tomsová**
 Baletní pohybová spolupráce **Rei Masatomi, Laura Moreno Gasulla**
 Sbornistr **Jurij Galatenko**
 Dramaturgie **Juraj Bajús**

Osoby a obsazení:
Soňa Godarská / **Jana Sibera** (Manon Lescaut), **Luciano Mastro** / **Mickael Spadaccini** (Rytíř des Grieux), **Aleš Jeniš** / **Pavol Kubáň** (Lescaut), **Martin Gurbaľ** / **František Zahradníček** (Hrabě des Grieux), **Václav Morys** / **Peter Svetlík** (Guillot de Morfontaine), **Robin Červinek** / **Daniel Kfelíř** (de Brétigny), **Zuzana Ballánová** / **Veronika Kaiserová** (Poussette), **Eva Dřízgová-Jirušová** / **Ivana Pavlů** (Javotte), **Anna Nitrová** / **Dominika Škrabalová**

Uvádíme ve francouzském originále
 s českými a anglickými titulky

Premiéry 28. a 30. dubna 2022 v 18.30
 hodin v Divadle Antonína Dvořáka

Reprízy 6. 5. (18.30), 15. 5. (16.00)
 a 26. 5. (18.30) v Divadle Antonína
 Dvořáka

Zeptali jsme se na postavu Manon
 jejich představitelk:

„Manon je nádherná paleta barev, zvuků, charakterů a psychologických proměn krásné slečny, již čeká několik osudových změn lásky. Je to křehká duše, která srší ohnivou koketérií, a přitom poznává skutečnou lásku. Je plna hedvábných hudebních nuancí, vyšperkovaných koloratur a dramatických duetů či ansámblů. Její neodolatelnost přiměje Rytíře des Grieux, aby ji provázel až k jejímu trpkému konci, v němž zhlédneme Manon jako tu nejpokornější a nejkřehčí duši.“

Soňa Godarská

„Role Manon je pro mě splněným snem. Můžu si v ní prožít obrovský vývoj od mladé nezkušené dívky až do konce jejího velice pestrého života. Je to pro soprán jedna z nejobsáhlejších a nejnáročnějších rolí a já jsem velice šťastná, že se s ní setkávám právě teď a právě na jevišti mého milovaného divadla v Ostravě.“

Jana Sibera

(Rosette), **Petr Urbánek** / **Roman Vlkovič** (Hostinský) a další

Dále účinkuje sbor a orchestr opery NDM – koncertní mistři **Vladimír Liberda** a **Jan Šošola** – balet NDM a externisté

Luciano Mastro (Rytíř des Grieux) a dámy sboru NDM
 Foto Martin Popelář

Mickael Spadaccini (Rytíř des Grieux)

Tenorista belgicko-italského původu je absolventem pěvecké třídy Nicolase Christoua na Královské konzervatoři v belgickém Lutychu. Svou vokální techniku a interpretaci měl možnost rozvíjet s uznávanými umělci, jako jsou Nicola Martinucci, Peter Dvorský, Angelo Lo Forese ad. Od roku 2008 ztvárnil přes 35 stěžejních rolí svého hlasového oboru, s nimiž se představil na nejvýznamnějších festivalech a operních scénách po celém světě.

Pavol Kubáň (Lescaut)

Slovenský barytonista je absolventem pěvecké třídy Evy Blahové na Akademii umění v Banské Bystrici. Je laureátem řady mezinárodních soutěží a finalistou vídeňské soutěže Hans Gabor Belvedere. Jako student prestižní boloňské operní školy La Scuola dell'Opera Italiana absolvoval řadu mistrovských kurzů u osobností, jakými jsou Alberto Zeddo, Bruno Bartoletti, Sherman Lowe ad. Od sezóny 2021/2022 je sólistou Národního divadla.

Zuzana Ballánová (Poussette)

Slovenská sopranistka je absolventkou pěvecké třídy Joanny Borowské-Isser ve Štýrském Hradci (Universitāt für Musik und darstellende Kunst). V rámci letní akademie Amerického institutu hudebních studií spolupracovala s umělci, jako jsou Lori McCann, Dorit Hanak, Maris Skuja a Gabriele Lechner. S úspěchem se účastnila mezinárodních pěveckých soutěží a absolvovala též četná koncertní turné (Itálie, Německo, Dánsko).

Veronika Kaiserová (Poussette)

Sopranistka pocházející z Liberce v současnosti studuje zpěv ve třídě Ivana Kusnjera na HAMU v Praze. Je též absolventkou Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. S úspěchem se účastnila řady pěveckých soutěží, na kterých získala četná ocenění. Kromě účinkování v operních produkcích se věnuje i koncertní a pedagogické činnosti. Od prosince 2019 hostuje v Divadle F. X. Šaldy Liberec.

Robin Červinek (de Brétigny)

Barytonista pocházející z Kyjova je absolventem pěvecké třídy Zdeňka Šmukaře na brněnské JAMU. Od roku 2020 pokračuje ve studiu u Margit Klaushofer ve Vídni (Universitāt für Musik und darstellende Kunst). Úspěšně se účastnil řady soutěží, jež mu přinesly četná ocenění, jako např. absolutní vítěz soutěže Pražský pěvec (2018).

Daniel Kfelíř (de Brétigny)

Barytonista pocházející z Plzně je absolventem pěvecké třídy Ivana Kusnjera na HAMU v Praze. Od roku 2020 studuje u Margit Klaushofer, Christopa Mayera a u režiséra Michaela Sturmingera ve Vídni (Universitāt für Musik und darstellende Kunst). Účastnil se řady mistrovských kurzů a mezinárodních pěveckých soutěží, na kterých získal mj. 1. místo v Mezinárodní pěvecké soutěži Antonína Dvořáka v Karlových Varech.

(jb)

LUCIANO MASTRO

Miluji herectví a všechno kolem

Koncem května oslaví padesáté narozeniny tenorista a sólista opery našeho divadla **Luciano Mastro**. Proč se rozhodl z Ostravy neodjet a jak se vůbec dostal k opeře, se dozvíte v následujícím rozhovoru.

Jaké byly vaše hudební začátky? Chodil jste do „hudebky“?

Ne. Jako samouk jsem se naučil hrát na kytaru a později jsme si s kamarády založili rockovou kapelu. Hrávali jsme písničky od Queenů a nějakých dalších rockových zpěváků či kapel a taky jsme skládali i vlastní písně, takže mám v šuplíku celkem pěkný seznam vlastních písniček.

A jak jste se pak od rockové muziky dostal k opeře?

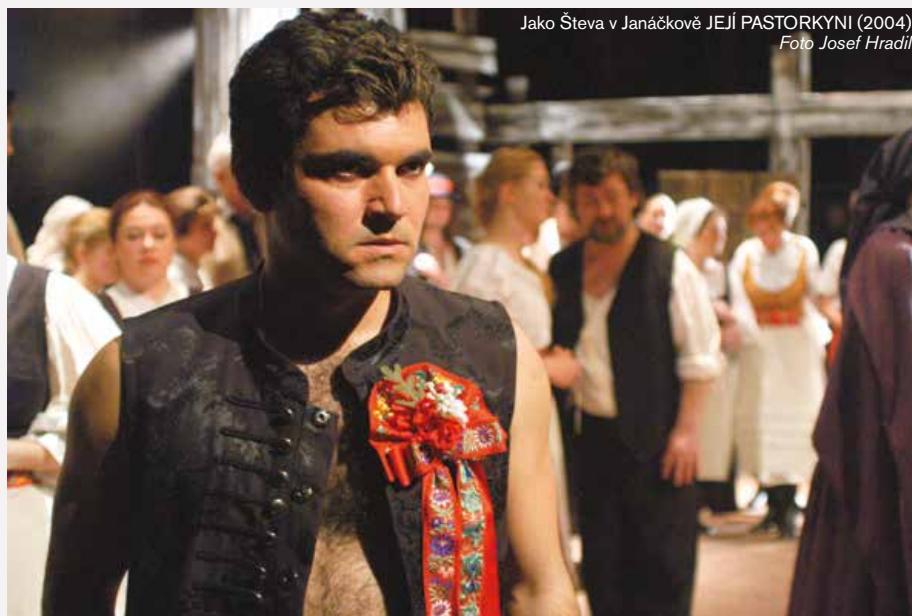
Už jako rockový zpěvák jsem se snažil zdokonalovat svou pěveckou techniku, a tak jsem požádal o konzultace svého kamaráda, operního pěvce. Hned, jak si mě poslechl, mi řekl, že mám přirozený tenorový hlas. Za svou konzultaci nechtěl honorář, ale požádal mě, abych pro vystoupení jeho sboru nastudoval malý sólový tenorový part. Snažil jsem se jej zpívat jako operní pěvec, tedy spíš tak, jak jsem si operní zpěv představoval, a dopadlo to celkem dobře. Pak jsem na jedné z hodin slyšel zpívat svého přítele opravdovou operní technikou a byl jsem tím zvukem okamžitě uchvácen. Tím, jak se změnil hlas, když rezonuje v masce. To byl můj první krok k opeře.

Studoval jste pak zpěv na konzervatoři?

Kdepak, studoval jsem počítače a programování, ale podařilo se mi získat stipendium ke studiu na mistrovských kurzech v Parmě. Zde jsem absolvoval rok a půl intenzivní přípravy jak po stránce hudební, tak i herecké. Debutoval jsem v prosinci 2002 v Bari a v lednu 2003 jsem už letěl do Ostravy.

Vaší první rolí na prknech NDM byl Vévoda mantovský z Verdiho Rigoletta. Jak k tomu došlo?

Žil jsem tenkrát v Římě a účastnil jsem se tam konkurzu, který pro roli organizoval tehdejší ředitel NDM Luděk Golat. Roli jsem získal, avšak – což je zábavné – nikdo mi o tom neřekl. Začátkem roku mi pak opakovaně volalo cizokrajné číslo, které se mi nechtělo zvedat, protože co kdyby šlo o nějaký podvod! Když jsem ale nakonec telefon zvedl, ozvala se v něm hlubokým basovým hlasem něžná otázka, proč nejsem v Ostravě a nezkouším. Říkal jsem si, co je to za nesmysl, o ničem přece nevím a nemám ani žádnou smlouvu! Ale byl jsem zrovna po těžkém rozchodu a chopil jsem se této příležitosti s vizí toho, že na chvíli vypadnu pryč a trochu se tím osvěžím. Osvěžení opravdu přišlo, protože když jsem v lednu 2003 přiletěl, všude byly asi metrové závěje. Pro kluka z jihu Itálie to byl šok a hned jsem plánoval, jak to za pár dní zabalím a vrátím se domů. Pak ale došlo

Jako Števa v Janáčkově JEJÍ PASTORKYNI (2004)
Foto Josef Hradil

k jakémusi zázraku; dorazil jsem do hotelu, a jak jsem vstoupil do haly, ocitnul jsem se uprostřed houfy nádherných vysokých žen. Šlo o jakési setkání Miss České republiky a já koukal na ty krásné ženy a pak na ty hromady sněhu venku a zas na ty ženy a na sněh, až jsem si řekl, že tohle opravdu vypadá na místo, kde bude zajímavé zůstat.

Aktuálně pracujete na nastudování Massenetovy Manon a Rytíř des Grieux bude vaší již 45. postavou, již zosobníte na operní scéně našeho divadla. Která byla vašemu srdci nejbližší?

Moc mě bavilo hrát Števu v *Její pastorkyni*. Šlo o mou první českou roli a zároveň o první setkání s Janáčkem, kterého jsem si následně jako skladatele velice oblíbil. Pro učení se české výslovnosti a akcentu byla Janáčkovu hudba naprosto vynikající, protože vše zapisuje přesně tak, jak to má být. Zajímavé pro mě bylo ztvárnění samotné postavy Števy a taky režie Michaela Taranta, která mi pomohla rozvinout mé herecké umění.

Pomyslíte už někdy na pěvecký důchod a co pak? Doneslo se mi, že by vás možná bavila režie.

Na konec kariéry ještě nepomyslím, ale režie je něco, co mě opravdu láká. Miluji herectví a všechno kolem, a pokaždé když u nového díla přemyslím nad svou postavou, honí se mi hlavou spousta nápadů a věcí, které bych si dovedl představit. Uvědomuji si ovšem, že jde o opravdu náročnou práci, vyžadující hodně trpělivosti. Každopádně by to mohla být další kapitola mého života.

Luciano, děkujeme vám za rozhovor, za všechny krásné role, jež jste nám doposud zazpíval, a do dalších let se těšíme na všechny další!

(jb)

Porádají
OSTRAVSKÉ CENTRUM NOVÉ HUDBY
OSTRAVA CENTER FOR NEW MUSIC

NÁRODNÍ DIVADLO
MORAVSKOSLEZSKÉ

ve spolupráci
TROJHALÍ KAROLINA

NODO

25.—30.06.2022

NEW OPERA DAYS OSTRAVA DNY NOVÉ OPERY

SALVATORE SCIARRINO (1947)

Superflumina

Jednoaktová opera pro 3 sólisty, orchestr a sbor, 2010

Dirigentka: Lilianna Krych

Režie: Pia Partum

Česká premiéra

25. 6. v Divadle Jiřího Myrona v 19 hodin

MATOUŠ HEJL (1989)

Opera Ibsen / Přízraky

Opera o třech dějstvích, 2021–2022

Dirigent: Bruno Ferrandis

Režie: Jan Nebeský

Světová premiéra

26. 6. v Divadle Antonína Dvořáka v 19 hodin

PETR KOTÍK (1942)

Many Many Women

Vokálně-instrumentální skladba, 1975–1978

Premiéra scénické verze

27. 6. v Divadle Jiřího Myrona v 18 hodin

JUDITH BERKSON (1977)

Partial Memories

Jednoaktová opera pro 5 sólistů a komorní ansámbl, 2022

Dirigent: Bruno Ferrandis

Režie: Viktorie Vášová

JAMES LAYTON (1996)

saudade

Komorní opera v sedmi obrazech, 2021–2022

Dirigent: Bruno Ferrandis

Režie: Marek David

LUCIE PÁCHOVÁ (1988)

Approximate

Experimentální scénická opera, 2021–2022

Režie: Theresa Schrezenmeir, Markéta Labusová, Eva Priečková, Jan Neugebauer

Tři světové premiéry

28. 6. v Divadle Antonína Dvořáka od 19 hodin

MIROSLAV TÓTH (1981)

Nulanus

Dokumentární opera pro lyžařský svah v létě a klony, 2020–2021

Režie: Pasi Mäkelä

Světová premiéra

29. 6. ve skiareálu v Palkovicích ve 21 hodin

LUIGI NONO (1924–1990)

Prometeo. Tragedia dell'ascolto

Scénické dílo pro vokální a instrumentální sólisty, smíšený sbor, čtyři instrumentální skupiny a živou elektroniku, 1981–1984, rev. 1985

Dirigenti: Jiří Rožeň, Caterina Centofante

Scénická realizace: Jiří Nekvasil, David Bazika

Česká premiéra

30. 6. v Trojhalí Karolina v 19 hodin

Změna programu vyhrazena.

Předprodej vstupenek a zvýhodněných permanentek od 4. 4. 2022.

„Performance art — tedy druh umění, které se realizuje před zraky publika — se potýká s řadou specifických problémů. Některé jsou příznačné pro situaci, ve které se společnost dnes nachází: odklon od hodnot duchovních, vulgární chvála hmotných výhod a preference obchodního profitu. Když k tomu přidáme průměrnost byro-

kratického myšlení, které proniklo téměř do všeho, pak je možné se obávat o budoucnost práce, která se nestará o rychlý zisk, je založena na invenci a má duchovní hloubku, jak je tomu právě u klasické hudby, včetně opery. Je zde nějaká budoucnost? Samozřejmě že je a bude! S obtížemi, pochopitelně, to ale není nic nového. Schopnost skladatele nacházet řešení v problematických situacích byla od počátku 19. století podmínkou jeho úspěchu!“

Petr Kotík, umělecký ředitel OCNH pro Brooklyn Rail 2022

NEWMUSICOSTRAVA.CZ

NODO / DNY NOVÉ OPERY OSTRAVA

„Doufej dále, doufej vždycky!“

Bienále NODO – jedinečná kontinuální přehlídka nové opery v České republice – nabídne ve dvou divadlech Národního divadla moravskoslezského, na krytém náměstí Trojhalí Karolina a lyžařské sjezdovce v Palkovicích díla hudebního divadla (některá by donedávna jako operní produkce neprošla) a vokální performance, a to osmi skladatelů: **Luigiho Nona**, **Salvatora Sciarrina**, **Petra Kotíka**, **Matouše Hejla**, **Miroslava Tótha**, **Judith Berkson**, **Jamese Laytona** a **Lucie Páchové**. V posledních šesti červnových dnech vystoupí sóloví pěvci a dirigenti z Evropy a USA, inscenační týmy z Polska, Německa, Slovenska i od nás; sbor Canticum Ostrava Jurije Galatenka a orchestry Ostravská banda a ONO / Ostrava New Orchestra. NODO existuje na české operní scéně 10 let!

„Samota není nic jiného než povrch opuštěnosti. Ta způsobuje ještě hlubší jizvy, neviditelné, jejichž stopy se ztratily: takový křik se může v každém okamžiku probudit v kterémkoli z nás.“

Salvatore Sciarrino
k opeře *Superflumina*

Festival nové opery je pro všechny, kteří se zajímají o to, jak tvoří současní

skladatelé a jejich kolegové, jež se podílejí na inscenaci jejich tvorby, jak vnímají otázky o smyslu lidské existence ve 20. a 21. století. Šestidenní přehlídka s osmi operními inscenacemi zahájí dílo **Salvatora Sciarrina**, který patří mezi nejoriginálnější evropské skladatele už několik desetiletí a ostravské NODO se jeho poetické a nadmíru sofistikované tvorby věnuje kontinuálně od svého vzniku v roce 2012. Opera *Superflumina* v hlavní roli se Sciarrinovou Múzou **Annou Radziejewskou** měla být v Ostravě uvedena už před dvěma lety. Změna v termínu konání NODO 2020, vynucená covidem, znemožnila toto dílo uvést a doufejme, že to tentokrát – v sobotu 25. 6. – vyjde. Inscenační tým vede režisérka **Pia Partum** (v roce 2018 jsme na NODO viděli v její režii veleúspěšnou inscenaci Sciarrinovy opery *Luci mie traditrici*), diriguje další polská umělkyně **Lilianna Krych**. Vedle této české premiéry se chystá na neděli 26. 6. premiéra světová, a to rovněž celovečerní opery s názvem *Opera Ibsen / Přízraky* mladého českého skladatele **Matouše Hejla**, jeho operní debut. Režíruje Jan Nebeský, který se Ibsenově tvorbě věnuje desítky let. Zajímavá je skutečnost, že v době vzniku díla (1881) divadla v Kristianii, Stockholmu a Kodani odmítla hru *Přízraky* Henrika Ibsena

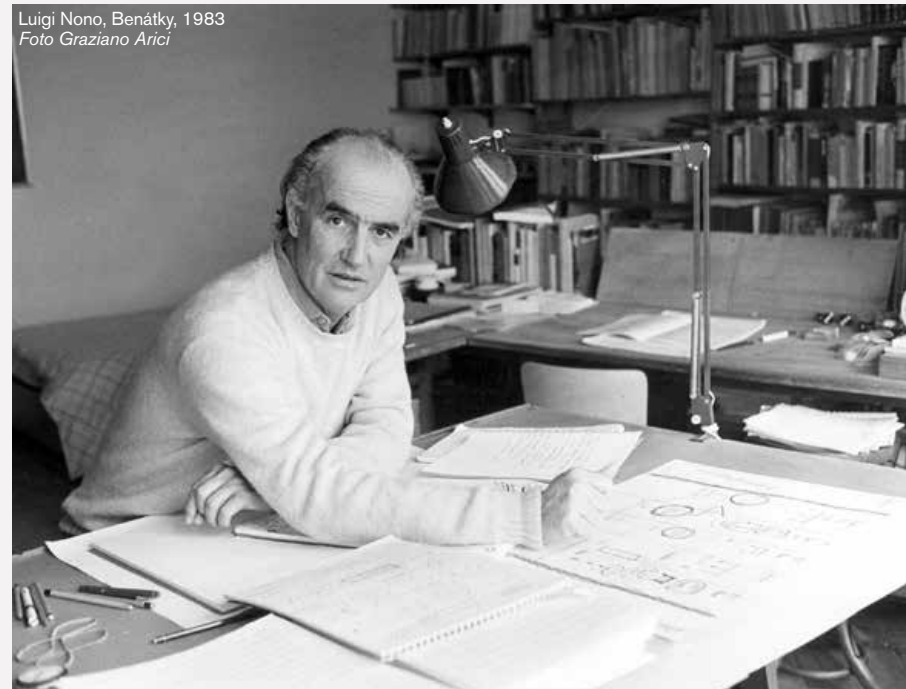
inscenovat a světová premiéra se tak odehrála v Chicagu. Tématem hry jsou lži, strach, konvence, pokrytectví a přetvářka. Skandálním bylo tehdy také nastolení tématu eutanázie, třaskavého dodnes. Operní inscenace s výraznou činoherní složkou v hlavních rolích s **Lucií Trmíkovou** (autorka libreta) a **Igorem Chmelou** přinese nové a nečekané možnosti ve výkladu a vnímání této navýsost naturalistické hry.

„...Many Many Women *Petra Kotíka* je monument sedmdesátých let [...]. Je to undergroundová hudba tohoto období – jedno z klasických děl, které přežívá svou dobu, jejíž nejvelkolepější produkce se často ukázaly jako pomíjivé... hudba obrovského rozsahu, bohatá na polyfonii, rezonující v kulturních asociacích.“

Kyle Gann, americký skladatel, profesor na Bard College, kritik a publicista

Náročné dílo po všech stránkách, vokálně-instrumentální skladba **Petra Kotíka** *Many Many Women* na text **Gertrudy Stein** pro šest zpěváků a šest nástrojů, dostane na festivalu NODO zásluhou německého režiséra **Jo Fabiana** inscenační podobu v pondělí 27. 6., kdy zazní v celé téměř šestihodinové šíři. Kontinuální provedení je tedy bez přestávky, i když v rámci celého představení lze odcházet a přicházet.

Luigi Nono, Benátky, 1983
Foto Graziano Arici

Festival NODO objednal v minulém roce operní díla od mladých tvůrců: **Judith Berkson** (New York), **Jamese Laytona** (Londýn) a **Lucie Páchové** (Brno). Jejich komorní opery mají délku kolem 30 minut a uvedeme je v jednom večeru, v úterý 28. 6. Společným tématem všech třech oper jsou události z minulosti, které rezonují v našich současných životech, i když vedou jen k „neúplným vzpomínkám“; nevyhnutelné přetrvávání paměti, pocitu ztráty a rituálního vršení osobní tragédie prostřednictvím nutkavé, stále se opakující akce, ale také zpochybňování zažitých očekávání. Zdá se, že téma vnitřní eroze, roztržité pozornosti, proměn našich dosavadních životů a jistot a s tím souvisejících změn našeho vědomí jako by viselo už dlouho ve vzduchu.

Lyžařský svah v letní sezóně s operou v batohu

Site specific performance, „mobilní“ opera, která se uskuteční v rámci pátečního dne festivalu NODO ve středu 29. 6., navazuje na dřívější spolupráci se slovenským skladatelem a sound designérem **Mirem Tóthem**. Předznamená Prometheův mýtus, kterému se festival věnuje ve svém závěru. Sci-fi opera *NULANUS* rozvíjí variace na aktuální témata, jakými jsou umělá inteligence, život ve vesmíru a budoucnost naší civilizace. Režijního zpracování se ujme **Pasi Mäkelä** a rozhodně počítá s tím, že se vybavíte pohodlnou obuví. Odehraje se totiž uprostřed skiareálu v Palkovicích nedaleko Ostravy.

Aranžmá neslychaných, znepokojivých, pohyblivých, pohlcujících zvuků, které často hraničí s tichem a jsou živě elektronicky manipulovány – Prometeo **Luigiho Nona**.

Kristýna Nebeská na fotce z první čtené zkoušky inscenace opery
Matouše Hejla OPERA IBSEN / PŘÍZRAKY (NODO 2022)
Foto Zuzana Lazarová

a zároveň je obřím podnětem k bližšímu prozkoumání jednoho z nejavantgardnějších a velice radikálních skladatelů 20. století.

„Dramatická složka Prometea je rozdrobena mezi recitované party, chór a sólisty, přičemž texty nikdy nejsou vyslovovány ani zpívány konvenčně – jako bychom měli co do činění se zásadně přetvořenou formou renesanční polyfonie... Nonův Prométheus není oním hrdinou, který daruje lidstvu oheň a praktické vědomosti, tedy techniku. Je hrdinou, který nepřijímá za fakt nic konformního ani vnuceného zvenčí, hrdinou, který neustále marně pátrá po čemsi hlubokém – a vždy novém a unikavém.“

Giuseppe Martini, hudební historik

Stejně jako ostatní inscenace NODO 2022 i *Prometea* nastudují spojené orchestry **Ostravské bandy** a **ONO – Ostrava New Orchestra**. Z dalších dirigentů přijede na festival **Bruno Ferrandis** a **Jiří Rožeň**.

„*Doufej dále, doufej vždycky!*“ Motto amerického **Beethovena** českého původu **Antonína Filipa Heinricha** dává nám, pořadatelům – Ostravskému centru nové hudby a Národnímu divadlu moravskoslezskému naději, že 6. bienále NODO se uskuteční a otevře a případně i zodpoví stěžejní otázky ohledně smyslu našich životů, zvláště v této turbulentní době. Věříme tomu, že budeme nadále svědky navýsost éterického, abstraktního zážitku, který je schopna přinést opera prostřednictvím talentu, pracovního nasazení a energie hudebníků a tvůrců napříč hudebními žánry a obory. (bs)

ANNA RADZIEJEWSKA

Mám ráda hudbu, která není jen objektivně krásná

Mezzosopranistka **Anna Radziejewska** vystudovala Hudební akademii Fryderyka Chopina ve Varšavě a je držitelkou mnoha polských i zahraničních ocenění. Je uznávána za jednu z nejlepších interpretek zabývajících se hudbou Salvatora Sciarrina. Ostravskému publiku se představila poprvé před čtyřmi lety jako sólistka na festivalu NODO / Dny nové opery Ostrava, nyní se vrací v rámci stejného festivalu opět v sólové roli jedné z oper italského skladatele Salvatora Sciarrina.

V Ostravě jste byla poprvé v roce 2018 (také na NODO) a zpívala jste hlavní roli v Sciarrinově opeře Luci mie traditrici, byl to tenkrát ohromný úspěch, také zásluhou vašich polských kolegů – režisérky Piy Partum a dirigentky Lilianny Krych. Skvělá inscenace po všech stránkách. Se stejným týmem opět přijedete do Ostravy. Odkud se znáte a jaká je, aspoň krátce, historie vaší umělecké spolupráce?

Nejdéle znám Jana Jakuba Monowida, protože byl žákem mého profesora Jerzyho Artysze v době, kdy jsem tam působila jako odborná asistentka. Artur Janda je zase můj absolvent. Již během studií velmi snadno překonával úskalí soudobé hudby. Spolu se mnou se zúčastnil světové premiéry opery *Superflumina* v mannheimské opeře. Když mě Pia a Lilianna seznámily s myšlenkou inscenovat *Luci mie traditrici* ve Varšavě, okamžitě jsem jim nabídla Artura a Jakuba jako nejlepší polské interprety Sciarrinových oper. Premiéru jsme společně připravovali ve Varšavě a poté v Ostravě. Bylo to fantastické dobrodružství a velmi příjemná spolupráce.

Ve světě nové hudby je vaše jméno po zásluze spojováno nejčastěji právě se Salvatorem Sciarrinem. Jak se z vás stala jedna z předních „sciarrinovských“ interpretek? A co je vedle Sciarrinovy hudby nedílnou součástí vašeho repertoáru?

Salvatora Sciarrina jsem potkala při přípravě inscenace jeho opery *Macbeth* v Lucernu. Zaujala ho má interpretace Lady Macbeth a rozhodl se, že by se mnou rád spolupracoval i v budoucnu. O pár měsíců později mi zavolali z pařížské opery, že Salvatore píše novou operu s rolí pro mě. Jednalo se o operu *Da gelo a gelo*. V Paříži mi řekl, že chce pro mě napsat operu, a tak vznikla *Superflumina*.

Můj repertoár sahá od raného baroka po současnou hudbu. V repertoáru mám celou řadu rolí od Händela až po Brittena či Pendereckého. Mám poměrně velké hlasové rozpětí a účinnou koloraturní techniku, takže repertoár je obrovský, ale tato rozmanitost mi velmi vyhovuje.

Hudba Salvatora Sciarrina má svá specifika; je typická tím, že zvuk je značně redukován, až neslyšný, a to i ve vypjatých dramatických momentech. Jak náročné je pro interpretku udržovat se vokálně na této „hranici slyšitelnosti“ a zároveň být schopná ztvárnit i dramatické momenty, u kterých bychom čekali spíš křik než ztišení?

Vždycky jsem měla ráda hudbu, která není jen objektivně krásná a intuitivní. Takovou, která před interpreta klade nové výzvy. Sciarrinova hudba je přesně taková. Vytváření ticha a jemných zvukových linií je jako kaligrafie nebo malba na hedvábí,

vyžaduje pozornost a přesnost, ale přináší velké uspokojení. Budete překvapeni, protože *Superflumina* je jiná. Tam skladatel využívá celý dynamický rozsah, jsou tam i prvky grotesky, ale i ty krásné jemné mumraje, které v Sciarrinově hudbě očekáváme.

V opeře Superflumina ztvárňujete hlavní roli Ženy. Ta nemá jméno a obecně toho o ní mnoho nevíme. Mohla byste nám o ní prozradit něco víc?

Jedná se o ženu, která ve svém životě prožila traumatické události. Tyto události z ní udělaly bezdomovkyni, která teď žije na vlakovém nádraží. Je osamělá a potřebuje kontakt s jinými lidmi, proto ji tak fascinuje setkání s Mladým mužem a Kolemjdoucím (také další postavy jsou beze jména). Hlavní částí opery jsou 3 Ženiny písně, mezi něž se řadí například groteskní, bláznivý monolog o momentech, které tvoří její současný život (tedy o spaní na kartonových krabicích, o botách a nohou, které ji mýjejí, blechách, které kousou, o válení lahví a hledání jídla). Musím říct, že tato role je velkou výzvou, ale také velkým zadostiučiněním.

Kdybyste měla pár slovy sdělit čtenářům tohoto rozhovoru, proč stojí za to operu vidět, jak by zněla vaše pozvánka?

Zvu vás na mimořádný příběh o lidskosti a o osamělosti uvnitř davu. Toto velké dílo je vlastně gigantickým monologem. Hudba této opery je překvapivá: jemné linky, komediální i dramatické prvky, veselé autentické hlášky převzaté Sciarrinem z italských vlakových nádraží. A další aspekt: nelze popřít, že tato role je tou nejtěžší, jakou jsem kdy zpívala. V Mannheimu jsem si vysloužila přezdívku „Monstrum“, protože nikdo nechtěl věřit, že se to dá naučit nazpaměť. Tak vás zvu, abyste viděli, že je to možné! (bs)

Na festivalu Ostravské dny 2019 s dirigentkou Liliannou Krych a Ostravskou bandou
Foto Martin Popelář

činohra

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2021/2022

Cyril Gely (1968)
DIPLOMACIE
Na samém okraji světa, jak ho známe...
Režie: Vojtěch Štěpánek
Překlad: Kateřina Neveu
Premiéra 25. srpna 2021
v Divadle Antonína Dvořáka

Tomáš Svoboda (1972)
GOLDONI PO OSTRAVSKU
aneb Sluha dvou pánů
Režie: Tomáš Svoboda
Světová premiéra 18. září 2021
v Divadle Antonína Dvořáka

Vojtěch Štěpánek (1984)
NĚCO PRO LIDI
Radegaste, ty to vidíš...
Režie: Tomáš Jirman
Světová premiéra 15. října 2021
v Divadelním klubu Divadla Jiřího Myrona

Martin Crimp (1956)
TO VIDEO NIKDO NEUVIDÍ
Černá komedie o nakupování a manipulaci
Režie: Janusz Klmsza
Překlad: Adam Doležal
Česká premiéra 16. října 2021
v Divadle „12“

Alois Jirásek (1851–1930)
– Janusz Klmsza (1961) – Adam Gold (1989)
LATERNA
Vodníky ruším, ale tu holku mi nechte
Režie: Janusz Klmsza
Světová premiéra 6. listopadu 2021
v Divadle „12“

Nikolaj Vasiljevič Gogol (1809–1852)
REVIZOR
A co by kontrola odhalila u vás...?
Režie: Vojtěch Štěpánek
Překlad: Zdeněk Mahler
Premiéra 13. listopadu 2021
v Divadle Antonína Dvořáka

Ota Filip (1930–2018) – Tomáš Vůjtek (1967)
NANEBEVSTOUPENÍ LOJZKA
LAPÁČKA ZE SLEZSKÉ OSTRAVY
Fotbalový driblík napříč dějinami
dvacátého století
Režie: Janusz Klmsza
Světová premiéra 29. ledna 2022
v Divadle Jiřího Myrona

Anton Pavlovič Čechov (1860–1904)
VIŠŇOVÝ SAD
„Tak, panstvo, máme nejvyšší čas!“
Režie: Vojtěch Štěpánek
Překlad: Leoš Suchařípa
Premiéra 26. března 2022
v Divadle Antonína Dvořáka

Činohra NDM je na Facebooku:
Činohra Národního divadla
moravskoslezského

Činohra NDM
je na Instagramu:
cinohrandm

VIŠŇOVÝ SAD – Renáta Klemensová (Raněvská), Vít Roleček (Trofimov), Sára Erlebachová (Aňa), Marie Logojdová (Charlotta), František Večeřa (Gajev) a Martin Dědoch (Lopachin)
Foto Martin Kusyn

REPERTOÁR ČINOHRY (KVĚTEN – ČERVEN 2022)

Anton Pavlovič Čechov
VISNOVY SAD
Režie: Vojtěch Štěpánek
4. 5. (18.30), 31. 5. (18.30), 3. 6. (18.30)

Ota Filip – Tomáš Vůjtek
**NANEBEVSTOUPENÍ LOJZKA
LAPÁČKA ZE SLEZSKÉ OSTRAVY**
Režie: Janusz Klimsza
5. 5. (18.30), 22. 5. (15.00), 7. 6. (18.30)

Ferdinand von Schirach
TEROR
Režie: Tereza Řihová
6. 5. (19.00), 24. 5. (19.00), 4. 6. (19.00)

Tomáš Svoboda
**GOLDONI PO OSTRAVSKU
aneb Sluha dvou pánů**
Režie: Tomáš Svoboda
7. 5. (18.30), 12. 5. (18.30), 1. 6. (18.30),
2. 6. (18.30)

Piotr Rowicki
ČESKY KRÁSNÉ, ČESKY MÉ!
Režie: Piotr Ratajczak
10. 5. (18.30) – derniéra

Nikolaj Vasiljevič Gogol
REVIZOR
Režie: Vojtěch Štěpánek
14. 5. (18.30), 27. 5. (18.30), 10. 6. (18.30)

Neil Simon
HODNÝ PAN DOKTOR
Režie: Bedřich Jansa
15. 5. (16.00), 21. 5. (19.00), 5. 6. (19.00)

Vojtěch Štěpánek
NĚCO PRO LIDI
Režie: Tomáš Jirman
18. 5. (19.00), 25. 5. (19.00), 28. 5. (18.00),
28. 5. (19.00) – zájezd Ostravice

Martin Crimp
TO VIDEO NIKDO NEUVIDÍ
Režie: Janusz Klimsza
18. 5. (19.00), 25. 5. (19.00) – derniéra

Robert Thomas
OSM ŽEN
Režie: Ivan Krejčí
20. 5. (18.30) – derniéra

Andrzej Saramonowicz
TESTOSTERON
Režie: Vojtěch Štěpánek
26. 5. (18.30) – zadáno, 9. 6. (18.30)

ÚVODNÍK ŠÉFA ČINOHRY

Vážení diváci,

po mnoha měsících odluky divadla od diváků následovaných další ranou – atmosférou nedaleké války – jsem si kladl otázku, jaký má divadlo smysl. Kde vzít sílu a chuť jít ráno na divadelní zkoušku a dát do toho všechno, když usínáte s obrázky bezbranných dětí v rozbombardovaných domech? Smysl své práce a nutnou motivaci jsem v posledních týdnech nacházel při pohledu do převážně zaplněného hlediště. Je to právě zodpovědnost k Vám, divákům, kteří plníte naše hlediště a spolu

s herci vytváříte jedinečnou atmosféru, díky které to má všechno smysl. Takže zde děkuji Vám a svým hercům za to, že v tomto světě, který jako by se měl co nevidět zhroutit, vytváříte krásné, silné a především lidské zážitky.

Vojtěch Štěpánek
šéf činohry NDM

V komedii o mužích (i o ženách) **TESTOSTERON** se můžete těšit mj. na Vladimíra Poláka, Petra Panzenbergera, Jana Fišara, Martina Dědocha a Víta Rolečka. Hrajeme 26. května a 9. června v Divadle Jiřího Myrona! Foto Radovan Štátný

UVEDLI JSME

Světlana Alexijevičová – Timothy Snyder – Jessikka Aro

V neděli 27. března 2022 proběhla v Divadle „12“ premiéra divadelního eseje *Kam zmizel člověk*, ve kterém se tvůrci pokusili odpovědět na otázky: „*Jak je možné, že dochází k naprostému zmatení našich hodnotových systémů a nejsme schopni rozeznat pravdu od lži? K čemu vede ztráta kritického myšlení?*“ Jednalo se o unikátní večer, který reagoval na současnou situaci na Ukrajině; **diváci si mohli koupit vstupenky za symbolickou 1 Kč a ušetřenými prostředky případně přispět na konto SOS UKRAJINA zřizované Člověkem v tísni.**

V režii Norberta Závodského a za hudebního doprovodu Martina Dytky vystoupili v tomto jedinečném projektu herci Lada Bělašková, Miroslava Georgievová, Barbora Sedláčková, Jan Fišar, František

Strnad a Kryštof Malec. **Společně poukázali na děsivou absurditu i nechtěnou komičnost propagandy, na to, jak současné manipulace nápadně připomínají ty dřívější, jak se internetoví giganti spolupodílejí na tvorbě oné propagandy s vidinou vysokého zisku.** Diváci se tak mimo jiné mohli dozvědět, že „*Facebook disponuje vlastními analýzami, které říkají, že je v lidech jednodušší probudit hněv než jakoukoli jinou emoci. Kdyby společnost algoritmus změnila, aby neupřednostňovala kontroverzní a nenávisťný obsah, tak bude na jeho platformy chodit méně lidí a bude tak mít menší zisk.*“ Nebo taky že „*norská veřejnoprávní televize NRK v roce 2013 v hlavním čase vysílala plápolání ohně v krbu včetně odborného komentáře.*

Jan Fišar jako Alexander Zaldostanov, v pozadí Lada Bělašková a Miroslava Georgievová
Foto Martin Popelář

Miroslava Georgievová, František Strnad, Kryštof Malec a Jan Fišar
Foto Martin Popelář

Přenos trval dvanáct hodin a sledovalo ho téměř milion Norů, tedy zhruba pětina národa. Vysílání následně vyvolalo vášnivou debatu. Krátce po začátku pořadu dorazily do televize první stížnosti. Divákům vadilo, jakým způsobem byla polena do krbu umístěna. Celkem dorazilo asi 60 stížností, které se týkaly vršení dřeva v krbu. Padesát procent lidí si stěžovalo, že polena jsou křou nahoře, zbytku vadilo, že je kůra naopak dole. Dřevo do krbu aranžovala fotografka a diváci jí na sociálních sítích radili, kam jaké poleno umístit. Mnozí nemohli usnout napětím. Debata o kůře od té doby pokračuje.“

Velkou inspirací pro tvůrčí tým byla i kniha Světlany Alexijevičové *Zinkoví chlapi*, ve které autorka líčí vleklou a krutou afghánskou válku v letech 1979–1989, během níž zahynuly téměř dva miliony Afghánců a 25 000 sovětských vojáků. Mnozí pokládali své životy neznámo za co, cenzura bedlivě hlídala, aby v souvislosti s válkou nebyla zmiňována smrt sovětských vojáků, zároveň ujistovala obyvatele, že vojska pomáhají bratrskému národu stavět mosty, silnice, školy, že lékaři pomáhají afghánským ženám rodit. V televizi byly ukazovány reportáže, jak se po celém Afghánistánu vysazují aleje přátelství, na které pak ve skutečnosti nikdo nenarazil... Mezi další inspirační zdroje eseje patřily knihy *Cesta k nesvobodě* Timothyho Snydera nebo *Putinoví trollové* od Jessikky Aro. Tato finská novinářka se v letech 2014–2017 stala terčem dezinformační kampaně, kterou odborníci z bezpečnostní oblasti označili za výjimečnou. Jak napsala již zmiňovaná Světlana Alexejevichová: „*Není třeba nic domýšlet. Zlomky zásadních knih jsou tu všude kolem.*“

Věříme, že se nám společně s diváky ve vyprodaném sále podařilo dojít v těchto dnech k tolik potřebné katarzi a že jsme našli člověka. Především v sobě. (nz)

Martin Dědoch (Lopachin), Stanislav Šárský (Firs),
Renáta Klemensová (Raněvská) a František Večeřa (Gajev)
Foto Martin Kusyn

Anton Pavlovič Čechov (1860–1904)

VIŠŇOVÝ SAD

„Tak, panstvo, máme nejvyšší čas!“

Reprízy 4. 5. (18.30), 31. 5. (18.30) a 3. 6. (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

V sobotu 26. března 2022 představila činohra NDM premiéru inscenace světoznámého titulu *Višňový sad* v režii uměleckého šéfa **Vojtěcha Štěpánka**. V kulturním deníku Ostravan.cz o premiéře Evelína Vaněk Síčová napsala:

„Višňový sad v Národním divadle moravskoslezském je krásný režijně-herecký koncert.

Anton Pavlovič Čechov patří mezi autory, kterým ostravská divadelní scéna svědčí (...), protože jeho sociální dramata umíme uchopit a přijmout. Chápeme především jeho křehké intimní pohledy na osudy postav. Nejinak je tomu i v inscenaci NDM Višňový sad. Režisér Vojtěch Štěpánek navíc brilantně podchytil autorův smysl pro ironii, a tak nejsme svědky pouhé zkázy dřevnatých vzpomínek, nýbrž prorůstáme skrz hloubku jednotlivých postav do celé kompozice rodinných vztahů.“

A dále deník Ostravan.cz uvádí poznatek:

„V Ostravě byla uvedena premiéra Višňového sadu pouhý týden poté, co stejný titul v jiném inscenačním pojetí představilo Těšínské divadlo. Přes sto let

stará hra ruského autora má stále nádech aktuálnosti, a tak se není čemu divit, že příběh neustále volá po uvádění.“

K tomu jen doplním, že mimo těšínské divadlo nasadilo v této sezóně titul také pražské Divadlo pod Palmovkou a Činoherní studio města Ústí nad Labem. Není to jistě náhodou, neboť hra v dnešních dnech znepokojivě rezonuje.

Pojednává totiž o konci světa tak, jak jsme ho znali. Končí zánikem staletého trvání panství a jeho zbouráním. Na troskách panství a parcele po vykáceném sadu však vyrostle svět nový – vlastně celá nová dějinná epocha. Bude lepší, horší, nebo jen jiná? To se teprve dozvíme. Nicméně téma hry, že mnohé z toho, co považujeme za stálé a trvalé, může velmi rychle pominout a zaniknout, je

Kamila Janovičová (Duňaša) a Robert Finta (Jaša)
Foto Martin Kusyn

v prizmatu současných světových událostí velmi dojemné a věřím, že se dotýká nitra diváků. Může totiž být zavádějící myslet si, že co tu bylo v minulosti, zde musí nutně přetrvat i v budoucnu... Čechov trefně volí repliky, když Lopachin varuje panstvo, že pokud nebudou jednat včas, jejich sad se prodá a vykáčí. A jiná postava Gajev mu argumentuje tím, že višňový sad nemůže být vykácen, protože je o něm dokonce zmínka v naučném slovníku!

Ostravan.cz: *„Netečnost Raněvské v kontrastu s akčností Lopachina, rozdílné sesterské vidění lásky i přehlížení podstatného přes clonu nostalgie a minulosti. To jsou znaky i dnešní doby, a tak pouze kulisy a kostýmy naznačují závan minulosti jinak stále se opakujících mezilidských vztahů.“*

Hru jsme uvedli v překladu Leoše Suchařípy. Jedná se o překlad klasicky užívaný, protože je vysokých kvalit, vskutku brilantní. Tedy ani během několik desítek let jeho nasazování ve všech českých divadlech nevznikla potřeba vytvářet nový. Suchařípa užívá v překladu jazyk, který zní zcela uvěřitelně a přirozeně, neztrácí nikde na spádu a nezamotává se do složitých básnických obrátů, přece však oplývá hlubokou vnitřní poetikou.

Za zmínku stojí, že Leoš Suchařípa, ve snaze vystihnout hovorovou mluvu některých postav, používá obecnou češtinu. To dává v jeho podání smysl, když žil v Praze. Po premiéře jsem zaslechl několik vyjádření, kdy si diváci stěžovali, že v našem regionu je obecná čeština „tahá za uši“. Nenašel jsem však jiný způsob, jak s jazykem překladu pracovat, než ctít jeho původní znění a nesporné kvality. Převádět řeč postav do místních dialektů bych totiž

Vít Roleček (Trofimov), Martin Dědoch (Lopachin) a Sára Erlebachová (Aňa)
Foto Martin Kusyn

považoval za násilný zásah do původního překladu.

V deníku Ostravan.cz dále píší:

„Celý děj se odehrává v domě u višňového sadu. Ten je pouze jakýmsi symbolem v hledišti. Scéna Milana Davida (...) věcně ukazuje útroby panství. Jednotlivé segmenty nábytku jsou jakousi paralelou s postavami, všichni jsou v jedné místnosti, ale stojí osamoceni v prostoru. (...) Velmi zdařilé jsou kostýmy Hany Knotkové, díky kterým vynikla ženská krása, pařížská móda i mužská elegance.“

„Síla inscenace je především v jednotlivých hercích, kteří svým postavám nejen propůjčují svůj dech, ale přímo s nimi souzní. Až mrazivá je skutečnost, že rolí

Raněvské se loučí Renáta Klemensová se svým angažmá v NDM, což dodává její postavě na autenticitě.

Renáta Klemensová v roli Raněvské je krásná, vznešená, zasněná, zraněná a odevzdaná. Své emoce drží distingovaně pod pokličkou a majitelku panství by jí nevěřil málokdo, avšak když se rozohní, na povrch vystoupí její skrytá vášeň. Raněvská se neustále pohybuje po panství jako by plula na obláčku minulosti a vše okolo ní se děje za jakýmsi pomyslným sklem, přes které matně vidí i slyší, co se děje, ale uniká před tím sama do sebe neschopná pochopit následky marnotratného života.“

Jako komentář k dalším hereckým výkonům si dovoluji vlastní slova. A také jistě zestručnění. Protože rozepisovat se detailně o ztvárnění všech rolí a všech hereckých výkonech by vyžadovalo mnohem větší rozsah článku, než který zde máme k dispozici. Tedy krátce řečeno, osobně se domnívám, že všichni herci přivádějí na jeviště propracované postavy s hlubokým vnitřním životem, proto jsou jejich výkony jiskrné a role barvitě vykreslené. Společná ansámblová práce všech herců i hereček je opravdu, jak uvádějí v recenzi na Ostravanu.cz, hereckým koncertem, který stojí za vidění.

„Višňový sad je krásná inscenace a jeho tvůrci přesně věděli, co chtějí divákům nabídnout. Jak se bude inscenace posouvat v čase, to se nechme překvapit, ale už nyní je jasné, že její uchopení vyžadovalo zapojení všech na sto procent a do inscenace se to jasně vepsalo.“

(pg)

VLADIMÍR ČAPKA slaví jubileum

V červnu oslaví kulaté sedmdesáté narozeniny dlouholetý člen souboru činohry Národního divadla moravskoslezského Vladimír Čapka. Přinášíme krátké ohlédnutí za jeho hereckou dráhou a zároveň mu jménem celého NDM přejeme všechno nejlepší.

Vladimír Čapka vstoupil poprvé na jeviště již v pěti letech jako Vepřík v pohádce *Dům kočky Modroočky* a láska k divadlu mu vydržela i po absolvování střední školy průmyslové a umělecké v oboru design. Jeho cesta tedy dále vedla na JAMU, kde vystudoval ateliér herectví. Následovalo první profesionální angažmá v Severomoravském divadle v Šumperku, odkud v roce 1980 přešel do Divadla Petra Bezruče v Ostravě. Angažoval jej

tehdejší ředitel ostravského divadla Ladislav Knížátko spolu s režiséry Josefem Janíkem a Pavlem Paloušem a Vladimír Čapka se objevil v řadě významných rolí, jako jsou Hamlet, Misanthrop, Amadeus aj. Podruhé zde také ztvárnil roli Smerďakova v *Bratrech Karamazových*, se kterou se setkal již dříve v Šumperku. Tehdejší Ostrava ho svým neutěšeným vzhledem nijak nepřekvapila. Věděl, kam jde a proč, jak později přiznal v rozhovoru pro MF Dnes: „*Pocházím z Brodku, tedy skoro z Hané. Znal jsem přerovské strojírní i tamní chemičku, takže mě Ostrava nepřekvapila a bral jsem ji tak nějak normálně.*“ Od roku 1995 je jeho domovskou scénou NDM, kde bravurně ztvárnil další velké role, jako například Šaška v *Králi Learovi*, Markýze de Sade

v inscenaci *Marat/Sade* nebo Grega v Penhallově *Baviči*. V současné době má za sebou i premiéru *Višňového sadu*, kde ho diváci můžou vidět v roli statkáře Simeonova-Piščíka.

Vladimír Čapka spolupracuje také s filmem i televizními studii a lze jej vidět v dílech *Císař a tambor*, *O moravské zemi*, *Ďábelské klíče*, *Herec*, *Strážce duší*, *Spirála nenávisti*, *Kriminálka Anděl*, *Kráska a zvíře* a dalších.

A protože dřív studoval na střední uměleckoprůmyslové škole, rád si od hereckého oboru odskakuje k malování. Jak sám přiznává, své obrazy moc nevystavuje, mnohem raději je věnuje přátelům k narozeninám. Mezi majiteli jeho děl tak nalezneme Janusze Klimszo, Tomáše Jirmana, Jana Fišara nebo Annu Cónovou. V rozhovoru pro Ostravan.cz ke své lásce k malbě dodal: „*Je to strašně uklidňující. Ventiluje to stres, který herec prožívá dnes a furt. Je to terapie, klídeček, nebo naopak vzrůšo.*“ (nz)

VLÁDA ČAPKA JUBILUJÍCÍ

Vláda – zamlklý kumštýř, pokaždé jdoucí vlastní cestou, pokaždé stranou hlavních tahů. Srdcem neustále Bezručák, kráčí jako strážce odkazu režiséra Josefa Janíka. Osudem i zralou volbou zůstal už provždy Jeho hercem. Prvním povoláním i vzděláním výtvarník – i jeho role jsou jaksi vizuální, díky herecké zkratce výrazné jako grafické listy. Pracovali jsme spolu na kouscích, které, doufám, stále rezonují v paměti diváků – *Apartmá v hotelu Plaza*, *Bavič...* Zmínil bych však dvě role, jejichž předobrazy byli skuteční lidé – markýz de Sade a Stalin. A stejně jako se mainstreamu vymykaly originály, výjimečné bylo i Vládovo ztvárnění – nejednoznačné, nesnažící se zalíbit, znepokojivé... Vláška slaví sedmdesátku. Závidím a přeji mu jeho vitalitu. Vládičku, všechno dobré...

Janusz Klimsza

Vladimír Čapka (Simeonov-Piščík) s Annou Cónovou (Charlotta) v inscenaci VIŠŇOVÝ SAD (NDM, 2022)
Foto Martin Kusyn

Vladimír Čapka (Wolfgang Amadeus Mozart) s Janou Janěkovou (Konstanze Weberová) v inscenaci AMADEUS (Činohra Petra Bezruče, 1983)
Foto Josef Hradil

BEDŘICH JANSA Divadlo je nepolapitelné

Dne 5. června se dožívá 85 let režisér **Bedřich Jansa**. Do našeho divadla nastoupil v roce 1966 a za 25 let zde nastudoval 60 činoherních inscenací. V roce 1991 přešel do funkce uměleckého šéfa olomouckého divadla a po dalším krátkém angažmá v Těšínském divadle zakončil své stálé divadelní působení jako umělecký šéf opavské činohry. S NDM však spolupracoval i nadále, tentokrát s operním souborem (dalších 11 inscenací). Kromě divadla režíroval i desítky rozhlasových a přes 20 televizních inscenací a hezkou řádku let také působil jako pedagog na Janáčkově konzervatoři. V místní restauraci *Platan* jsme spolu hovořili o zkoušení *Hodného pana doktora*, spolupráci s jeho ženou nebo taky o vzniku hudebně-dramatického oddělení na Janáčkově konzervatoři.

Pane Janso, činohra NDM má od roku 2019 na repertoáru komedii Neila Simona Hodný pan doktor ve vaší režii. Jak k této spolupráci došlo?

Byl jsem se podívat na premiéru inscenace, kterou režíroval Vojtěch Štěpánek, a on pak za mnou přišel s tím, že by byl moc rád, kdybych v NDM zase režíroval. Odpověděl jsem mu, že to vůbec nepřichází v úvahu, že na to už nemám sílu. Jenže on mě dál ukecával a ukecával, nakonec zapůsobil i na moji ženu (*herečku Alexandru Gasnárkovou, pozn. red.*), která mě pak taky ukecávala, až jsme se nakonec dohodli. Zrovna tady v *Platanu* se to všechno domlouvalo. Jednou z podmínek, kterou jsem ale měl, byla volná ruka při obsazení. Moje žena byla první jasná volba. Druhou

byl můj dlouholetý kamarád Standa Šárský. A pak samozřejmě Petr Panzerberger, kterého jsem čtyři roky učil a byl to jeden z nejtalentovanějších žáků, jaké jsem kdy měl. A taky David Viktora, jehož první role v ostravské činohře byla v mé režii.

Jak vzpomínáte na tehdejší zkoušení?

Práce na hře byla vynikající. Z obou stran. V podstatě to byla pohoda. Všichni pracovali jako šrouby, všichni byli nadrženi, díky čemuž se nám podařilo, a to říkám poprvé vám, nikdy jsem se tím nechlubil, že ta inscenace má zvláštní lidský rozměr, lidskou hloubku.

Bedřich Jansa s hercem Jiřím Čapkou během zkoušení HAMLETA (1988)
Foto Josef Hradil

Hodný pan doktor není ani komedie, ani tragédie, nemá žádné pevné žánrové určení, někdy je to groteska, někdy konverzačka, ale měl jsem na první zkoušce krátkou půlhodinovou přednášku a herci všechno okamžitě pochopili. Nakonec především díky nim vzniklo něco, co diváka zahřeje. A je to proto, že hráli spolu, vnitřně spolu, což je podstata divadla a zároveň cíl, o který jsem vždy usiloval.

Se svojí ženou máte za sebou společnou práci na mnoha inscenacích. Je těžké oddělovat osobní rovinu od té pracovní?

Nedá se to tak snadno pojmenovat. Někdy se daří ty roviny oddělovat a rodina se sbližuje a jindy naopak rozbíjí. Ona je typ herečky, která má vlastní názor, která si umí tu postavu vytvořit, ale taky zároveň potřebuje režiséra a ví to, je si toho plně vědoma. My se v rodině o naší práci vůbec nebavíme. Je to práce na zkoušce, která se někdy podaří a někdy ne. Divadlo je nepolapitelné, je to vzduch.

V souvislosti s vámi musím zmínit i otevření hudebně-dramatického oddělení na Janáčkově konzervatoři v Ostravě.

Na začátku 70. let tady byla taková první herecká hvězda Míla Holub. A pak režisér Honza Zajíc a herec Jarda Švehlík, starší bratr Aloise, a podle mě i lepší herec. Dělalí jsme spolu *Krále Jana* od Friedricha Dürrenmatta. A právě Míla Holub měl pořád takovou tendenci, že založí dramatické oddělení na Janáčkově konzervatoři. V té době existovalo již oddělení hudební a baletní, ale škola neměla aprobaci na výuku činohry. Všichni čtyři jsme se tedy spojili a pracovali na tom, dokud se nám to nepovedlo. Ve školním roce 1972/1973 bylo konečně otevřeno hudebně-dramatické oddělení, protože na název „dramatické“ jsme nedostali povolení. První ročník si dodnes pamatuji. Tehdy jsme ani neměli žádné speciální učebny, museli jsme vždy vyklidit lavice ze třídy a zkoušet tak trochu polopartyzánsky.

Máte ještě nějaké nesplněné režijní sny?

Možná Čechov. K němu jsem se nikdy nedostal, což mě trochu mrzí, ale že by mně to nějak zvlášť chybělo, to ne. Svoje jsem si udělal.

Panu Bedřichu Jansovi přejeme za celý soubor činohry i celé NDM vše nejlepší.

(nz)

SPRAVEDLIVÝ DIVADELNÍ ZÁZRAK

Dopis Otovi Filipovi do nebe o tom, jak se Lojzek Lapáček konečně vrátil do Ostravy

Ahoj Oto,

protože k Tvému nanebevstoupení došlo už před čtyřmi lety, nezbyvá mi než Ti o premiéře Tomášem Vůjtkem pro divadlo převedeného Tvého velkého románu *Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy*, k níž došlo v sobotu 29. ledna v ostravském Divadle Jiřího Myrona, poslat zprávu tam, kde asi právě kopeš s Lojzkem penalty na brankáře Kocifaje a starý Lapáček k tomu prodává divákům na nebeském fotbalovém hřišti, které je kopií stadiónu na slezském Kamenci, kde Baník začal kdysi hrát, přecílký.

Takže, Oto, divadlo bylo plné. (...)

O přestávce jsme si na Tebe všichni připili v divadelním bufetu prosecem, vzpomínali a představovali si, co bys tomu všemu asi říkal. Myslím, že bys seděl někde v rohu, usmíval by ses, mával rukama, ať neblbneme s tou chválou, že to všechno režisér Klimsza, pan Vůjtek, herci, ale v duchu bys byl šťastný, že do Ostravy, jež se k Tobě bůhvíproč chovala po listopadu 1989 tak macečsky, se vracíš zrovna touto šestisetstránkovou komickou, tragickou, pravdivou i fantaskní kronikou (...)

Oto, herci hráli jako o život. Postavy z Lojzka na jevišti opravdu ožily, provedly nás čtyřiceti lety Ostravy, té „prdele plné uhlí“, od roku 1928 až do osmašedesátého, který způsobil, že jsi nakonec skončil v lochu, v němž sis celé Lapáčka vymyslel, a nenechal diváka po celé tři a půl hodiny vydechnout. Ty herce neznáš, ale určitě by se Ti líbil starý Lapáček v podání pana Fišara, Lojzek, kterého skvěle předvedl mladý kluk Robert Finta,

náboženský blouznivec Kocifaj Tomáše Jirmana nebo ta svině Deutscher, jak ho sehrál pan Strnad.

A taky ženské se moc vyvedly – třeba bába von Zabalská od paní Cónové nebo frivolní Anka, již dokonale sehrála Kamila Janovičová.

Po skončení představení se tleskalo mnohokrát (...). Tekly i slzy dojetí. (...) V salóнку divadla, kde bylo připraveno občerstvení (...), mluvil hezky pan ředitel divadla Nekvasil o tom, jak propadl Tvým knihám, že čte teď jednu po druhé a doufá, že se Tvá kniha, snad i díky divadelní hře, dostane k většímu okruhu nejen ostravského čtenářstva. (...) K mikrofonu přišla i Hanička (*dcera spisovatele Oty Filipa, paní prof. dr. Hana Filip, Ph.D. – poznámka redakce*), mluvila jak jinak než o Tobě, ale taky o Tvé ženě Marii

a synu Pavlovi, jak Tě všichni v Tvém psaní podporovali. (...) Na představení dorazily i nedávné fotbalové hvězdy Baníku, třeba obránce Zajaroš, brankář Bernardy nebo útočník Daněk, co dával v osmdesátých letech za Baník góly hlavně hlavou. Všechno se to prostě propojilo. (...)

Co Ti budu povídat, Oto, celý ten sobotní večer byl velký a vůči Tobě spravedlivý divadelní zázrak podobný tomu, jako když se Lojzek pořádně kousne do rtu a začne mávat rukama tak, že se vznesne nad Kamenec, obletí budovu Nové radnice a centrum Ostravy a vrátí se na Slezskou.

Měl bys radost.

Tvůj Marek

Vyšlo 3. 2. 2022 v časopise Reflex,
číslo 5 / ročník 2022, autorem článku je
šéfredaktor Marek Stoniš

Petr Houska (Ludva), Jan Fišar (Táta)
Foto Martin Kusyn

NOVÝ DRAMATURG NORBERT ZÁVODSKÝ

Kdo neznal odpověď, byl bez odkladu sežrán

Foto Adolf Horsinka

Takto nemilosrdně prý mytická Sfinga nakládala s kolemjdoucími, dokud její hádanku neuhodl Oidipus. Na štěstí i **Norbert Závodský** dokázal odpovědět na všechny záluďné otázky, které mu byly v rozhovoru položeny. Vypτάval jsem se ho proto, že se stal mým novým kolegou na pozici dramaturga činohry NDM. Přejme mu, aby i v budoucnu dokázal úspěšně rozlousknout všechny nelehké dramaturgické otázky.

Norberte, mohl by ses čtenářům představit a říct nám něco o sobě? Odkud pocházíš a čemu ses věnoval před svým nástupem na pozici dramaturga?

Narodil jsem se na Slovensku v malém městě Galanta. Ale v deseti letech se moji rodiče rozhodli, že se přestěhujeme do České republiky do Frýdku-Místku, za což jim nikdy nepřestanu být vděčný. Mám pocit, že mi to otevřelo nové příležitosti a umožnilo setkání s divadlem. V roce 2013 mě přijali na studium činoherní režie na DAMU do ročníku, který vedli dramaturgyně Daria Ullrichová a režisér Jan Nebeský. Oba razili cestu naprosté tvůrčí svobody: „Vše je dovoleno.“ Mluvíli málo, ale když už něco řekli, mělo to váhu. Po studiích jsem se věnoval i různým nedivadelním pracím, chvíli jsem dělal i zahradníka, až jsem byl koncem loňského roku přizván do Činoherního studia v Ústí nad Labem k dramaturgické spolupráci na hře Jaroslava Rudiše *Anšlus*. Setkání s tamním souborem a především s Jaroslavem Achabem Haidlerem mi otevřelo dramaturgické oči.

Jak jsi doposud vnímal ostravskou divadelní scénu a jaké místo v něm,

podle tvého mínění, zaujímá činohra NDM? Popřípadě jaké místo by zaujímat měla?

V tomto směru byla pro mě iniciačním zážitkem inscenace *Oidipus* Jana Mikuláška z roku 2009. Dodnes si pamatuji hlas z reproduktorů, kterým celá hra začínala: „Kdo neznal odpověď, byl bez odkladu sežrán.“ A ze všeho nejvíce pak nezapomenutelné výkony všech herců v čele s paní Annou Cónovou a Honzou Hájkem. To bylo mé vůbec první setkání s ostravským divadlem. Pak jsem už i přes různé přestávky hlediště NDM nikdy neopustil. Když se dívám na náš herecký soubor, tak neváhám napsat, že máme jeden z nejsilnějších v republice. NDM tak vnímám především jako divadlo, které je a má být schopno uvádět autory a hry, které si žádají silné scénické gesto a výjimečné herecké výkony. Je důležité nerezignovat na příběh.

Jaké dramaturgii a dramaturgickým liniím by ses rád věnoval?

Když už jsem zmínil toho *Oidipa*, tak musím přiznat, že bych moc rád opět viděl v NDM nějakou antickou hru. Mám slabost

Při zkoušení inscenace KAM ZMIZEL ČLOVĚK
Foto Adolf Horsinka

pro *Médeiu* nebo *Bakchantky* od Eurípida. Dramaturgické linie jsem zmínil již v koncepci během výběrového řízení, kde jsem navrhoval rozšířit repertoár o německé a severské dramatiky. Zároveň bych rád, kdyby naše divadlo více akcentovalo autorskou linii, což v praxi znamená v mnohem větší míře oslovovat zavedené i začínající dramatiky, překladatele, básníky, kteří jsou schopni napsat nebo přeložit hru na míru souboru. Vůbec bych se nezdobil, kdyby se nám například povedlo uvést antiku v novém překladu.

Když zabrousíme mimo divadlo, ale zůstaneme u kultury – mohl bys jmenovat nějaké knihy, filmy, seriály blízké tvému srdci? Například tituly, které tě formovaly?

Naprosto zásadními se pro mě staly filmy a knihy s duchovním přesahem. Takže z filmů cokoli od Andreje Tarkovského (pořád si kladu otázku, kdo v závěru *Oběti* zavolal tu sanitku?), Ingmara Bergmana (jeho *Šepoty a výkřiky* jsou bez otázek, na konci nezbyvá než mlčet), Terrence Malicka. U knih musím zmínit *Pálenku* a *Mezipřistání* od Matěje Hořavy nebo *Satanské tango* od Lászlóa Krasznahorkaiho. Zároveň mě ale baví i dojmá trapnost, její rozpitvávání, natahování k nesnesitelnosti. Určitě znáš film *Toni Erdmann*, který skrze trapnost dokonce rozvíjí vztahy mezi lidmi. To je přesně ta trapnost, jakou miluju! A pak můj miláček Nick Cave. Od něho cokoli. Každé jeho nové album nebo kniha prohlubují můj už tak dost obsedantní vztah k tomuto umělci.

Děkuji za rozhovor a přeji hodně zdaru v angažmá. (pg)

DERNIÉRY

ČEŠKY KRÁSNE, ČEŠKY MÉ!

Strhující příběhy Lídy Baarové, Marty Kubišové, Marty Navrátilové, Ivany Trumpové a Věry Čáslavské naposledy v Divadle Antonína Dvořáka 10. května v 18.30 hodin.

OSM ŽEN

Detektivní komedie o osmi ženách, které zůstanou uvězněny v domě s jedním zavražděným mužem, už jen 20. května v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka.

TO VIDEO NIKDO NEUVIDÍ

Černou komedii o nakupování, manipulaci a praxi průzkumníků trhu hrajeme v komorním Divadle „12“ v derniéře 25. května v 19 hodin.

INZERCE

VÝBĚR Z PROGRAMU

Středa 25. 5. – 19.00 / Dům kultury města Ostravy

294 STATEČNÝCH

Divadlo pod Palmovkou, Praha
Dokumentární fikce o 294 hrdinech a zalkulisi atentátu na říšského protektora v režii autora divadelních hitů Špinarka a Transky, body, vteřiny oceněná Cenou divadelní kritiky.

Čtvrtek 26. 5. – 20.00 / Dům kultury města Ostravy

THE LEGEND OF LUNETIC

Divadlo NoD, Praha
Příběh nejúspěšnější kapely v dějinách české hudby a příběh generace, která na ní omylem vyrostla. Dokumentární sonda do dětství a dospívání v 90. letech.

Pátek 27. 5. – 21.00 / nádvoří za Domem kultury města Ostravy

MARYŠA: PŘÍBĚH VRAHA

Jihočeské divadlo / Malé divadlo, České Budějovice
Letní open-air klasika o nejslavnější vraždě v dějinách českého dramatu. Místo na malebné moravské návsi se sejdeme u táboráku, kde nebudou chybět ani kytary, ani arzén.

Sobota 28. 5. – 17.00 / Divadlo Petra Bezruče

BALETKY

Spitfire Company, Praha
Balet, jak ho neznáte, ale jak ho znají baletky. Se šikanou, urážkami, psychickými problémy a krvavými patami. Multimediální projekt české přední performerky nejen o ztrátě vlastní identity.

Vstupenky na všechna festivalová představení můžete zakoupit online na www.dfov.cz nebo na pokladně Divadla Petra Bezruče.

balet

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2021/2022

Adolphe-Charles Adam (1803–1856)
– Joris Barcaroli (1990)

KORZÁR

Korzár bojující za svobodu
Choreografie: Michel Bejar
Libreto, dramaturgie: Céline Barcaroli
Hudební nastudování: Jiří Habart
Dirigent: Sébastien Thomas Bagnoud
/ Jiří Habart

**Světová premiéra 16. září 2021
v Divadle Jiřího Myrona**

Gustav Mahler (1860–1911)
– Bergmund Waal Skaslien (1971)

MAHLEROVY VZPOMÍNKY

Mládí obarvené časem
Choreografie: Jo Strömngren
Inscenaci uvádíme k 110. výročí
úmrtí Gustava Mahlera
**Světová premiéra 2. prosince 2021
v Divadle Jiřího Myrona**

Rodion Konstantinovič Šchedrin (1932)
– Georges Bizet (1838–1875)

CARMEN

Kdo, koho a čím zabije...?
Choreografie: Jiří Pokorný
Dramaturgická spolupráce: Václav Janeček
Hudební aranžmá: Davidson Jaconello
**Premiéry 12. a 14. května 2022
v Divadle Jiřího Myrona**

Balet NDM je na Facebooku:
Balet Národního divadla moravskoslezského

Balet NDM je na Instagramu:
[baletndm](https://www.instagram.com/baletndm)

CARMEN – Francesco Fasano (Don José)
Foto Loes Schakenbos

REPERTOÁR BALETU (KVĚTEN – ČERVEN 2022)

Rodion Konstantinovič Ščedrin
– Georges Bizet
CARMEN
Choreografie: Jiří Pokorný
Hudební aranžmá: Davidson Jaconello
12. 5. (18.30) – premiéra,
14. 5. (18.30) – druhá premiéra,
19. 5. (18.30), 8. 6. (18.30), 10. 6. (18.30)

Adolphe-Charles Adam – Joris Barcaroli
KORZÁR
Choreografie: Michel Bejar
Hudební nastudování: Jiří Habart
Dirigent: Sébastien Thomas Bagnoud
/ Jiří Habart
27. 5. (18.30), 1. 6. (18.30) – derniéra

TANEČNÍ HOSTINA V OBOŘE
18. 6. (20.00) – zájezd obora Hukvaldy –
amfiteátr (MHF Leoše Janáčka)

Půl hodiny
před každým
baletním představením
jsou pro vás připraveny
**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

ÚVODNÍK ŠÉFKY BALETU

Vážený diváci,

Rodion Ščedrin v jednom z rozhovorů řekl:
„*Carmen jsem tvořil s velkou radostí. Pro mě to byl svátek. Prostě jsem ji začal psát na zkušebně. Jen jsem korigoval Bizetovu genialitu, aby fungovala pro balet. Je to stejné jako s chutí k jídlu, člověk jí a chuť k jídlu přichází víc, víc a víc...*“

Náš příběh je na rozdíl od původní baletní verze z roku 1967 zasazen do kontextu dnešní doby, ale stejně jako Rodion Ščedrin tenkrát, i my *Carmen* tvoříme s velkou radostí!

Nenechte si ujít premiéru baletu *Carmen* českého choreografa Jiřího Pokorného. Uvidíte inscenaci s inspirativní choreografickou kompozicí a působivými tanečními obrazy, v nichž se snoubí přesnost s provokativností a divadelní citlivostí a invence se smyslem pro humor.

Dovolte mi, abych Vás také pozvala v sobotu 18. června do přírodního amfiteátru v oboře Hukvaldy na jediné a mimořádné představení baletního souboru, které je součástí programu Mezinárodního hudebního festivalu Leoše Janáčka. Fanoušci tance a baletu se mohou těšit na originální průřez repertoárem baletu NDM a také

na fragmenty z děl, která již nebudou na repertoáru baletu v nové sezóně. Něco končí, něco začíná... A tak již teď mohu prozradit, že v nové sezóně se na jevišti Divadla Antonína Dvořáka vrátí *Louskáček*! Maďarský choreograf Youri Vámos se nechal pro svou inscenaci inspirovat *Vánoční koledou* Charlese Dickense a my jeho pojetí nabídneme ostravským divákům.

Těšíme se na Vás!

Lenka Dřimalová
šéfka baletu NDM

Lenka Dřimalová

Na TANEČNÍ HOSTINĚ na Hukvaldech 18. června se můžete těšit mimo jiné na fragment z baletu NEBEZPEČNÉ ZNÁMOSTI.
Foto Anna Rasmussen

PREMIÉRA

Ctírad Ondráček (Escamillo) a Libuše Kuklová (Carmen)
v baletu CARMEN (1983)
Foto Josef Hradil

HISTORIE CARMEN

Pařížan ve Španělsku

Roku 1830 se vydal sedmadvacetiletý Pařížan Prosper Mérimée (1803–1870) do Španělska. Cesta poskytla neúspěšnému dramatikovi inspiraci k povídkám, jejichž vydání sklídilo ohlas, a o divadelní úspěch se přestal pokoušet. Nakonec ho přece jen dosáhl, ačkoli až posmrtně. Zajistila mu ho povídka *Carmen*, která poprvé vyšla časopisecky roku 1845 v *Revue des deux mondes* a ke světovému věhlasu jí pomohla až hudba George Bizeta.

Námět Mériméovy povídky byl vzat takzvaně ze života. Spisovatelova španělská přítelkyně hraběnka Eugénie de Montijo,

manželka Napoleona III., spisovatelé vyprávěla o svém příbuzném, který se beznadějně zamiloval do jakési dělnice. V téže době Mérimée zaujal příběh zběha odsouzeného k smrti, který čekal ve věznici v Seville na popravu. Třetím podnětem byla starší zpráva o nebezpečné rvačce dvou dělnic, k níž došlo v sevillské továrně na tabák. Jako obratný fabulátor Mérimée všechny motivy propojil.

Carmen od Bizeta

Téměř třicítka plánů Alexandra Césara Leopolda Bizeta (známého jako Georges Bizet; 1838–1875), z nichž zůstaly mnohé nedokončené nebo jen ve stadiu nápadu, potvrzuje, jak usilovně hledal poutavou dramatickou látku. Tu pravou nalezl v libretu *Carmen*; vybral si je ze tří, které mu dvojice Meilhac a Halévy nabídla, a volba to byla šťastná. Dne 3. března 1875 se premiéra opery *Carmen* uskutečnila. Úspěch díla se odjakživa měřil podle síly potlesku, počtu opon a publikem vynucených opakování. Plně hlediště ale tentokrát zůstalo chladné, ozval se jen nepatrný aplaus, pouze toreadorovu píseň si obecnost přála slyšet ještě jednou. Přestože po několika reprízách začal zájem stoupat, vysvětloval si ho Bizet pouze zvědavostí diváků, kteří se chtěli přesvědčit, zda je kus opravdu tak „nemorální“. Slávy a popularity *Carmen* se Bizet nedožil. Dva měsíce po premiéře, v den třiatřicáté reprízy, zemřel na srdeční kolaps.

Jak kritice, tak publiku činilo problém, že se hlavní hrdinka „vzpírá našim sympatiím“. Už tehdy podvědomě cítili, že nespoutanost a neochota Carmen podřídit se konvencím v sobě nese známky ženského hnutí za emancipaci, ale také kritický pohled na společnost, v níž se žena stává obětí poměrů. Carmen se tak stala předchůdkyní

hrdinek, které za sebou zanechávají citovou spoušť a nakonec zničí samy sebe.

Tančící Carmen

Baletních podob má *Carmen* několik. Už roku 1846, tedy tři desítky let před Bizetovou operou, vytvořil Marius Petipa pro divadlo Teatro Real v Madridu, kde tehdy působil, balet nazvaný *Carmen y su torero* (*Carmen a její torero*), inspirovaný Meriméovou novelou. O díle se však nedochovaly (či zatím nebyly v archivech nalezeny) žádné konkrétní zmínky.

Francouzský tanečník a choreograf Roland Petit se o století později ve svém baletu o jednom dějství z roku 1949 soustředil na psychologický vztah Carmen a Josého. Roku 1971 vytvořil balet *Carmen* John Cranko ve Stuttgartu na hudbu Wolfganga Fortnera, z novějších tanečních zpracování *Carmen* můžeme jmenovat verzi Antonia Gadesa z roku 1983 (jejíž filmová adaptace režiséra Carlose Saury byla nominována na Oscara), *Carmen* Rafaela Aguilara z roku 1992, Matse Eka z téhož roku či Jiřího Bubeníčka, jehož choreografie získala roku 2019 cenu Europa in Danza. A samozřejmě *Carmen Suite*, kterou pro svou manželku Maju Pliseckou vytvořil na základě Bizetovy hudby Rodion Ščedrin. Premiéra baletu se konala 20. dubna 1967 ve Velkém divadle v Moskvě s dirigentem Gennadijem Rožděstvěnským a Majou Pliseckou v titulní roli.

Ostravské publikum mohlo baletní podobu baletu *Carmen* s hudbou Rodiona Ščedrína vidět poprvé 18. června 1983 jako jednu z choreografií složeného *Večera tří baletů*. Titulní roli tančila Libuše Kuklová / Ilona Felgrová v choreografii Alberta Janíčka. Další inscenace měla premiéru 15. května 2004 (a hrála se v jednom večeru spolu s baletem *Maškaráda*). Choreografií vytvořil Jozef Sabovčík a Carmen ztvárnila Tamara Černá v alternaci s Radkou Slatinskou. (vr, red)

Ilustrace k opeře CARMEN v časopise Journal Amusant v roce 1875
Zdroj: Wikimedia

Rodion Konstantinovič Ščedrin (1932)
– Georges Bizet (1838–1875)

CARMEN

Kdo, koho a čím zabíjí...?

**Premiéry 12. a 14. května 2022 v 18.30
hodin v Divadle Jiřího Myrona**

**Reprízy 19. 5. (18.30), 8. 6. (18.30), 10. 6.
(18.30) v Divadle Jiřího Myrona**

**Velké příležitosti pro sólisty – i to bude
naše baletní novinka Carmen!**

Natalia Adamska jako vášnivá, milující
a přímá Carmen, **Shino Sakurado** v roli
navenek přátelské, ale intrigující (a do Dona
Josého zamilované) Lady M a **Francesco**
Fasano jako vnitřně rozervaný, nejistý a svým
způsobem na lásce ke Carmen závislý Don
José. Středobodem našeho baletu je tedy
vztahový trojúhelník a v jeho hlavním obsazení
měl choreograf Jiří Pokorný jasno velmi brzy.
Tanečníci spolu s choreografem své
postavy při zkouškách od loňského podzimu
objevují, snaží se s nimi sžít, ale mají také
velký prostor pro vlastní přístup a fantazii.
Trojrozhovor s nimi se nesl ve velmi
uvolněném a příjemném duchu. V květnu se
máte na co těšit!

***Jak vám jde objevování charakterů
postav a vcítění se do představy
choreografa baletu Carmen Jiřího
Pokorného?***

Francesco (Don José): Určitě je to
velká výzva a pro mne je to první takto velká
příležitost! Je to náročné a přiznávám, pro
mne opravdu něco zcela nového. Pořád je
co zlepšovat, i když už jsme spoustu práce
udělali. Je to práce intenzivní a náročná, ale
nádherná.

Natalia (Carmen): V prvé řadě jsem
velmi vděčná za to, že mohu být součástí
toho všeho. Je to vlastně první větší věc,
kterou dělám od doby, co jsem dostudovala.

Mám radost! Určitě je to pro mne velká
výzva a ještě chvíli potrvá, než si to „sedne“
(*rozhovor jsme vedli v březnu – pozn. aut.*).
Nic jednoduchého, ale baví mne to. Postava
Carmen je opravdu náročná – musím
dokázat přesně vyjádřit tancem její osobnost
i představu choreografa!

***Naše Carmen je přece jen trochu jiná,
než na jakou jsou diváci třeba ze slavné
Bizetovy opery zvyklí...***

Natalia: Určitě. Ta naše má spoustu
milenců (a je to pro ni naprosto normální
věc) a má proti sobě skrytě intrigující rivalku.
Polyamorii považuje Carmen za správnou.
Je to silná a nezávislá žena, která nikomu
nechce ublížit, dokud k tomu není donucena.
Moc dobře ví, co dělá a myslí si, že je to tak
v pořádku. Okolí jí naslouchá a považuje ji
za ženu velmi vlivnou.

***Pro vás, Shino, je role Lady M
(kamarádka Carmen, která je
zároveň její skrytou rivalkou
– pozn. aut.) vlastně už druhou***

***intrigující postavou. Tančila jste
Markýzu de Merteuil v Nebezpečných
známostech a přesvědčivý výkon vám
přinesl nominaci na Cenu Thálie. I když
Lady M je přece jen jiná...***

Shino (Lady M): Ano, stejné to opravdu
není. Lady M se od Markýzy de Merteuil
liší – M není ta špatná. Jeví se zpočátku jako
nevinná bytost, ale ve skutečnosti se snaží
mít nad vším nějakým způsobem kontrolu,
aby dostala to, co chce. Pro mě je to něco
nového, je to jedna ze složitějších rolí.

Natalia: Lady M miluje Dona Josého
tak, že je jím vlastně posedlá. Nicméně
ve skutečnosti to tak vůbec nevypadá
a všichni si myslí, že je to normální a milá
mladá žena.

Shino: Lady M vytváří dojem, že je nad věcí.
Ve skutečnosti ale Dona Josého miluje tak
moc, že dělá všechny ty špatné věci tak, jak je
dělá. Stejně jako pro ostatní je tahle role i pro
mě výzva. Tančím už dlouho, ale ještě jsem
nedělala tolik kreací až přímo s choreografem.
A Jiřího představa je jasná, on přesně ví, co
chce, a tak nás také v rolích vede.

Francesco: Je to inspirativní! Jiří je
inspirativní!

Shino: Je opravdu radost s Jiřím pracovat.
Tvoříme všechno spolu a to je úžasná
a velká zkušenost.

Francesco: Já s Jiřím pracuji takto poprvé
a myslím, že je opravdu velmi otevřený.

Natalia: Je super, že můžeme sami
navrhovat a dotvářet obsah baletu.

Shino: Pracujeme společně, vlastně
neděláme doslova to, co nám Jiří říká, ale
nakonec utváříme choreografii společně.

Francesco: Dá se říct, že si navzájem
pomáháme. Je fajn, že můžeme dát prostor
vlastním nápadům. Každá postava je tak
vlastně svým způsobem jiná než u Bizeta
nebo Ščedrina.

Natalia: Některé nápady jsou opravdu
hodně neotřelé! Tuhle jsem po cestě domů
přemýšlela nad celým baletem, protože nám
Jirka řekl jasně, o čem to je a jak to skončí.
A když jsem tak na to myslela, napadlo mě,
že by bylo určitě zajímavé, kdyby zrovna tohle
dávali jako film na Netflixu (*smích*).

Uprostřed Francesco Fasano (Don José), Natalia Adamska (Carmen)
Foto Serghei Gherciu

Francesco Fasano (Don José) a Natalia Adamska (Carmen)
Foto Serghei Gherciu

***Francesco, co byste tedy řekl o svém
Donu Josém?***

Francesco: Docela se mi podobá
(*úsměv*). On je zpočátku takový ztracený
a dost se v tom plácá. Taky jsem to svého
času tak měl. Don José ale opravdu velice
miluje Carmen, myslím, že umím být taky
tak vášnivý. Je dost poloh, ve kterých jsme
stejní, takže nemám problém se vpravit
do jeho nálady. Ještě toho dost musíme
dotáhnout, ale věřím, že se do té postavy
postupně vcítím na 100 %. V příběhu se
vyskytuje i jakési Josého alter ego, které
se divákovi ukáže celkem jasně a které
má spíše negativní vlastnosti – je to
zkrátka narcistní osobnost. Nemyslím si
ale o sobě, že bych s ním sdílel ty špatné
vlastnosti.

***Don José si především není tak úplně
jistý sám sebou....***

Francesco: Ano, jsem jako Don José
ztracený hlavně tehdy, když si se mnou
Carmen zahrává.

Natalia: Jako Carmen Dona Josého
neustále svádím. Myslím, že ho miluji, ale
zároveň taky ne. Svádím ho, abych se dostala

SHINO SAKURADO

Je zkušenou sólistkou baletu NDM
– diváci ji znají nejen jako Markýzu
de Merteuil v baletu *Nebezpečné
známosti* (nominována na Cenu
Thálie), ale aktuálně ji můžete vidět
jako představitelku hlavní role v baletu
Korzár, tančí sólo v inscenacích
Mahlerovy vzpomínky (nominace
na Cenu Jantar 2020/2021)
a v *Rossiniho kartách* nebo *Kitri*
v *Donu Quijotovi*. V Ostravě zakotvila
v sezóně 2014/2015, od sezóny
2016/2017 je první sólistkou.
Vzdělání získala doma v Japonsku
a také v belgických Antverpách.
Před příchodem do Ostravy získala
nominaci na cenu pro nejlepší
tanečnici v Polsku – působila jako
sólistka v baletu v Poznani.

***Žárlí Lady M na tu svobodu, kterou
v sobě Carmen má? Miluje Dona
Josého, ale zároveň to vypadá, že to
s Carmen vlastně myslí dobře.***

Shino: Ona je prostě jiná. I ona si myslí, že
koná vždycky správně. Musí si ale připustit,
že Carmen je atraktivnější. Ona ale vyžaduje
stále více pozornosti, protože věří, že ta pravá
je ona.

Je Lady M potvora?

Natalia: Lady M je ta, která způsobí
veškeré to drama! Nikdo přitom netuší, kdo
za to drama může, ale je to ona, kdo intriguje

Shino Sakurado (Lady M) a Francesco Fasano (Don José)
Foto Serghei Gherciu

FRANCESCO FASANO

Italský rodák je u nás v této sezóně
nováčkem. Vystudoval baletní školu
ve švýcarské Basileji a upozornil
na sebe v několika mezinárodních
soutěžích. Jeho první angažmá bylo
v baletním souboru Státního divadla
v Oldenburgu (Německo). Od sezóny
2021/2022 je sboristou baletu NDM
s povinností sóla a role Dona Josého
je první velkou sólovou rolí u nás
v Ostravě, i když už má za sebou
i Rytíře Dancenyho v několika
představeních *Nebezpečných
známostí* a sólové party v současné
choreografii *Následky* (součást
inscenace *Rossiniho karty*).

NATALIA ADAMSKA

Narodila se v severním Polsku
a vzdělání získala mj. i v Londýně,
kde působila v souboru The Encore
Dance Company při Tring Park
School for the Performing Arts.
V roce 2017 získala angažmá
v baletu NDM a je sboristkou
s povinností sóla. Role Carmen bude
její první velkou sólovou rolí. Diváci
ji mohou vidět ve všech inscenacích
stávajícího repertoáru baletu NDM
(mj. ženský duet v *Rossiniho kartách*,
role Přítelkyně Svanildy v *Coppélii*).

a kdo vyvolává všechny hádky, soupeření
a rozmíšky.

Shino: Ono to tak nevypadá, ale ona
opravdu všechno zpovzdálí kontroluje.

Francesco: Hraje si na andělka, ale
ve skutečnosti jím není.

Shino: Řekla bych, že hraji tu větší mrchu,
to je pravda. Láska Lady M je sice upřímná
a ryzí, ale se všemi včetně Dona Josého
manipuluje a nakonec je ráda, že Carmen
umírá. (swi)

Uvádíme 18. června 2022 ve 20 hodin
v amfiteátru obory Hukvaldy v rámci
Mezinárodního hudebního festivalu
Leoše Janáčka

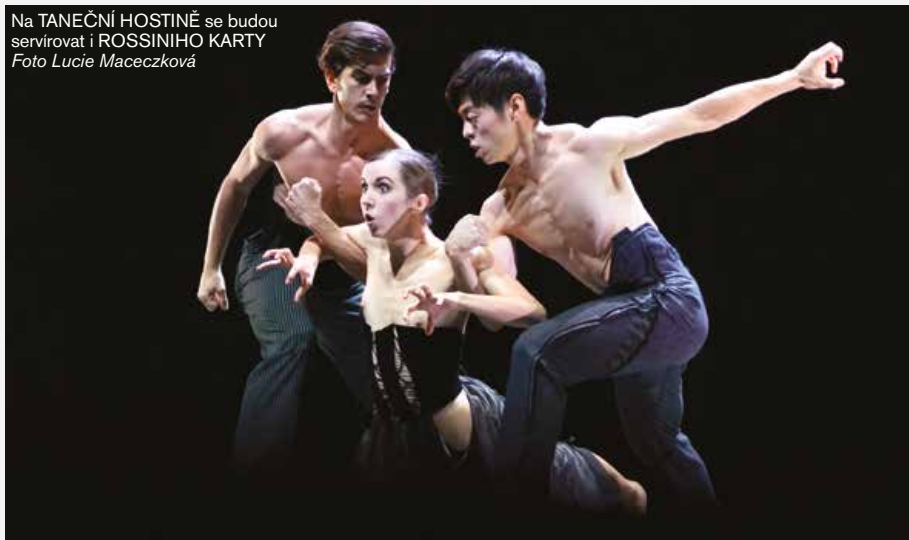
Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka už dávno není jen festivalem vážné hudby – proto pro obdivovatele tance připravujeme *Taneční hostinu*. Po loňském roce, kdy jsme na Hukvaldech uvedli s velkým úspěchem *Zdenčiny a jiné variace Leoše Janáčka*, jsme byli pozváni znovu, ale tentokrát se zcela jiným programem. V rámci fragmentů z repertoáru našeho baletu zazní hudba světových hudebních skladatelů. Jednak těch, kteří napsali hudbu přímo pro balet (Petr Iljič Čajkovskij, Rodion Ščedrin,

Arturs Maskats), tak těch, jejichž skladby si choreografové vybrali pro vlastní tvorbu (Gioacchino Rossini, Gustav Mahler).

Originální průřez repertoárem baletu NDM zahájí taneční souboj Vikomta de Valmonta s Rytířem Dancenym a závěrečná scéna z inscenace *Nebezpečné známosti*. Následovat bude symbol klasického baletního umění *Labutí jezero*. Scéna z 2. jednání je nastudována speciálně pro Janáčkův festival a prostředí hukvaldského amfiteátru. Následovat bude Mahlerova skladba *V tom nečase* z cyklu *Písně o mrtvých dětech*, slavné *Adagietto* z *Páté symfonie* přiblíží hudební svět tohoto geniálního tvůrce a balet *Mahlerovy vzpomínky*. Dramatický příběh Carmen ožije díky hudbě Rodiona Ščedrina a velkolepá hukvaldská taneční hostina skončí jedinečným hudebním humorem Gioacchina Rossiniho, závěrečnou scénou z inscenace *Rossiniho karty*.

(red)

Na TANEČNÍ HOSTINĚ se budou
servírovat i ROSSINIHO KARTY
Foto Lucie Macezková

INZERCE

NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO NÁKUP KNIH NA OSTRAVSKU

Smetanovo nám. 222/8
vedle Divadla A. Dvořáka

KNIHCENTRUM.cz
Dům knihy Ostrava

muzikál

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2021/2022

Boris Urbánek (1961) – Jiří Krhut (1975)
– Vojtěch Štěpánek (1984)
HARPAGON JE LAKOMEC?
Prachy nejsou potřeba
Režie: Vojtěch Štěpánek
Hudební nastudování: Marek Prášil
Choreografie: Ladislav Cmorej
**Světová premiéra 16. prosince 2021
v Divadle Jiřího Myrona**

Andrew Lloyd Webber (1948)
– Don Black (1938)
LIP SE LOUČÍ V NEDĚLI
Tell Me on a Sunday
Český text: Pavel Vrba a Michael Prostějovský
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
Premiéra 3. června 2022 v Divadle „12“

Mel Brooks (1926)
– Thomas Meehan (1929–2017)
PRODUCENTI
Bláznivá parodie ze zákulisí příprav muzikálu
Překlad a české texty písní: Adam Novák
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
**Premiéra odložena na 27. října 2022
v Divadle Jiřího Myrona**

f Muzikál NDM je na Facebooku:
Opereta/muzikál Národního divadla
moravskoslezského

ig Muzikál NDM
je na Instagramu:
muzikalostrava

HARPAGON JE LAKOMEC? – uprostřed Libor Olma (Harpagon)
Foto Kristýna Junková

REPERTOÁR MUZIKÁLU (KVĚTEN – ČERVEN 2022)

Boris Urbánek – Jiří Krhut – Vojtěch Štěpánek
HARPAGON JE LAKOMEC?

Režie: Vojtěch Štěpánek
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
**3. 5. (18.30), 17. 5. (18.30), 20. 5. (18.30),
25. 5. (18.30), 28. 5. (18.30), 2. 6. (18.30)**

Éva Pataki
EDITH A MARLENE

Překlad: Kateřina Pošová
Režie: Janusz Klimsza
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Karol Kevický / Marek Prášil
4. 5. (18.30) – derniéra

Stephen Dolginoff
THRILL ME (Vzruš mě!)

Překlad: Hana Nováková
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
5. 5. (19.00), 19. 5. (19.00)

Leonard Bernstein – Stephen Sondheim
– Arthur Laurents – Jerome Robbins
WEST SIDE STORY

Překlad: Jiří Josek
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Lucie Holánková
13. 5. (18.30), 15. 5. (16.00), 11. 6. (18.30)

Jason Robert Brown
PET LET ZPĚT (The Last Five Years)

Překlad: Tomáš Novotný
Režie: Janka Ryšánek Schmiedtová
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / David Schreiber
14. 5. (19.00)

Andrew Lloyd Webber na motivy básnické
sbírky „Praktická kniha o šikovných kočkách“
T. S. Eliota
KOČKY

Přebásnil: Michael Prostějovský
Režie: Gabriela Petráková
Choreografie: Pavel Strouhal
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
18. 5. (18.30)

Richard Taylor – Rachel Wagstaff
KVĚTINY PRO PANÍ HARRISOVOU

Překlad: Hana Nováková
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování a dirigent: Jakub Židek
21. 5. (18.30), 24. 5. (18.30)

Juraj Čiernik – Jan Vlas – Brigita Cmunťová
POHÁDKA O BÍDNÉM HAVÍŘI

(z cyklu *Tajemství bludných balvanů*)
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Vlastimil Ondruška
22. 5. (14.00), 22. 5. (16.30)

Michael Kunze – Sylvester Levay
REBECCA

Překlad: Michael Prostějovský
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
31. 5. (18.30)

Andrew Lloyd Webber – Don Black
LIP SE LOUČÍ V NEDELI

Český text: Pavel Vrba a Michael Prostějovský
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
**3. 6. (19.00) – premiéra, 6. 6. (19.00),
8. 6. (19.00), 10. 6. (19.00)**

GALA MUZIKÁL

Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování a dirigent: Jakub Židek
17. 6. (20.30) – zájezd Litomyšl

ÚVODNÍK ŠÉFKY MUZIKÁLU

Milí muzikáloví příznivci,

blížíme se konci další sezóny. Na rozdíl od té předchozí jsme mohli hrát, ale covid nám šel v patách a neobešli jsme se bohužel bez zrušených představení nebo přeložených inscenací. Často se hrálo jen s nejvyšším vypětím sil všech. Takzvané zaskoky byly na denním pořádku a naši herci si tak občas zahráli role, které neměli původně vůbec v plánu. Improvizovalo se i v orchestru a ve všech technických složkách. Přesto se nám povedlo vrátit na repertoár všechny naše úspěšné inscenace a došlo i na novinky. Původní český muzikál *Harpagon je lakomec?* se stal nejen opožděným dárkem

k šedesátinám titulnímu představiteli Liboru Olmovi, ale i našim věrným divákům. Na konec sezóny, tedy na červen, pak chystáme další novinku, tentokrát pro Hanu Fialovou. V Divadle „12“ uvedeme již šestý muzikál krále světového muzikálu Andrewa Lloyda Webbera *Lip se loučí v neděli*. Jedinou představitelkou v něm

Hanu Fialovou můžete vidět v muzikálu
KVĚTINY PRO PANÍ HARRISOVOU
jako uklízečku Ádu Harrisovou,
která si chce splnit svůj velký sen!
Foto Adam Živnůstka

bude Hana Fialová, neboť jde o muzikálové monodrama pro jednu herečku. Zahraje si tentokrát Angličanku, která při svém delším pobytu v Americe naráží nejen na kulturní rozdíly, ale i na partnery, které nechápe, a oni nechápou ji. Muzikál se hrál úspěšně v Londýně, ve Spojených státech i v řadě zemí Evropy.

Mám radost, že se nám podařilo navázat úspěšnou spolupráci s Českou televizí. Loni jsme tak uvedli velkou koncertní show *10 let muzikálu v Ostravě* a letos 16. května uvede ČT art záznam naší velmi úspěšné inscenace *Edith a Marlene* s Hanou Fialovou a Evou Zbrožkovou. Bude to vlastně rozloučení s touto inscenací po neuvěřitelných osmi a půl letech uvádění – poslední dvě reprízy byly totiž naplánovány na duben a květen letošního roku. Náš soubor už samozřejmě žije přípravou příští sezóny, ale o tom zase příště.

Gabriela Petráková
šéfká souboru muzikálu

Gabriela Petráková

DERNIÉRA

**EDITH
A MARLENE**
můžete vidět
na ČT art 16. května
a 7 dní v iVysílání!

EDITH A MARLENE SE LOUČÍ

Eva Zbrožková (Marlene Dietrich) a Hana Fialová (Edith Piaf)
Foto Martin Straka

Edith a Marlene se během svých více než osmi let uvádění stala téměř „rodinným stříbrem“ muzikálového souboru. Díky novému záznamu se s ní brzy budete moci setkat na televizní obrazovce. Na jevišti se s ní však loučíme. Digniéra ji čeká 4. května 2022.

Hra *Edith a Marlene*, hudební drama spojující pohnuté osudy Edith Piaf se slavnými písněmi z jejího repertoáru, se na českých scénách uvádí od poloviny 90. let. Ostravská inscenace se díky přízni vás, diváků, stala skutečným fenoménem. Její devizou je bezpochyby herecký výkon **Hany Fialové** v hlavní roli, za kterou také získala Cenu Thálie 2014. S nadšením její výkon přijala i sama autorka Éva Pataki, která se přijela podívat na představení v říjnu 2015: „*Hana je výjimečná herečka. Měla jsem pocit, že jsem se vrátila v čase, seděla v Olympii a viděla skutečnou Edith Piaf. Byly to až mystické momenty. Takovou herečku jsem v této roli ještě neviděla.*“

Také pro druhou z postav v titulu hry Marlene Dietrich se v souboru našla takřka ideální představitelka v **Evě Zbrožkové**, která v postavě Marlene vytvořila opravdový protipól Edith a nastavila zrcadlo jejím osudům a postojům. Ale nesmíme zapomenout ani na další postavy a jejich představitele: bez žádného z nich by inscenace nebyla tím, čím je. Momone, nevlastní sestru Edith, která ji věrně provází v době počátků kariéry a vystupování na ulici, ztvárnila **Ilona Piskořová** v alternaci s **Kateřinou Breiskou**. Edithina prvního ochránce a zaměstnavatele ztělesnil

Pavel Liška, prvního z jejích dvorních textařů Raymonda Assa **Juraj Čiernik**. Životní láskou Edith Piaf, boxerským mistrem Marcellem Cerdanem, se stal **Marcel Školout** a její poslední láskou Thém Sarapem **Roman Harok**. Strach a napětí vnesl do jejího života Klaun/komisař **Jaroslava Rusnáka** a trochu vlídnosti mladá ošetřovatelka **Martiny Vlčkové** či **Evy Prnky Villámové**.

Velký dík patří samozřejmě režisérovi **Januszi Klimszovi** za jeho režijní vedení, za celkovou podobu inscenace, ale také za samotný nápad tuto hru v tomto konkrétním obsazení uvést. Za hudební vedení vděčí inscenace dirigentovi **Marku Prášilovi**. Ostravská inscenace se od jiných uvedení téhož titulu liší právě v hudební složce: všechny písně jsou v ní

interpretovány v původním znění, konkrétně ve francouzštině, angličtině či němčině. Vznikla také zcela nová instrumentace a hudební úprava přímo pro orchestr souboru muzikálu, jejímž autorem je **Vlastimil Ondruška**.

Od své premiéry v prosinci 2013 měla *Edith a Marlene* celkem 120 repríz. V listopadu 2017 se představila v rámci festivalu *Ostrava v Praze* také vyprodanému Divadlu Hybernii. Hana Fialová nazpívala šansony z inscenace na CD nazvaném *Hana-Edith* a u příležitosti 100. výročí narození Edith Piaf vystoupila se stejným repertoárem v živě přenášeném koncertu Českého rozhlasu. V prosinci 2021 jsme inscenaci natočili ve spolupráci s Českou televizí, která záznam premiérově odvysílá už **16. května na ČT art**. (hn)

Děkovkačka – zleva Ilona Piskořová, Roman Harok, Juraj Čiernik, Hana Fialová, Eva Zbrožková, Pavel Liška a Marcel Školout
Foto Martin Straka

LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI

oči scénoграфky Lucie Loosové

Hudba
Libreto
Český text

Režie
Hudební nastudování
Scéna a kostýmy
Sound design
Lighting design
Dramaturgie

Andrew Lloyd Webber
Don Black
Pavel Vrba,
Michael Prostějovský
Juraj Čiernik
Jakub Židek
Lucie Loosová
Ondřej Černocký
Stanislav Dvořák
Hana Nováková

Účinkují:
Hana Fialová, Jakub Židek a sólisté
instrumentalisté orchestru muzikálu NDM

**Premiéra 3. června 2022 v 19 hodin
v Divadle „12“**

**Reprízy 6. 6. (19.00), 8. 6. (19.00)
a 10. 6. (19.00) v Divadle „12“**

Na 3. června chystáme premiéru komorního muzikálu *Líp se loučí v neděli*. Hana Fialová v něm bude vyprávět životní příběh Angličanky, která odjíždí hledat štěstí a lásku do Ameriky. Prochází při tom řadou vztahových peripetií a chvílemi euforie i bolesti. Tedy situacemi, které už v nějaké podobě poznal každý z nás a každý z nás se s nimi musí naučit vypořádat. Muzikálové monodrama je složeno z melodií oblíbeného skladatele Andrewa Lloyda Webbera. Z jeho tvorby se však právě svým komorním charakterem vymyká. Také Hana Fialová, kterou jste mohli vidět ve všech našich inscenacích Lloyd Webberových muzikálů, se v komorním prostoru Divadla „12“ představí poprvé. Inscenaci v hudebním nastudování Jakuba Žídka režíruje Juraj Čiernik, který svůj cit pro vyprávění kontaktních a bezprostředních příběhů na scéně Divadla

„12“ prokázal režii muzikálu *Thrill Me (Vzruš mě!)*, či rodinné *Pohádky o bídném havíři* či opery *Dítě a kouzla*. A po několika letech se do Ostravy vrací uznávaná scénografka a kostýmní výtvarnice Lucie Loosová, se kterou jsme si o muzikálu *Líp se loučí v neděli* i o její práci povídali.

Lucie, jaké téma vás v tomto muzikálu oslovilo, když jste si text přečetla?

Nebylo to jen jedno téma. Určitě už to, že hrdinka je žena a já jsem žena. Navíc sledujeme někoho, kdo se rozhodne, že uspěje a prosadí se. Je na ní příjemné, že se nikdy nedá. Ví, co chce, zkusí všechny cesty, a když se něco nepovede, vždy se postaví a vykročí znova. To je myslím velká osobní odvaha a je toho schopno málo lidí. Také mě oslovilo, že se jedná o velmi komplexní a bohatý příběh, ve kterém se dá zrealizovat množství nápadů. Každá píseň je vlastně jeden uzavřený příběh – ale když se podíváte z větší dálky, najdete různá opakuji se témata. Tato vrstevnatost, bohatost je pro mě důležitá. Kdokoli z nás se v určitém momentu najde. Myslím si, že z divadla neodejde divák, který by řekl: mě tam nic nezaujalo. A bylo pro mě důležité obsazení Hany Fialové. Je to herečka, která umí ztotožnit svůj osobní náboj s tím, co je napsané ve scénáři. Nebojí se interakce s divákem, která jí jde velmi dobře.

Musíte o scénografii inscenace přemýšlet jinak, když připravujete hru pro jedinou herečku?

Ano. V muzikálu, který má více postav, vedou ty postavy navzájem dialog. Když máte pouze jednu Hanku v prostoru, ona vede dialog s prostorem. Je třeba si vyjasnit s režisérem a dramaturgem, kterou z písní zpívá sobě, kterou zpívá divákům. Kterou bude zpívat některému ze svých nepřítomných mužů a kterou muži, jehož na scéně máme. Protože budeme mít na jevišti klavíristu, náboj muž–žena se tam objeví. A partnerský vztah se scénou můžete hrát také přes světlo. Budou tam projekce, světlo bude rozpořehované – něco jako disco koule, plynutí vody nebo jen jeden padající proud světla, do kterého herečka může vstoupit. Když se člověk zamyslí nad svým životem, většinou hraje takové šachy. Dojdu vždy k nějakému rozhodnutí, jaký tah povedu, třeba něco někomu řeknu, a tím vyvolám reakci. Takovou hrou je inspirovaná podlaha inscenace, na které jsou černobílá šachovnicová pole. Ale protože život se často žije v kruzích či spirálách, některá setkání se opakují; tak nejsou pole naší šachovnice hranatá, ale jsou to kružnice. Celé představení bude provázené pocitem

soustředných kruhů, které jsou nejen v designu divadelní podlahy, ale je tam také obrovské kruhové zrcadlo, nakloněné tak, aby v něm diváci byli vidět. A potom tam máme i pár tajemství, mnoho krásných změn, abychom diváka také překvapili.

Prošla jste při tvorbě scény více verzemi?

Na začátku jsme měli dvě možnosti, kudy jít. Zvolili jsme cestu, že hrajeme divadelní kus, divadelní inscenaci. Druhá varianta byla jít spíše koncertní cestou. To by znamenalo mít hudebníky na jevišti, mít třeba jednu barovou stoličku a zpívat spíše koncert. Což je běžný přístup k útvaru, jaký připravujeme. Ale my jsme si řekli, že bychom to chtěli udělat o něco bohatší. Je to samozřejmě pro všechny mnohem náročnější, ale myslím si, že výsledek bude zajímavější.

Líp se loučí v neděli je příběhem Angličanky v Americe. Také vy máte bohatou zahraniční zkušenost, a to studijní i pracovní.

Mám vystudovanou scénografii na DAMU v Praze, ale pustila jsem se také do mnoha studií v zahraničí. Třeba v dánském městě Odensee v rámci výměnné stáže nebo v anglickém v Nottinghamu, v Americe...

Scénografie je desetiboj

Výhoda je, že když se v těch zemích jednou octnete, tak tam potom třeba jedete pracovat. Mně se ty kruhy uzavíraly, když jsem jezdila učit třeba do Chicaga nebo Los Angeles. V nedávné době jsem potom strávila šest let v Šanghaji – a vůbec v Číně, Japonsku a dalších přilehlých zemích. Mají tam úplně jinou historii než my, úplně jiné chápání existence člověka. Proto jsem tam šla studovat čínskou inkoustovou malbu a kaligrafii. Zajímá mě, jak malují, jak kreslí,

Črta scénického řešení

jak modelují, jak vypadá jejich divadlo. Bylo to fascinující. A teď čekám na moment, kdy to budu moci zúčtovat – moje asijské vnímání s tím evropským dohromady. Jezdění po světě je pro mě hodně důležité, protože mě jako výtvarnici inspiruje. Zajímá mě, jak se kde jí, jaké je tam slunce, co se nosí. Proč je italská móda jiná než francouzská, proč je divadlo všude jiné. Čím víc cestujete, tím víc se dozvídáte. A když

Jako kostýmní výtvarnice či scénografka jste spolupracovala s divadly snad po celé republice. Od Národního divadla

Kostýmní návrhy k inscenaci

a dalších pražských scén po Plzeň, Karlovy Vary, Liberec, Pardubice, Ostravu...

Je to tím, že v 90. letech přestali být scénografové zaměstnáváni divadlem. Po studiích jsem tedy už vstoupila do situace, kdy všichni byli na volné noze. Všichni byli kočovní. Nemáte nic jistého, je to náročné povolání. Jezdíte, děláte si produkčního, daňáře, do toho chcete být ten výtvarník a umělec, někdy si musíte dělat krejčovou, lakýrnicku, někdy natírat kulisy. Pro mě je scénografie desetiboj. Člověk musí umět mnohem víc profesí, aby vůbec mohl scénografii dělat. Nejenom řešení scény, ale řešení kostýmů, světelný design, projekce, rekvizity... Vytváříte pro diváka nový svět. A to je neuvěřitelný dar. Můžete si opravdu vymyslet, co chcete. Ale musíte se naučit nejrůznější technologie, které se neustále obnovují, a je třeba držet krok. Ať už se jedná o světelný design, nebo třeba vlásenky, paruky, líčení – všude vznikají nové nápady, nové technologie. Jsem člověk, který není úplně omezený žánrově, já mám ráda divadlo. To znamená, že když po mně někdo bude chtít klasický balet, moderní tanec, operetu, muzikál, operu, beru to jako výzvu. Protože jinak asi budete přistupovat ke kostýmu baletu a jinak, když děláte Čechovovo drama. **S naším souborem jste spolupracovala už několikrát, například jako autorka kostýmů k oblíbené inscenaci Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť. S jakými pocity se k nám vracíte?** Do Ostravy se vracím moc ráda, protože jsem tu začínala hned po studiích v divadle Aréna. Mám hodně ráda místní lidi, jejich povahu. A pak mám ráda speciálně NDM a jeho dílny. Všichni jsou trpěliví, mají mnohaleté zkušenosti, mnohdy mi pomohou něco vyřešit. Jsou to prostě profici. (hn)

GALA MUZIKÁL V LITOMYŠLI

Finále koncertu 10 LET MUZIKÁLU V OSTRAVĚ (2021)
Foto Kristýna Junková

Závěr sezóny chystá soubor muzikálu ve velkém stylu. Tentokrát se však nepředstavíme vám, ostravským divákům, ale návštěvníkům prestižního operního festivalu Smetanova Litomyšl. V pátek 17. června v Litomyšli vystoupíme s koncertním programem nazvaným *Gala muzikál*.

Program vychází z koncertu *10 let muzikálu v Ostravě*, který jsme připravili pro živé vysílání ČT art v únoru 2021 – a který si mimochodem stále můžete připomenout v iVysílání České televize. V Litomyšli dostaneme příležitost tento koncert zopakovat. A protože v únoru 2021 se jednalo o jeden z „covidových“ projektů

bez publika, poprvé koncert zahrajeme a zazpíváme pro živé diváky v sále!

Náplň zůstává velmi podobná: budou zastoupeny oblíbené tituly desetileté éry muzikálového souboru od muzikálu *Marguerite* přes oblíbené tituly, jako je *Evita*, *Jesus Christ Superstar*, *Kočky*, *Rebecca* a *West Side Story*, až po nedávné *Květiny pro paní Harrisovou*. Premiérově předvedeme také malou ochutnávku z muzikálu *Producenti*, který chystáme na podzim letošního roku. A dojde k jistým personálním změnám: místo Martiny Vlčkové, která se bude v době koncertu věnovat mateřským povinnostem, se představí Vendula Příhodová v ukázce

z komorního muzikálu *Pět let zpět* (*The Last Five Years*) a Andrea Gabrišová ve stepovém čísle z muzikálu *Děj se co děj* (*Anything Goes*). Kromě nich samozřejmě bude účinkovat celá plejáda známých tváří: Hana Fialová, Tomáš Savka, Lukáš Vlček, Michaela Horká a mnoho dalších.

O režii koncertu se postará šéfka souboru Gabriela Petránková a o hudební nastudování dirigent a hudební ředitel souboru Jakub Židek. Na festival Smetanova Litomyšl se soubor muzikálu nevydává poprvé: navštívili jsme jej už s experimentální hudební inscenací *L2: Brána života!* i s rockovou operou *Jesus Christ Superstar*. (hn)

10 LET MUZIKÁLU V OSTRAVĚ (2021)
– v popředí Jan Drahovzal, Juraj Čiernik a Hana Fialová
Foto Martin Kusyn

10 LET MUZIKÁLU V OSTRAVĚ (2021) – Tomáš Savka
Foto Kristýna Junková

Jiří Halama jako Lenskij v EVŽENU ONĚGINOVI (1993)
Foto Josef Hradil

JIŘÍ HALAMA

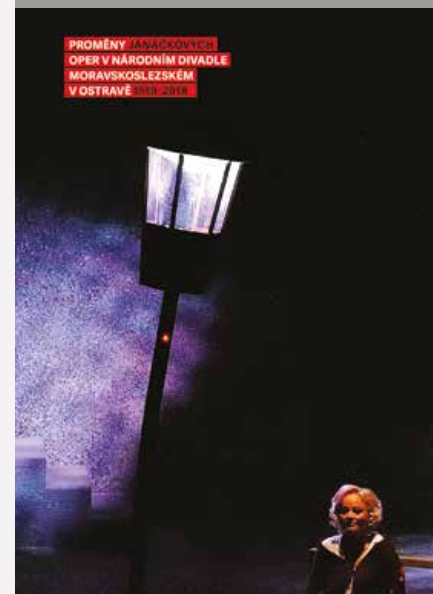
Angažmá v NDM: sólista opery (1. 1. 1989 – 30. 6. 2010),
člen operního sboru (1. 7. 2010 – dosud)

V polovině května oslaví své životní jubileum nejen dlouholetý člen opery našeho divadla, ale také oblíbený pedagog a hlasový poradce dětí Operního studia NDM, **tenorista Jiří Halama** (*18. 5. 1952, Zlín).

Ač vystudoval Vysokou školu chemicko-technologickou v Pardubicích, již od útlého dětství byl svými rodiči veden k hudbě. Jeho pěvecké nadání se rozvíjelo od cimbálového muzicírování přes členství v mnoha hudebních tělesech (např. v Armádním uměleckém souboru Víta Nejedlého, Janáčkově filharmonii Ostrava nebo Pěveckém sdružení moravských učitelů aj.) až po odborné hlasové vedení na Lidové konzervatoři v Ostravě, v pěvecké třídě vynikající operní pěvkyně a pedagožky Heleny Zemanové. **Po úspěšném absolvování Lidové konzervatoře v roce 1983 přešel od své původní profese chemického inženýra k povolání sólisty opery, nejprve na čtyři sezóny v opavském divadle (Belmonte, Jeník, Hrabě Almaziva ad.) a poté od roku 1989 v ostravské opeře.** Připomeňme si jej například v těchto stěžejních rolích: Kalidor ve *Vojákově a tanečnicích* (1990), Šimon

ve *Veronice* (1991), Tamino v *Kouzelné flétně* (1991), Lenskij v *Evženu Oněginovi* (1993, viz foto), Rechtor v *Příhodách lišky Bystroušky* (1994), Vašek v *Prodané nevěstě* (1997), Tichon v *Káti Kabanové* (2001) či učitel Benda v *Jakobínovi* (2006).

Jiří Halama kromě působení na divadelní scéně věnoval velkou část života koncertní činnosti. Často byl zván jako sólista Janáckovou filharmonii Ostrava na Vánoční koncerty, od roku 1989 začal vystupovat s komorní skupinou tvořenou sólisty a muzikanty ze Slezského divadla Zdeňka Nejedlého a také mnohokrát koncertoval se svou dcerou, sopranistkou Terezou Kaveckou. Rád se také věnoval pedagogické činnosti na Lidové konzervatoři v Ostravě, kde uplatňoval především své bohaté zkušenosti a oblíbená hlasová cvičení pedagožky Heleny Zemanové. **Jiří Halama je od roku 2010 stálou posilou tenorové sekce operního sboru NDM a také neodmyslitelným spolupracovníkem Operního studia NDM, které vede jeho manželka – klavíristka, varhanice a korepetitorka Lenka Živocká.** (kp)

Nová publikace *Proměny Janáčkových oper v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě 1919–2018* volně navazuje na dílo z roku 2020 *Opery Leoše Janáčka v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě*. Nově vydaná kniha přináší přehled inscenací skladatelových oper, které za svou více než stoletou historii uvedlo NDM. Publikaci Lenky Černíkové, Heleny Spurné a Viktora Velka lze zakoupit v pokladnách NDM.

Pokud vás zajímá historie ostravské opery a jejích osobností, věnujte pozornost tetralogii *Hudební umělci mezi Ostravou a Vídní*, která představuje osudy mnoha významných umělců spjatých i s naším divadlem (namátkou Helena Zemanová, Richard Kubla, Eva Hadrabová-Nedbalová a další). Publikace, jejichž autorem je Viktor Velek z Fakulty umění Ostravské univerzity, jsou k dostání v renomovaných knihkupectvích nebo přes internet.

LUDMILA KOMANCOVÁ

Pěvkyně zvučného hlasu s velkým rozsahem

(* 15. 6. 1912, Trokavec, Rokycany – 24. 10. 1973, Plzeň)

Foto Jarmila Podbierová

Celé století a deset let navíc uplynulo od narození operní pěvkyně, jež svým krásným a bohatě odstíněným hlasem okouzlovala diváky v mnoha českých i zahraničních hledištích. Byla jí altistka **Ludmila Komancová** (provdaná Bergmannová).

Pěvecké nadání Ludmily Komancové, jež předurčilo její budoucí celoživotní směřování, s největší pravděpodobností odhalil její otec, výborný kapelník a učitel hudby Václav Komanc. V roce 1927 se stala žačkou Městské hudební školy Bedřicha Smetany v Plzni, která se zaměřovala na výuku profesionálních hudebníků a sólových zpěváků. Po jejím absolvování pokračovala soukromě ve studiu zpěvu u významných pěveckých pedagogů, jakými byli Doubravka Branbergerová v Praze, Marie Fleischerová v Brně a Rudolf Vašek v Ostravě.

Už ve třicátých letech 20. století, během svých prvních angažmá v plzeňské a bratislavské opeře, hostovala nejen v Národním divadle

v Praze, ale i v Ostravě. Poprvé v dubnu 1933 v roli Olgy v Čajkovského *Evženu Oněginovi*, v roce 1936 a 1940 v roli Carmen a naposledy v roce 1941 v roli Ludmily v *Prodané nevěstě*. Dva roky poté přijala ve zdejší opeře stálé angažmá a vytvořila pro ni za bezmála sedmnáct sezón přes 30 rolí ve více než 50 operních inscenacích.

Velký rozsah, vyrovnanost, lahodnost a zvučnost jejího hlasu ve všech polohách jí umožňovaly ztvárňovat kromě altových rolí i ty mezzosopránové.

Ať už to byla Bizetova Carmen, Verdiho Azucena, Vlasta ve Fibichově *Šárce* či její velmi oblíbená Kostelníčka v *Její pastorkyni*, ke které se pro sílu uměleckého prožitku ráda a často vracela. Dvořákovu Káču zpívala tak famózně, že ji společně s operním souborem a orchestrem ND v Praze nahrála na gramofonové desky. Svůj nádherný altový témbur propůjčila prestižním rolím, jako jsou Martinka v *Hubičce*, Panna Róza v *Tajemství*, Chavrija v *Soročinském jarmarku*, Mešjanovka ve Foersterově *Evě*, Hraběnka v *Píkové dámě* ad.

Ludmila Komancová zpívala také na evropských operních jevištích – s bratislavskou operou hostovala několikrát ve Vídni, s ostravským operním souborem opakovaně v Polsku a absolvovala i koncertní turné do Jugoslávie (1935/1936) a do Polska (1947/1948). Není divu, že v roce 1954 se stala nositelkou státního vyznamenání „Za vynikající práci“. Po své čtvrté úspěšné Kostelníčce, po skvěle ztvárněné Marině v *Borisi Godunovovi* či Ježibabě v *Rusalce* se rozhodla Ludmila Komancová v roce 1960 odejít na zasloužený odpočinek a spolu s manželem se vrátila zpět do Plzně, kde v pouhých jednašedesáti letech zemřela. (kp)

Zkouška inscenace CARMEN (1955) – zleva Bohumila Jechová (Frasquita), Lubomír Procházka (Dancaero), Jaroslav Deršák (Remenando), Ludmila Komancová (Carmen) a Daniela Uhrovičová (Mercedes)
Foto František Krasl

LUDĚK GOLAT

(* 28. 4. 1954)

Foto archiv

Na jevišti tehdejšího Státního divadla v Ostravě začínal jako operní sólista roku 1984. Po krátkém polistopadovém působení Miloslava Nekvasila a Ivana Paříka ve vedení operního souboru se roku 1992 stal jeho šéfem, a to ještě netušil, že mu za pár let bude svěřena i funkce ředitele. **Ještě předtím, než byl oficiálně jmenován, měl možnost si funkci ředitele trochu vyzkoušet – to když byl po odchodu Ilji Racka požádán, aby se se svou pověstnou energií pustil do dočasného vedení divadla. „V průběhu onoho pověření jsem měl možnost všechno detailně poznat a rozmyslet se.“** A jak jednou sám řekl, po této krásné výzvě byl 1. dubna roku 1999 nakonec oficiálně jmenován. „*Nastoupil jsem do jakéhosi jedoucího vlaku, který měl velmi dobrou úroveň, a tak trochu jsem sklízel plody, co zde zasel můj předchůdce Ilja Racek.*“ **Hned po nástupu byl postaven před výzvu skutečně ohromnou – jednu z největších rekonstrukcí dnešního Divadla Antonína Dvořáka na přelomu milénia.** Obnášelo to nejen koordinaci stavby, přesun představení do náhradních prostor v Domě kultury Vítkovice, ale nakonec i velkolepé opětovné zpřístupnění genia loci divadla společným projektem

všech čtyř souborů, „scénickým oratoriem“ *Zlaté rouno* (2000).

Luděk Golat si i jako ředitel ponechal vedení operního souboru, a bylo to ku prospěchu věci. **Podářilo se mu vybudovat výborný operní ansámbl se skvělými sólisty a zapsat operní soubor do celorepublikového povědomí výraznou dramaturgickou stopou.** Obklopoval se lidmi, se kterými tvořit chtěl, i když s operou neměli na první pohled vůbec nic společného. A tak se pravidelnými

účinkujícími jeho inscenací stali třeba vysocí basketbalisté a volejbalisté (*Giovanna d'Arco*, 2001) nebo děti z romského divadelního souboru (*Bastien a Bastienka*, 1991; *Brundibár*, 2001). Když si to inscenace žádala, pohroužil se do detailního studia, aby ji netradičně obohatil – jednou znalostí sicilských velikonočních zvyků pro uvedení *Sedláka kavalíra* (2003), podruhé třeba podrobným studiem pohybů a gest japonských tradičních figur a autentických japonských kostýmů pro inscenaci *Madama Butterfly* (2003). Jak rád prohlašoval, dělal divadlo, které se líbí jemu – a ostatní ať se přidají, nebo nechají být.

Byl také jedním z hlavních iniciátorů zrodu Mezinárodního hudebního festivalu Janáčkovy Hukvaldy. Podílel se na tvorbě jeho programu, odehrávajícím se v různých zákoutích hukvaldského hradu, jenž by byl v běžném divadelním prostoru povětšinou nemyslitelný.

V hukvaldském plenéru tak uvedl například Brittenovu duchovní operu *Archa Noemova* (1995), *Eufrida před branami Týmén* (1997), *Midasovy oslí uši* (1998), Kříčkovu dětskou operu *Ogaři* (1999) či mrazivou Krásovu dětskou operu *Brundibár* (2001). S dětmi spolupracoval rád. Dal jim mnohokrát vyniknout na jevišti, a aby rozvíjel jejich talent pod vedením nejpovolanějších, inicioval pro ně dokonce vznik dětského Operního studia NDM.

Ani po odchodu z ostravského divadla roku 2009 se opeře nevzdával. Po celém světě režíroval desítky operních inscenací, některým se věnoval jako producent, někdy také účinkoval. Z koutů téměř všech kontinentů ho to ale vždy nakonec táhlo zpátky. „*Ostrava je místem, kde jsem se narodil, ale i můj osudem, kam jsem neustále přitahován zpět. Jak zpívá Jaromír Nohavica: Ať mě moje nohy nesly, kam mě nesly, ptáci na obloze jenom jednu cestu kreslí, Ostravo, srdce rudé, zpečetěný osude...*“ (to)

Jako sólista v roli Doktora Bartola s Alenou Žakovou (Marcelína) v inscenaci LAZEBNÍK SEVILLSKÝ (1988)
Foto Josef Hradil

MÁJ, LÁSKY ČAS

Ostravské divadlo v průběhu své historie inscenovalo dramatické texty jako *Patnáctý březen* Milana Jariše, *Červen* Fráni Šrámka, *Srpnovou neděli* Františka Hrubína i *Rijnový den* Georga Kaisera. Na další měsíce už sice nevybylo, zato jevištních děl s májem v titulu bylo hned několik. Překvapivě ale ne vždy nabídla to, co bychom od inscenací zaštiťujících se symbolem romantického citu i erotické náklonnosti „na první dobrou“ očekávali.

Ano, máj, lásky čas, jak praví klasik i květnové klišé. Mimochodem, název „květen“ vymyslel Josef Jungmann v roce 1805, když překládal román *Atala aneb Láska dvou divochů na poušti* francouzského spisovatele F. R. de Chateaubrianda a chtěl dokázat, že čeština je jazykem moderním a rovnocenným jazykům světovým a že má schopnosti a prostředky vyjádřit i nekomplikovanější

umělecké obsahy. Proto pro českou verzi této Chateaubriandovy prózy vytvořil řadu novotvarů, včetně dnes už zcela běžného „května“.

Květnu jako symbolu lásky, tedy společenskému tématu z nejfrekventovanějších, byla věnována řada literárních děl, přičemž našim nejznámějším je bezpochyby Máchův *Máj*. Vrcholné lyrickoepické dílo českého romantismu bylo v Ostravě jevištně uvedeno pouze jednou. Náročného úkolu se na sklonku 90. let minulého století ujal člen činohry NDM Tomáš Jirman na miniaturním jevišti původního působiště Komorní scény Aréna, tedy v Divadle hudby na Masarykově náměstí. Na inscenaci s názvem *Máj aneb Veršovaný románek dle sepsání Karla Hynka Máchy* (1997) se mj. podílela i jeho tehdejší kolegyně z NDM Apolena

Veldová a také budoucí kolegyně, tehdy ještě (a brzy zase) členka Komorní scény Aréna Renáta Klemensová. „*Jsem čím dál více přesvědčený, že Máj není o tom – „Byl pozdní večer – první máj – večerní máj – byl lásky čas...“ Je to opravdu těžký rozhovor sama se sebou o smyslu světa, smyslu vesmíru, existenci, neexistenci Boha nebo řádu. Je to těžká polemika Máchy, zdali to tady je všechno náhodou, anebo zdali to má smysl,*“ řekl tehdy k inscenaci režisér Tomáš Jirman místnímu tisku. Dílo tak hravě metaforickou formou ukotvil v náročnější, filozofické rovině, přestože je v obecném povědomí (většinou z neznalosti) považováno především za symbol romantiky, lásky a bující přírody.

Také nejprve vzletný a romantický děj baletu *Májová slavnost* (1957) na hudbu Johanna Strausse a v choreografii Emericha Gabzdyla končí v poněkud odlišném duchu. Hlavní postava, dívka Hanička, se první neděli v máji společně se svými vrstevníky účastní slavnosti květů. Očekávání mladých od této události jsou naplněna, vzrušená atmosféra je plná tance a milostného škádlení a odpoledne se vydaří. Hanička má plnou hlavu zážitků a vše proto znovu intenzivně prožije ve snu. V něm je středem pozornosti, šaty má jako z pavučin, vznášá se jako víla a její taneční partner připomíná prince z pohádky. Ráno ji ale čeká probuzení a návrat z opojně barevného sentimentálního snu do šedi každodenního stereotypu. Haničku tančila budoucí držitelka Ceny Thálie za celoživotní mistrovství z roku 2002 Vlasta Pavelcová, recenzent Svobodného slova měl nicméně dojem, že jí „salonní valčík Straussův ve venkovském úboru nějak zvlášť nesešel“.

Když máj kvete i zpívá

Slovenská opereta *Když rozkveté máj* inscenovaná v září 1938 (uvedená jen čtyři měsíce po premiéře ve Slovenském národním divadle) zaznamenala poněkud negativní ohlas ne kvůli své jevištní podobě, ale vzhledem k tématu a době, v níž byla nasazena. Kritika inscenátorům a vedení divadla vytýkala nevhodné načasování premiéry díla, plného „neomalených vtipů na manželský a rodinný život“, jak např. napsal Moravskoslezský deník, do chmurné nálady prvního pomnichovského měsíce. Autory zpěvohry byli průkopník slovenské populární hudby Gejza Dusík s textařem Pavolem Braxatorisem (který byl u tohoto díla společně s Mikulášem Žilinským autorem libreta), zakladatelé slovenské operety. Nejznámější písní této zpěvohry je *Rodný můj kraj*, kterou na Slovensku zpopularizoval zpěvák Karol Duchoň.

V Ostravě byla inscenace uvedena v rámci dramaturgické koncepce zábavných titulů, které měly nalákat nové publikum poté, co ztrátou pohraničí přišlo divadlo o značnou část publika, a tedy i financí, a na duchu povzbudit publikum stávající. Inscenace *Když rozkveté máj* svůj úkol zřejmě nesplnila, protože po měsíci a půl od premiéry byla stažena z repertoáru.

To opereta *Když zpívá máj* (1959) sovětského skladatele Dmitrije Kabalevského na libreto Césara Solodara a v překladu člena činohry SDO Františka Šece byla tiskem přijata víceméně s nadšením a ovacemi. Není divu, dobová periodika se radovala z ideologicky „správného“ titulu i z toho, že od roku 1945 uvedlo ostravské divadlo, v roce 1959 právě čtyřicetileté, 11 sovětských operet. *Když zpívá máj* vypráví příběh mladých architektů, kteří právě zakončili svá studia a rozhodují se, co dál. Někdo chce plný nadějí a elánu budovat socialistickou vlast, jiný vidí, že cesta k úspěchu vede hlavně přes dobré konexe. Uchopení námětu, který by se ve svém základním rámci mohl odehrát i dnes, bylo samozřejmě silně poplatné době svého vzniku, nicméně je nutno přiznat, že v libretu lze najít i vtipné či dojemné pasáže. A i když jeho autor vycházel z námětu s milostnými motivy, jak je pro operetu typické, doba inscenátory tlačila především ke zdůraznění roviny ideologické. „*Hlavní myšlenkou je životní optimismus sovětské mládeže, která je odhodlána za všech okolností budovat kolektivně radostnou budoucnost a která je spolu se svými laskavými učiteli schopna odstranit z cesty všechny ty*

KAŽDOROČNĚ V MÁJI (1957) – Karel Šíp (Rudí Jäger), František Bydžovský (Garry Sheffield), Otakar Viktorín (Pietro Bartoli), Oldřich Píka (Mila Stárek) a Liběna Opletalová (Edita)
Foto František Krasl

příživnické elementy, které stále ještě věří, že se jim podaří zakořenit i v nových společenských poměrech,“ komentoval téma operety v programu k inscenaci její režisér Jan Pacl. Jako zábavný detail dnes působí, že jednoho ze studentů hrál tehdy čtyřicetiletý Karel Šíp st., přičemž jeho „starého“ profesora, ctěného akademika, jen o pět let starší Kosta Holubář.

A ani zpěvohra s dalším „májově nadějným“ titulem *Každoročně v máji* (1957) opět nebyla úplně tím, co by májové tematiky chtěly publikum zřejmě přivítalo. Autory díla byli skladatel Herbert Kawan a tehdejší intendant Státní opery v Drážďanech Peter Bejach, který proslul jako autor první německé operety ze současnosti, která „ve velmi vtipné a zábavné formě“ pojednávala o jednotě Německa. Jeho druhá opereta „zábavnou satirickou

formou“ líčila život nových rekreatantů z řad pracujících ve velkém rekreačním středisku, které bylo kdysi dostupné jen bohatým. Zřejmě šlo o jakousi německou hudební verzi filmu *Dovolená s Andělem*. Třetím Bejachovým dílem v podobném duchu byl titul *Každoročně v máji*, odehrávající se v jistém lázeňském městě v západních Čechách, které je cílem jedné z etap Závodu míru Praha–Berlín–Varšava. Jeviště tak bylo plné cyklistů, bicyklů a „socialistické myšlenky mezinárodní solidarity“, jak se vyznal sám Peter Bejach. Jako aktivního sportovce, který se zúčastnil mnoha cyklistických závodů, ho muselo jistě potěšit, že československá premiéra díla se uskutečnila v předvečer startu jubilejního X. ročníku Závodu míru a kola zn. Favorit n. p. Rokycany zapůjčila Krajská správa strojů v Ostravě. (at)

KDYŽ ZPÍVÁ MÁJ (1959) – Miroslav Barák (Jurka), Zdeněk Růžicka (Semjon Broněvoj), František Bydžovský (Gurij Andrejevič), Vlasta Tolarová (Sima), Marie Kahounová (Táňa), Kosta Holubář (Kuprijanov) a Karel Šíp st. (Boris)
Foto František Krasl

NDM EXTRA

MIMOREPERTOÁROVÉ AKCE, PŘEDNÁŠKY, DEBATY, BESEDY A VÝSTAVY

NDM EXTRA (KVĚTEN – ČERVEN 2022)

10. května 2022 v 19 hodin ve slavnostním sále Josefa Kobra **BOLESTNÉ ECHO ČASU**

Program: Bedřich Smetana, Georg Friedrich Händel, Antonín Dvořák a další

Mimořádný koncert k uctění památky Evy Sachs, narozené v Ostravě, i všech obětí holocaustu, největšího zločinu v dějinách lidstva, nejen z Moravskoslezského kraje.

Na slavnostním koncertě, který připomene lidský i umělecký odkaz Evy Sachs a bude i významným celospolečenským apelem, zahraje klavírní Trio Vyšehrad, finálový účastník mezinárodní interpretační soutěže Concertino Praga 2021, ve složení **Natalie Toperczarová** – housle, **Pavol Praženica** – klavír a **David Pěruška** – violoncello. Jejich hosty budou další úspěšní finalisté této soutěže, německý houslista **Mark Anthony Lewin** a polská violistka **Oliwia Stawicka**, kteří se představí i v sólových skladbách.

11. května 2022 v 19 hodin ve slavnostním sále Josefa Kobra **XXI. CYKLUS KOMORNÍCH KONCERTŮ** **Barbora Baranová (zpěv), Tomáš Novotný (concertina, slovo)** Moudro v jidiš písních

V programu koncertu uslyšíme naši přední zpěvačku tohoto žánru Barboru Baranovou a jednoho z nejlepších hebraistů Tomáše Novotného.

Tomáš Novotný je český vysokoškolský pedagog, docent na katedře filozofie Filozofické fakulty Ostravské univerzity. Založil vokální soubor Adash, v němž deset let působil jako sbormistr, poté vedl mužský vokální soubor Noach a smíšený sbor Noasch. Nyní se opět vrací na scénu Adash.

Barbora Baranová je odbornicí na písně zpívané jidiš. Řadu let zpívala v divadlech v Ostravě a Opavě, spolupracovala s předními orchestry jako sólistka. Nyní působí pedagogicky na Ostravské univerzitě a na konzervatořích v Opavě a Ostravě.

15. května – 19. června 2022 **DNY FAJNE RODINY V NDM**

Opět jsme se zapojili do celoostravského projektu Dny fajne rodiny a po celé období

jeho konání poskytujeme zvýhodněné vstupné na všechna rodinná představení napříč žánry i soubory. Ve spolupráci s Ateliérem pro divadelní vzdělávání chystáme pohádky pro nejmenší **Červené klubičko** a **Ferda páv – slavný fotograf**, ale především **28. května nabídneme zážitkovou noční prohlídku**, na kterou si musí malí i velcí návštěvníci přinést baterku, aby si posvětili na všechna skrytá tajemství

Divadla Antonína Dvořáka! (Bližší informace a rezervační formulář na www.ndm.cz)

27. května a 13. června 2022 v 19 hodin v Divadle „12“ **KAFRÁRNA**

Kafrárna není žádný nový projekt! Osobitá talkshow **Petra Kubaly** je protkaná laskavým i rošťáckým humorem tohoto moderátora, který si vybírá hosty z řad herců, hudebníků i dalších umělců a populárních osobností, jež mají vztah k Ostravě a moravskoslezskému regionu.

Těšte se na komorní a přátelskou atmosféru talkshow, kde se nepovídá ani nedomoduje, nýbrž pěkně od plic kafrá.

Petr Kubala
Foto Martin Kusyn

#SAVEMARIUPOL

V úterý 22. března 2022 jsme se připojili k výzvě Národního divadla a **vytvořili ze svíček před Divadlem Antonína Dvořáka velký nápis ДЕТИ (rusky DĚTI), který měl ochránit před bombardováním úkryt pod divadlem v Mariupolu.** Dne 16. března 2022 ruské ozbrojené síly bombardovaly Doněcké oblastní činoherní divadlo v Mariupolu na Ukrajině, které sloužilo jako protiletectký kryt během obléhání Mariupolu a během útoku poskytovalo útočiště až 1200

civilistům. Přestože bylo divadlo výrazně a nezpochybnitelně označeno obrovským nápisem ДЕТИ, nezabránilo to ruským vojákům v útoku...

První svíčku zapálil symbolicky sbormistr opery Jurij Galatenko (původem z Kyjeva), následoval jej ředitel Jiří Nekvasil.

Touto událostí s názvem **Světlo pro Mariupol** jsme vysílali dva vzkazy. Jeden symbolický přímo do obléhaného a bombardovaného města: Myslíme na vás! A druhý nám

a zejména našim politickým představitelům: Zachraňte Mariupol, hledejte usilovně způsob pomoci tamním lidem!

Tříhodinového happeningu se nakonec účastnilo nejen hodně Ostravanů, ale také Ukrajinců, jejichž dojemné a bolestivé příběhy jsme si nad téměř tisícovkou svíček vyslechli. Na základě jejich výpovědí už teď věříme, že jakákoliv forma vyjádření podpory může Ukrajincům pomoci najít sílu do dalších nelehkých dnů. (ks)

Pohled z dronu
Foto Arnošt Svoboda

Ukrajinský rodák a sbormistr opery NDM Jurij Galatenko
Foto Martin Kusyn

GALERIE SOUČASNÉ MALBY

4. 5. – 30. 6. 2022 v Divadle Antonína Dvořáka **Vernisáž výstavy 4. května 2022 v 17 hodin**

ANTONÍN STŘÍŽEK: OBRAZY, KTERÉ JSOU TAK KRÁSNÉ

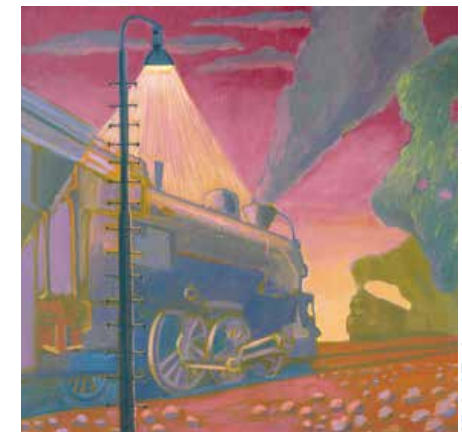
Když byl **Antonín Střížek** (narozen 22. května 1959 v severočeském Rumburku) vybrán k účasti na výstavě **Rozbité zrcadlo (Der zebrochene Spiegel)**, která se uskutečnila roku 1993 ve výjimečně prestižních prostorách Deichtorhallen v Hamburku a ve vídeňské Kunsthalles, bylo to zjevné potvrzení skvělého postavení tohoto českého malíře na mezinárodní scéně.

Střížek se na ni propracoval aktivní účastí na domácích akcích 80. let, jimiž se formovala a prezentovala nastupující postmoderní generace. Malíř si tehdy ustálil svůj koncept malby a ve šťastném

okamžiku vzednutí malířské vlny revokoval ikonografické možnosti jejich ustálených druhů, jakými jsou zátiší, krajina a figurální kompozice. Současně zaujal také způsob, jakým byly obrazy namalovány. Byla to, a stále je, hutná čistá malba, s hapticky přitažlivou koloristickou radostí, která plně využívá možnosti a škálu olejové techniky. Jako by znovu objevoval přirozenost jednoduchého, zřetelného a čistého. Vznikl z toho zcela transparentní a originální vizuální jazyk, který Střížek používá dodnes.

A stejně jako jeho malba jsou také náměty jím tvořených obrazů upřímné i drzé, staré i novátorské, obrácené do minulosti i do nezlomné budoucnosti malířského média. Někdy využívají fotografii, jindy jsou zcela „čistě“; jsou realistické i metafyzické. A vždy jsou malířské. V tomto klíči vznikají nekonečné žánrové cykly, které se vnitřně vyvíjejí, vzájemně obcerstvují a dohromady vytváří onen přitažlivý, vizuálně uhrančivý

Střížkův svět. A za všemi namalovanými obrazy, za každým z nich, za zátiším i krajinou, za výjevy s dětmi i dospělými, za pruhem světla i barvou květin, s úžasem zjišťujeme, že tím zásadním Střížkovým objevem, který nám sděluje, je ten, že prožít život v umění má smysl. Nejen pro umělce, ale i pro nás, pro diváky. (md)

Vlak / Train, 1993, 85 x 95 cm, olej na plátně

AKTIVITY ATELIÉRU NDM V PRÁVĚ KONČÍCÍ SEZÓNĚ

Pohádky **Ferda Páv – slavný fotograf** a **Červené klubičko** jsme hráli jak pro veřejnost, tak pro mateřské školy a 1. a 2. třídy základních škol. Protože po obou pohádkách následuje kreativní dílnička, užily si děti nejenom divadlo, ale i kreslení, vybarvování a výrobu plošných loutek.

Realizovali jsme dva desetidílné cykly tvořivých lekcí **Hurá! Hra**. Jeden proběhl na podzim, druhý začal v březnu a potrvá až do konce května. Skupina dětí a jejich rodičů se schází každé pondělí dopoledne a pod vedením lektorů Hany a Tomáše Volkmerových se věnují hravým činnostem, jež napomáhají rozvoji dětské představivosti i komunikačních a motorických dovedností.

Činoherní studio NDM uvedlo na konci února happening **ReviZor generace Z** ve foyeru Divadla Antonína Dvořáka před představením Gogolova **Revizora**. Kdo stojí ve světle reflektorů? Komu věříme? Jaké ve skutečnosti jsou naše idoly bez všech přidaných insta filtrů a srdíček? A jaké jsou naše ideály? Těmito otázkami jsme se zabývali v průběhu zkoumání Gogolova textu. Výsledek našeho průzkumu můžete vidět do konce sezóny před každým představením **Revizora** ve foyeru Divadla Antonína Dvořáka od 18 hodin.

V **Divadelním kroužku Paměti národa** se v obou pololetích věnujeme reflexi životního příběhu pamětníka totalitních režimů 20. století pana Lea Židka, který převádíme do divadelní podoby. Pan Židek za námi v listopadu přišel a několik hodin vyprávěl o svých osudech. Všichni jsme byli rádi, že to, o čem mluví, už je minulostí. Na jaře se situace radikálně proměnila a my jsme

svědky toho, že zvěrstva, na něž pamětníci vzpomínají, se znovu dějí a znovu ničí životy lidí, žijících kousek od nás.

Seniorské divadelní studio zúročilo svou téměř roční práci na tématu „návrat do zahrady dětství“ divadelním vystoupením: literárně-dramatickou koláží volně inspirovanou Zahradou Jiřího Trnky s názvem **Věci, květiny, lidé...** Svým rodinám a přátelům jsme ji poprvé zahráli 27. března 2022.

Na sklonku roku 2021 jsme připravili dopolední inscenaci určenou středním školám, tedy budoucím maturantům. Hrajeme ji v Divadle „12“. Náš **Inscenovaný tahák k maturitě** představuje studentům tři díla z obávaného dlouhého seznamu tzv. povinné četby. Premiéra proběhla 7. března a prvními diváky byli studenti Maticního gymnázia Ostrava.

Pro Maticní gymnázium jsme připravili i **několik workshopů** přímo na míru jednotlivým třídám. Nejmladší primáni absolvovali workshop „Co? Divadlo!“ a starší studenti, kteří v NDM navštívili představení Gogolova **Revizora**, se zabývali touto inscenací a nadčasovostí její dramatické předlohy.

V lednovém **Señor klubu** v Divadle „12“ jsme přivítali bývalého dlouholetého člena činoherního souboru, pana Stanislava Šárského. Nejen o divadle si s ním povídal jeho herecký kolega Tomáš Jirman.

Po celou sezónu se každých 14 dní ve slavnostním sále Divadla Jiřího Myrona scházeli členové naší **Akademie třetího věku**. Na přednáškách, vedených

dramaturgyní a překladatelkou Hanou Novákovou, se dozvídali spoustu zajímavých informací o historii a vývoji nejmladšího divadelního žánru: muzikálu.

Od prosince se pravidelně scházíme u zbrusu nového pořadu, jehož základem je umělecký přednes. Nenechte se ale zmást „závažností“ tohoto výrazu. Obsah **Poetických kavár** tvoří texty (prozaické

i poetické) veskrze zábavné a vtipné v podání mistrů krásného slova: herců činohry NDM a s hudebním doprovodem. Příjemné je i prostředí, kde se scházíme – divadelní kavárna Národní dům.

Májová poetická kavárna bude věnována tématům milostným, květen je totiž měsícem lásky. Proběhne 23. května v 18 hodin v kavárně Národní dům.

PŘIPRAVUJEME NA LÉTO

Letní divadelní škola pro pedagogy 29.–30. 8. 2022

Kurz pro pedagogy a studenty pedagogických oborů (akreditovaný MŠMT). Na programu jako již tradičně budou workshopy, přednášky, diskuse, setkání s umělci i odborníky a netradiční off-program.

Divadelní kemp 22.–26. 8. 2022

Letní workshop s divadelními lektorkami a umělci pro členy Činoherního studia NDM, Divadelního kroužku Paměti národa a pro další zájemce ze spřízněné komunity ve věku 15–20 let.

Pro bližší informace sledujte facebook Ateliéru a webové stránky NDM.

 Ateliér NDM je na Facebooku:
Ateliér pro divadelní vzdělávání při NDM

 Ateliér NDM je na Instagramu:
atelier.ndm

 OSTRAVA!!!
FAJNA RODINA

 Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

 OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

 MINISTERSTVO
KULTURY

 Moravskoslezský
kraj

 OSTRAVA!!!

Opera ZÁSNUBY VE SNU Hanse Krásy byla první z cyklu Opery terezijských skladatelů, kterým chce NDM uctít památku a přiblížit díla skladatelů, jejichž uměleckou dráhu násilím ukončil holocaust. Na premiéře 17. února v Divadle Antonína Dvořáka zleva Irena Parlov, dirigent Adam Sedlický, Marta Infante, Pavol Kubáň a Veronika Rovná. *Foto Martin Popelář*

Premiéry se zúčastnili také (zleva) náměstek primátora města Ostravy Zbyněk Pražák, scénograf Daniel Dvořák, ředitel Národního divadla Jan Burian, ředitel NDM a režisér Jiří Nekvasil, tajemník Federace židovských obcí v ČR Tomáš Kraus, asistent ředitele Opery Národního divadla a Státní opery Adam Tomšů, ředitel Opery ND a SO Per Boye Hansen, pracovnice Velvyslanectví Spolkové republiky Německo Praha Claudia Grossenbacher s manželem Thomase, inspicient opery ND Štěpán Piňos a manažerka projektu Musica non grata Tereza Dubsy. *Foto Martin Popelář*

Kateřina Burgertová vystavuje do začátku května sedm velkoformátových maleb v Galerii současné malby v Divadle Antonína Dvořáka. Výstavu s názvem ZAVŘENÉ DVEŘE uvedl 9. března kurátor Martin Mikolášek spolu s umělkyní a můžete si ji prohlédnout i virtuálně ve složce NDM extra/výstavy na webu NDM. *Foto Martin Kusyn*

Pouze v jedné repríze mohli 22. března ostravští diváci vidět operu Any Sokolović SVADBA (Svatba). Dílo pak bylo uvedeno 27. března v Praze na Festivalu hudebního divadla Opera 2022. Vyprodanému pražskému představení přihlížel také ministr kultury Martin Baxa. Ten je na fotce vlevo, dále účinkující dámy, sbormistr Jurij Galatenko a režisér Jiří Nekvasil. *Foto Josef Herman*

Fotografie Tomáše Vocelky z cyklu PRAHA POD VĚZEMI jsou k vidění od 31. března v Galerii Opera ve foyeru Divadla Jiřího Myrona. Za cyklus fotopohledů z pražských vězí dostal autor už v roce 2018 cenu Czech Press Photo. Jediný český držitel světové Sony World Photography Awards 2021 pracuje jako editor a fotoreportér pro Aktuálně.cz. *Foto Martin Kusyn*

Role majitelky panství Raněvské v tragikomedii VIŠŇOVÝ SAD Antona Pavloviče Čechova (premiéra 26. března v Divadle Antonína Dvořáka) se Renáta Klemensová rozloučila se stálým angažmá v činohře NDM. *Foto Martin Kusyn*

Diskuse byla živá! Před premiérou ZÁSNUB VE SNU, o přestávce i po představení. Zleva ředitel Opery ND a SO Per Boye Hansen, ředitel Národního divadla Jan Burian, ředitel NDM a režisér opery ZÁSNUBY VE SNU Jiří Nekvasil a scénograf inscenace Daniel Dvořák. Jednalo se zároveň o setkání bývalého a současného vedení Opery i celého pražského Národního divadla. *Foto Martin Popelář*

Na jedné z prvních veřejných demonstrací proti válce na Ukrajině spojily 1. března síly ostravské pěvecké sbory (operní sbor NDM, Canticum a Chorus Ostrava). Sbory řídil před ostravskou Novou radnicí Jurij Galatenko, sbormistr opery NDM a ukrajinský rodák. *Foto Martin Kusyn*

KAM ZMIZEL ČLOVĚK – tak nazval mimořádnou inscenaci v Divadle „12“ její režisér a autor jevištní adaptace Norbert Závodský, dramaturg činohry NDM. Se členy činohry a herci dalších ostravských divadel připravil pro Světový den divadla 27. března program na téma propagandy, dezinformací a manipulace veřejným míněním. Zleva Jan Fišar, Miroslava Georgievová, Lada Bělašková, Kryštof Malec, Martin Dytko, Barbora Sedláčková a František Strnad. *Foto Martin Popelář*

V Moravském divadle Olomouc se 30. března uskutečnil česko-ukrajinský baletní galavečer, na němž vedle domácího souboru vystoupili tanečníci z Kyjeva a hosté z Národního divadla Brno, Divadla J. K. Tyla v Plzni a Národního divadla moravskoslezského. Naši tanečníci předvedli fragmenty z baletů COPPÉLIA (na fotce Takafumi Tamagawa a Brittany Catalinas Haws) a ROSSINIHO KARTY. *Foto Tereza Hrubá*

Po premiéře VIŠŇOVÉHO SADU si Renáta Klemensová ve foyeru Divadla Antonína Dvořáka popovídala také s dramatickou Lenkou Lagronovou, která představení navštívila. *Foto Martin Kusyn*

Po premiéře si režisér inscenace Vojtěch Štěpánek rád poslechl názor kolegů – na snímku se slovenským kolegou Romanem Polákem (uprostřed), který u nás na konci roku 2018 režíroval Pucciniho operní TRIPTYCH, a s Januszem Klimszou. *Foto Martin Kusyn*

klia
květinové studio

Hlučín
Ostravská 7, 747 01 Hlučín

Avion Shopping park
Rudná 3114/114,
730 30 Ostrava

www.studioklia.cz

Smyslů plná apka!

Moje Karolina.
Chytrá apka plná výhod a odměn.

QR code for Google Play and App Store.

Jsme tady pro vás!

VSTUPENKY ZA 1 Kč
na jakákoliv představení
Národního divadla moravskoslezského v Ostravě

Vstupenky za 1 Kč je možné získat pouze v pokladně divadla!

- Divadlo Jiřího Myrona**
Čs. legií 148/14, Ostrava
GPS: 49.8366136N, 18.2879633E
Otevírací doba:
pondělí – pátek 8.00 – 17.00
sobota 8.00 – 12.00
neděle zavřeno
- Divadlo Antonína Dvořáka**
Smetanovo náměstí 1, Ostrava
GPS: 49.8327597N, 18.2906628E
Otevřeno hodinu před představením.
- Vstupenky do **Divadla „12“**
lze také koupit v obou výše uvedených pokladnách.

www.ndm.cz

Ми тут про вас!

КВИТКИ ЗА 1 ЧЕСЬКУ КРОНУ
на будь-яку виставу
Моравсько-Сілезького національного театру в Остраві

Квитки за 1 чеську крону можна отримати тільки в касі театру!

- Театр Йржі Мйрона – Divadlo Jiřího Myrona**
Čs. legií 148/14, Ostrava
GPS: 49.8366136N, 18.2879633E
Години роботи:
понеділок – п'ятниця 8.00 – 17.00
субота 8.00 – 12.00
неділя зачинено
- Театр Антоніна Дворжака – Divadlo Antonína Dvořáka**
Smetanovo náměstí 1, Ostrava
GPS: 49.8327597N, 18.2906628E
Відчинений годину перед виставою.
- Квитки в **Театр «12» – Divadlo „12“**
також можна купити в обох зазначених вище касах.

#ТеатрУкраїні

INFORMUJEME VÁS

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Čs. legií 148/14, 701 04 OSTRAVA – Moravská Ostrava,
telefon: 596 276 111, e-mail: predprodej@ndm.cz

KDE SI MŮŽETE ZAJISTIT VSTUPENKY
ČI DÁRKOVÉ VOUCHERY?

- e-VSTUPENKY, DÁRKOVÝ VOUCHER a MOJE ABO**
– nakupujte, platte a tiskněte v pohodlí domova na www.ndm.cz
(zvýhodnění senior, dítě, ISIC, ITIC lze uplatnit i na e-vstupenky)
- v prodejních sítích Colosseum Ticket a Ticketportal

- PRODEJ VSTUPENEK v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legií 148/14, Ostrava**
pondělí až pátek 8.00 – 17.00
sobota 8.00 – 12.00
tel.: 596 276 203
596 276 242
e-mail: predprodej@ndm.cz
objednávky vstupenek nad 10 ks
tel.: 596 276 189
596 276 260
- PRODEJ PŘEDPLATNÉHO v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legií 148/14, Ostrava**
pondělí 8.00 – 13.00 13.30 – 17.00
úterý 8.00 – 13.00 13.30 – 15.30
středa 8.00 – 13.00 13.30 – 17.00
čtvrtek 8.00 – 13.00 13.30 – 15.30
pátek 8.00 – 13.00 13.30 – 15.30
tel.: 596 276 202
e-mail: predplatne@ndm.cz
- hodinu před začátkem představení u pokladny**
– v Divadle Antonína Dvořáka – telefon: 596 276 420
– v pasáži Divadla Jiřího Myrona – telefon: 596 276 242
- na dalších prodejních místech NDM – jejich seznam najdete na www.ndm.cz

Prodej předplatného od června 2022

VEŘEJNÉ GENERÁLKY

Část vstupenek na veřejné generálky je nabízena on-line – větší část vstupenek bude možné zakoupit v předprodeji. Na veřejné generálky platí jednotné vstupné. Konání veřejné generálky určuje inscenační tým.

CENÍK VSTUPENEK

Ceník vstupenek na jednotlivá představení a přehled poskytovaných zvýhodnění naleznete v pokladnách NDM.

Zbýlé vstupenky na představení jsou v prodeji **hodinu před začátkem představení přímo ve večerních pokladnách** v Divadle Antonína Dvořáka a v divadelní pasáži v Divadle Jiřího Myrona.

ZÁKLADNÍ OBCHODNÍ INFORMACE PLATNÉ PRO 103. SEZÓNU

Ceny a zvýhodnění jsou poskytovány dle aktuálního ceníku Národního divadla moravskoslezského

- zvýhodnění 40 % pro seniory nad 65 let a zvýhodnění 50 % pro ZTP, ZTP/P (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*
- zvýhodnění 50 % pro držitele ISIC karty / studentské karty, zvýhodnění lze uplatnit na e-vstupenky (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*
- zvýhodnění 50 % pro pedagogy – držitele průkazu ITIC, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenky (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*
- zvýhodnění 50 % na rodinné vstupné (pouze u takto označených představení)
- zvýhodnění se nesčítají
- NDM je oprávněno poskytovat výše uvedená zvýhodnění pouze na vybraná představení

* pokud není uvedeno jinak

PODPORUJÍ NÁS

Činnost Národního divadla moravskoslezského, příspěvkové organizace, je financována z rozpočtu statutárního města Ostrava.

Aktivity Národního divadla moravskoslezského jsou také finančně podporovány Ministerstvem kultury České republiky a Moravskoslezským krajem.

prodej – předprodej vstupenek

www.ndm.cz

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

PROGRAM – KVĚTEN 2022

3.	ZÁSNUBY VE SNU	E	18.30	O
4.	VIŠŇOVÝ SAD		18.30	Č
5.	RUSALKA	VII.	18.30	O
6.	MANON	D	18.30	O
7.	GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů		18.30	Č
10.	ČEŠKY KRÁSNÉ, ČEŠKY MĚI – derniéra		18.30	Č
11.	BÍLÝ PÁN aneb Těžko se dnes duchům straší		18.30	O
12.	GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů		18.30	Č
13.	ZÁSNUBY VE SNU	IV.	18.30	O
14.	REVIZOR		18.30	Č
15.	MANON		16.00	O
17.	HUBIČKA		18.30	O
18.	TOSCA	F	18.30	O
19.	NABUCCO		18.30	O
20.	OSM ŽEN – derniéra		18.30	Č
21.	NABUCCO		18.30	O
25.	TOSCA		18.30	O
26.	MANON		18.30	O
27.	REVIZOR		18.30	Č
29.	BEZ ROUCHA – Divadlo v Dlouhé; festival Dream Factory Ostrava		19.00	HOST
31.	VIŠŇOVÝ SAD		18.30	Č

**ON-LINE REZERVACE
A NÁKUP VSTUPENEK**

Přímo z domova si můžete nejen vybrat titul a termín návštěvy divadla, ale i provést rezervaci či zakoupit vstupenky na webových stránkách divadla www.ndm.cz

Přes on-line nákup lze využít zvýhodnění pro seniory, děti, ISIC a ITIC

PROGRAM – ČERVEN 2022

1.	GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů		18.30	Č
2.	GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů		18.30	Č
3.	VIŠŇOVÝ SAD		18.30	Č
9.	DVĚ VDOVY – premiéra		18.30	O
10.	REVIZOR		18.30	Č
11.	DVĚ VDOVY – druhá premiéra		18.30	O
13.	DVĚ VDOVY		18.30	O
26.	OPERA IBSEN / PŘÍZRAKY	NO DO	19.00	O
28.	PARTIAL MEMORIES	NO DO	19.00	O
28.	SAUDADE	NO DO	20.00	O
28.	APPROXIMATE	NO DO	21.00	O

Změna programu vyhrazena!

Červeně označené dny – so, ne, svátky
O – opera, Č – činohra, B – balet, M – muzikál, Z – zadáno
Předplatitelské skupiny: E, F, C, D, N, V., II., VII., IV., P, PS, PS2

VYUŽIJTE SVÉ ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY

Kde? U nás, v Národním divadle moravskoslezském! Zpřijemněte si večery divadelními zážitky.

K nákupu vstupenek můžete využít poukázky Sodexo – Flexi Pass, Dárkový Pass, Relax Pass a Fokus Pass.

Poukázky mohou být použity pro nákup vstupenek na všechna představení NDM.

Jak na to? Vyberte si libovolné představení, zaplatte v pokladně poukázkami a užijte si krásný večer!

NOVINKY ZE SVĚTA DIVADLA!

Zajímá Vás, co se děje u nás v divadle? Chcete být informováni, dostávat měsíční programy, aktuality nebo třeba PDF verzi tohoto časopisu a zpravodaje?

JE TO JEDNODUCHÉ!

Stačí vyplnit krátký formulář na webových stránkách divadla www.ndm.cz/cz/newsletter a budeme Vám pravidelně zasílat všechny naše novinky!

DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

PROGRAM – KVĚTEN 2022

3.	HARPAGON JE LAKOMEC?	V.	18.30	M
4.	EDITH A MARLENE – derniéra 120. představení		18.30	M
5.	NANEBEVSTOUPENÍ LOJZKA LAPÁČKA ZE SLEZSKÉ OSTRAVY	C	18.30	Č
12.	CARMEN – premiéra		18.30	B
13.	WEST SIDE STORY		18.30	M
14.	CARMEN – druhá premiéra		18.30	B
15.	WEST SIDE STORY		16.00	M
17.	HARPAGON JE LAKOMEC?	E	18.30	M
18.	KOČKY		18.30	M
19.	CARMEN	C	18.30	B
20.	HARPAGON JE LAKOMEC?	P	18.30	M
21.	KVĚTINY PRO PANÍ HARRISOVOU	PS2	18.30	M
22.	NANEBEVSTOUPENÍ LOJZKA LAPÁČKA ZE SLEZSKÉ OSTRAVY	N	15.00	Č
24.	KVĚTINY PRO PANÍ HARRISOVOU	V.	18.30	M
25.	HARPAGON JE LAKOMEC?	II.	18.30	M
26.	TESTOSTERON	Z	18.30	Č
27.	KORZÁR	D	18.30	B
28.	HARPAGON JE LAKOMEC?	PS	18.30	M
31.	REBECCA		18.30	M

DIVADELNÍ KLUB

PROGRAM – KVĚTEN 2022

18.	NĚCO PRO LIDI		19.00	Č
25.	NĚCO PRO LIDI		19.00	Č
28.	NĚCO PRO LIDI – zájezd Beskydský pivovárek Ostravice		19.00	

PROGRAM – ČERVEN 2022

1.	KORZÁR – derniéra	II.	18.30	B
2.	HARPAGON JE LAKOMEC?	C	18.30	M
3.	KONCERT BALETNÍHO STUDIA NDM		18.30	B
7.	NANEBEVSTOUPENÍ LOJZKA LAPÁČKA ZE SLEZSKÉ OSTRAVY	V.	18.30	Č
8.	CARMEN		18.30	B
9.	TESTOSTERON		18.30	Č
10.	CARMEN		18.30	B
11.	WEST SIDE STORY		18.30	M
17.	GALA MUZIKÁL – zájezd Litomyšl		21.00	
18.	TANEČNÍ HOSTINA V OBOŘE – zájezd Hukvaldy		19.00	
25.	SUPERFLUMINA	NO DO	19.00	O
26.	MANY MANY WOMEN	NO DO	19.00	O

Změna programu vyhrazena!

MOJE KARTA NDM

Zvýhodnění až -60% z ceny vstupenky

Více divadla za méně peněz...

- karta bude **automaticky uplatňovat výši zvýhodnění**
- jednorázová investice** do nákupu karty 80 Kč
- je **přenositelná** a můžete ji **darovat**
- uplatnění slev při nákupu vstupenek i **on-line**
- platnost **1 rok** od data zakoupení a **bezplatná aktivace** karty na další období

SLAVNOSTNÍ SÁL JOSEFA KOBRA

PROGRAM – KVĚTEN 2022

10.	BOLESTNÉ ECHO ČASU	19.00
11.	KOMORNÍ KONCERT AGENTURY PRESTO	19.00

DIVADLO „12“

PROGRAM – KVĚTEN 2022

3.	DÍTĚ A KOUZLA	19.00	O
4.	DÍTĚ A KOUZLA	19.00	O
5.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	M
6.	TEROR	19.00	Č
7.	DÍTĚ A KOUZLA	19.00	O
14.	PĚT LET ZPĚT (The Last Five Years)	19.00	M
15.	HODNÝ PAN DOKTOR	16.00	Č
18.	TO VIDEO NIKDO NEUVIDÍ	19.00	Č
19.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	M
21.	HODNÝ PAN DOKTOR	19.00	Č
22.	POHÁDKA O BÍDNÉM HAVÍŘI (z cyklu Tajemství bludných balvanů)	14.00	M
22.	POHÁDKA O BÍDNÉM HAVÍŘI (z cyklu Tajemství bludných balvanů)	16.30	M
24.	TEROR	19.00	Č
25.	TO VIDEO NIKDO NEUVIDÍ – derniéra	19.00	Č
26.	THRILL ME (Vzruš mě!)	Z 10.00	M
26.	THRILL ME (Vzruš mě!)	Z 15.00	M
27.	KAFRÁRNA	19.00	

Změna programu vyhrazena!

KAVÁRNA NÁRODNÍ DŮM

PROGRAM – KVĚTEN 2022

23.	MÁJOVÁ POETICKÁ KAVÁRNA	18.00
-----	-------------------------	-------

PROGRAM – ČERVEN 2022

3.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI – premiéra	19.00	M
4.	TEROR	19.00	Č
5.	HODNÝ PAN DOKTOR	19.00	Č
6.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
8.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
10.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
13.	KAFRÁRNA	19.00	

*Šetřete svůj čas a namíchejte si
své vlastní předplatné*

Zvýhodnění -30% z celkové částky

Lze zakoupit **on-line** nebo **osobně** v prodeji předplatného

Zvolte si **počet představení, termíny, sedadla i počty vstupenek**

Zakupte vstupenky na **minimálně 4 různá představení**

MOJE ABO je přenosné

VYHRAJTE POUKAZ NA ZÁJEZD V HODNOTĚ 35 000 KČ

Staňte se předplatitelem Národního divadla moravskoslezského

Stačí zakoupit předplatné a budete automaticky zařazeni do slosování soutěže o poukaz na zájezd v hodnotě 35 000 Kč. Zahájení prodeje předplatného od června 2022.

radynacestu.cz

MECENÁŠSKÝ KLUB
NÁRODNÍHO DIVADLA
MORAVSKOSLEZSKÉHO

MECENÁŠEM SE MŮŽE STÁT KAŽDÝ
VY, VAŠE RODINA NEBO FIRMA

LÁSKA K DIVADLU

DOBŘÍ POOD

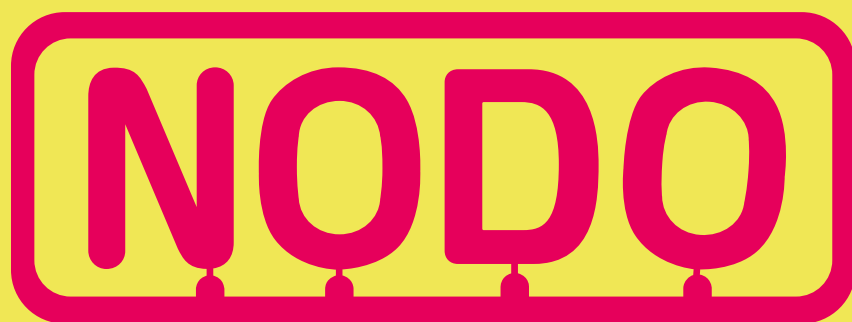
SPOLUČNÝ CÍL

OSOBNÍ VÝHODY

www.ndm.cz

Pořádají

25.—30.06.2022

NEW
OPERA
DAYS
OSTRAVA
DNY
NOVÉ
OPERY

sciarrino
hejl
kotík
berkson
layton
páchová
tóth
nono

NEWMUSICOSTRAVA.CZ

Hlavní partneři

OSTRAVA!!!

LIBOR & VERONIKA
WINKLEROVÍ

ernst von siemens
music foundation